

**Syyskuun neljännesvuosi-
katsaus 2021**

TUUSULA

**Elämisen
taidetta**

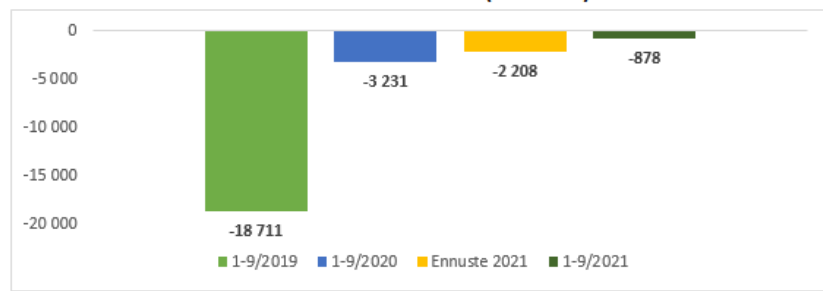
SISÄLTÖ

TUNNUSLUKUJA	1
TALouden TOTEUTUMINEN TAMMI-SYYSKUU 2021	2
Toteuman keskeiset huomiot ja poikkeamat.....	2
MÄÄRÄRAHAMUUTOKSET	2
Säästöohjelman toteutuminen.....	5
Kasvun ja talouden hallintaohjelma.....	5
TOIMINNAN JA TALouden TOTEUTUMINEN TOIMIALUEITTAIN	6
Yleishallinto ja johdon tuki.....	6
Yhteiset palvelut	9
Sivistys.....	11
Kasvu ja ympäristö.....	14
Vesihuoltoliikelaitos.....	17
INVESTOINNIT	18
LAINAMÄÄRÄN KEHITYS	19
RAHOITUSLASKELMA	19
VERORAHOITUS	20
HENKILÖSTÖOSIO	21
TOIMINTAYMPÄRISTÖ	22
Tehdyt määrärahamuutokset v.2021	24
LIITTEET	25
Tavoiteseuranta	26
Vesihuoltoliikelaitoksen tulos- ja taselaskelma	45
Keski-Uudenmaan sote kuntayhtymä seuranta 1-9/2021	47

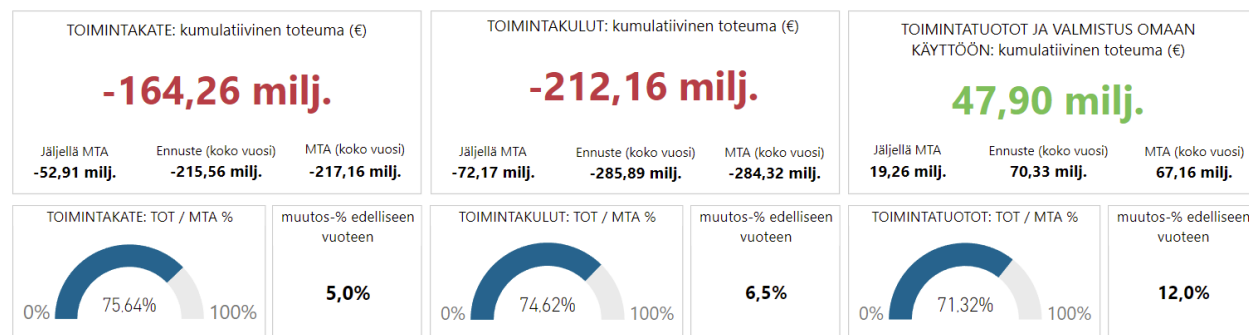

Tilikauden tulos

-2,21 Milj. €
(ENN2021)

Vuoden 2021 tulosennustetta on parannettu ja ennuste tilikauden tulokseksi on -2,2 milj. euroa (alkuperäinen talousarvio -7,0 milj. euroa). Tulosennusteeseen liittyy epävarmuutta koronaepidemian vaikutusten sekä taloudellisen ympäristön muutosten vuoksi. Valtion koronakorvausten määrästä vuodelle 2021 on saatu lisäinformaatiota. STM:n arvion mukaan avustettavat muut välittömät kustannukset tulisivat täysimääräisesti katetuiksi valtakunnan tasolla. Tuottojen menetyksiä ei korvata. Kuntakohtaisesti määritettävä korvaustaksa olisi 17 euroa asukasta kohden ja tästä Tuusulan osuus tämän hetkisen arvion mukaan on 0,659 milj. euroa. Testaukseen, jäljitykseen ja rokotuksiin saatava korvaus tammi-elokuulta on alustavan arvion mukaan Tuusulan osalta noin 3,5 milj. euroa. Epidemian jatkumisen ja talouden toipumisen vaikutukset täsmentyvät edelleen loppuvuoden aikana.

Luvuissa mukana Vesihuoltoliikelaitos.

Kunnan talouden toteutuminen tammi-syyskuu 2021

Syyskuun toteuma on laadittu neljännesvuosiraportointia koskevien suositusten mukaisesti noudattaen yleisiä tilinpäätösperiaatteita. Syyskuun toteuman keskeiset huomiot ja poikkeamat budjettiin nähden:

- Tontteja luovutettiin elokuun loppuun mennessä 11,9 milj. euron arvosta (myydyt ja vuokratut tontit yhteensä). Käyttöomaisuuden myyntivoittoa kertyi tammi-syyskuussa 6,9 milj. euroa (2,4 milj. eur 09/2020). Syyskuussa myytiin 4 tonttia, joista kertyi myyntivoittoa 0,4 milj. euroa.
- Toimintamenojen toteuma oli 74,6 % ja ne toteutuivat lähes budjetin mukaisina
- Toimintamenojen kasvu oli 12,9 milj. euroa edellisvuoden syyskuuhun nähden. Keusoten palveluiden ostot toteutuivat n. 8,5 milj. euroa edellisvuotta suurempina, henkilöstökulut 2,4 milj. euroa, muiden palveluiden ostot 0,9 milj. euroa ja muut toimintakulut 0,5 milj. euroa. Vuoden 2020 muut toimintakulut eivät ole vertailukelpoisia kuluvan vuoden kanssa johtuen 0,6 milj. euron menovähennyskirjauksesta (asfalttisopimuksen purku taseesta käytöotalouteen).

Verotulot toteutuivat 9,5 % edellisvuoden vastaavaa ajankohtaa suurempina.

- Kunnallisverot toteutuivat n. 9,2 milj. euroa (7,3 %) edellisvuotta suurempina. Kunnallisveron jako-osuus nousi lokakuusta 2020 lähtien 61,79 %:sta 62,27 %:iin, mikä lisäsi kunnallisveron tilityksiä edellisvuoteen verrattuna.

KÄYTTÖ-
OMAISUUDEN
MYNTIVOITOT
6,9 MILJ. EUROA
(92,0 %)

SOTE-PALVELUT
92,0 MILJ.
EUROA
(MUUTOS
11,1 %)

VEROTULOJEN
MUUTOS
9,5 %

- Osuus yhteisöveron tuotoista kasvoi 3,3 milj. euroa (53,3 %) edellisvuoteen verrattuna. Syynä kasvuun on todennäköisesti v.2020 lisäennakot, joita maksamalla yritykset pyrkivät välttämään jäännösveroja ja sille laskettavaa koron määrää.
- Kiinteistöverot toteutuivat n. 0,7 milj. euroa edellisvuotta suurempina. Kiinteistöverotuksen osalta siirryttiin verotuksen joustavaan valmistumiseen vuonna 2020. Tämän takia kiinteistöveroja tilitettiin aiempaa aikaisemmin, mikä näkyi vertailussa edellisvuoteen nähden.

Koronaepidemian vaikutus kunnan alkuvuoden verotuloihin oli ennakoitua pienempi ja verotulot ovat kehittyneet kaikissa verotulolajeissa myönteisesti. Koko vuoden verotuloennusteeseen tehtiin kesäkuun puolivuosi-raportoinnin yhteydessä 1 milj. euron lisäys. Verotulojen ennakoitaan jatkavan suotuisaa kehitystä myös loppuvuoden osalta ja niiden ennustetaan toteutuvan 4 milj. euroa muutettua talousarviota parempina.

Tuloslaskelma (käyttötalous) €1 000	* MTA = muutettu talousarvio				** TA = alkuperäinen talousarvio		
	Kum.	Tot.-%	Kum.	Tot.-%		Ennuste	Ennuste
	9/2021	/ MTA*	9/2020	/ TP 2020	MTA 2021*	2021	/ MTA*
Toimintatuotot	42 278	70,9%	37 786	67,4%	59 657	62 829	105,3 %
Myyntituotot	13 180	73,8%	12 818	74,2%	17 866	18 226	102,0 %
Maksutuotot	3 820	39,9%	3 091	36,7%	9 582	9 318	97,2 %
Tuet ja avustukset	1 308	179,0%	2 471	132,0%	731	731	100,0 %
Muut toimintatuotot	23 970	76,1%	19 407	68,0%	31 478	34 554	109,8 %
Valmistus omaan käyttöön	67	67,0%	18	4,3%	100	100	100,0 %
Toimintakulut	-209 181	74,7%	-196 355	72,3%	-280 004	-281 569	100,6 %
Henkilöstökulut	-58 762	75,4%	-56 375	75,4%	-77 940	-77 698	99,7 %
Palvelujen ostot	-120 387	74,8%	-111 019	70,8%	-160 991	-162 398	100,9 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 546	70,0%	-6 362	65,8%	-9 359	-9 359	100,0 %
Avustukset	-5 625	73,5%	-5 529	73,9%	-7 652	-8 052	105,2 %
Muut toimintakulut	-17 861	74,2%	-17 071	74,6%	-24 062	-24 062	100,0 %
Toimintakate	-166 836	75,7%	-158 550	73,7%	-220 247	-218 640	99,3 %
Verotulot	152 675	78,4%	139 450	72,6%	194 772	198 772	102,1 %
Valtionosuudet	23 888	75,0%	26 535	63,1%	31 851	32 337	101,5 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-209	-88,9%	-407	-2232,6%	235	235	100,0 %
Vuosikate	9 518	144,0%	7 028	37,0%	6 611	12 704	192,2 %
Poistot ja arvonalentumiset	-11 617	74,2%	-11 057	65,1%	-15 661	-15 661	100,0 %
Satunnaiset tuotot ja kulut							
Tilikauden tulos	-2 099	23,2%	-4 030	-201,9%	-9 050	-2 957	32,7 %
Varausten ja rahastojen muutos							
Tilikauden yli-/alijäämä	-2 099	23,2%	-4 030	-201,9%	-9 050	-2 957	32,7 %
Vesihuoltoliikelaitos	1 221	162,8 %	799	79,2 %	750	750	100,0 %
Kunta ja liikelaitos yhteensä	-878	10,6 %	-3 231		-8 300	-2 208	26,6 %

Ennuste ja määrärahojen muutokset

Alla mainittujen muutosten jälkeen tuloksen ennustetaan jäävän n. -2,2 milj. euroon (-8,3 milj. eur/MTA 2021).

Käyttötalouteen esitetään yhteensä - 1,577 milj. euron määrärahan lisäyksiä ja - 0,024 milj. euron tulojen vähennystä, nettovaikutuksen ollessa **-1,601 milj. euroa** tulosta huonontava (rahoitusta parantava muutos+, rahoitusta heikentävä-). Määrärahojen muutosesitys koostuu seuraavista kohdista:

- - 2,00 milj. euron lisäys Keusoten palveluiden ostoihin
- - 0,40 milj. euron lisäys työmarkkinatuen kuntaosuusmaksuun
- - 0,45 milj. euron lisäys Kirkonkylän koulun purkamiseen vuonna 2022 (purkukustannuksiin liittyvä paikallinen varaus)
- 1,07 milj. euron vähennys HSL joukkoliikennepalveluihin
- 0,20 milj. euroa Sivistyksen toimialueen menovähennykset

Tulojen määrärahamuutokset koostuvat seuraavista kohdista:

- 0,076 milj. euron lisäys edunvalvonnan tuottoihin
- 0,10 milj. euron lisäys rakennusvalvonnan maksutuottoihin
- - 0,20 milj. euron vähennys Sivistyksen toimialueen tuottoihin

Tuloslaskelmaosaan esitetään yht. 7,681 milj. euron tulojen lisäystä:

- 4,0 milj. euron lisäys verotuloihin
- 0,485 milj. euron lisäys valtionosuuksiin johtuen opetus- ja kulttuuritoimen osuuden korjauksesta
- 3,196 milj. euron lisäys käyttöomaisuuden myyntivoittoihin. Maanmyyntituloja arvioidaan toteutuvan 12,56 milj. euroa, lisäystä 3,76 milj. euroa talousarvioon (8,8 milj. eur/TA 2021). Tämän johdosta tuloslaskelmaosassa näytettäviin käyttöomaisuuden myyntivoittoihin esitetään lisäystä.

Investointien määrärahoihin esitetään + 50 000 euron määrärahojen pienennystä (rahoitusta parantava muutos+, rahoitusta heikentävä-) koneiden ja kaluston osalta liittyen koulujen irtaimistoon.

Määrärahansiirtona esitetään investointiosassa siirrettäväksi 930 000 euroa rakennuksista kiinteisiin rakennuksiin ja laitteisiin. Investointikohteille on varattu määräraha rakennusten investointiryhmässä kohteiden kuudessa kiinteiden rakenteiden ja laitteiden alle. Tästä syystä esitetään määrärahan siirtoja investointiryhmästä toiseen. Määrärahansiirrolla ei kustannusvaikutusta.

Henkilöstön osalta esitetään, että rakennusvalvonnan palvelualueelle perustetaan uusi rakennusvalvojan tois-
taiseksi voimassa oleva vakanssi. Rekrytoinnin tavoitteena on nopeuttaa rakennuslupien käsittelyaikoja. Tämä vakanssi ei aiheuta lisämäärärahatarpeita vuodelle 2021. Uusi rakennusvalvojan vakanssi on otettu huomioon vuoden 2022 talousarviossa.

Toimialuekohtaisissa tekstiosuuksissa on kerrottu käyttötalouden ennustemuutoksista tarkemmin.

Määrärahamuutokset sitovuustason mukaisesti syyskuu/2021:

1. Käyttötalousosa (tulosta parantavat muutokset +, heikentävät -)

Yleishallinto- ja johdon tuki	menolisäys	-2 000 000
Yleishallinto- ja johdon tuki yhteensä	toimintakatteen muutos	-2 000 000
Yhteiset palvelut	tulolisäys	76 000
Yhteiset palvelut	menolisäys	-400 000
Yhteiset palvelut yhteensä	toimintakatteen muutos	-324 000
Sivistys	tulovähennys	-200 000
Sivistys	menovähennys	200 000
Sivistys yhteensä	toimintakatteen muutos	0
Kasvu ja ympäristö	tulolisäys	100 000
Kasvu ja ympäristö	menovähennys	623 000
Kasvu ja ympäristö yhteensä	toimintakatteen muutos	723 000
Käyttötalousosa yhteensä	<i>tulomuutokset</i>	<i>-24 000</i>
Käyttötalousosa yhteensä	<i>menomuutokset</i>	<i>-1 577 000</i>
Käyttötalousosa yhteensä	toimintakatteen muutos	-1 601 000

2. Investointiosa (rahoitusta parantavat muutokset +, heikentävät -)

Koneet ja kalusto		
Sivistys		
- Koulujen irtaimisto	menovähennys	50 000
Investointiosa yhteensä	menovähennys	50 000

3. Tuloslaskelmaosa (rahoitusta parantavat muutokset +, heikentävät -)

- Verotulot	tulolisäys	4 000 000
- Valtionosuudet	tulolisäys	485 000
- Käyttöomaisuuden myyntivoitot	tulolisäys	3 196 000
Tuloslaskelmaosa yhteensä	tulolisäys	7 681 000

4. Investointiosan määrärahan siirto (rahoitusta parantavat muutokset +, heikentävät -)

Rakennukset		
Sivistys		
Pihaleikkiväl. Ja aidat säännösten mukaisiksi	menovähennys	30 000
Vapaa-aika		
Urheilukeskus	menovähennys	150 000
Kevyen liikenteen yhteys ja kuntoportaat	menovähennys	100 000
Lähiliikuntapaikkoja 1/vuosi	menovähennys	100 000
BMX-rata Urheilukeskukseen	menovähennys	400 000
Uimalammen pukuhuoneet ja varastotilat	menovähennys	150 000
Rakennukset yhteensä	menovähennys	930 000
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Sivistys		
Pihaleikkiväl. Ja aidat säännösten mukaisiksi	menolisäys	-30 000
Vapaa-aika		
Urheilukeskus	menolisäys	-150 000
Kevyen liikenteen yhteys ja kuntoportaat	menolisäys	-100 000
Lähiliikuntapaikkoja 1/vuosi	menolisäys	-100 000
BMX-rata Urheilukeskukseen	menolisäys	-400 000
Uimalammen pukuhuoneet ja varastotilat	menolisäys	-150 000
Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	menolisäys	-930 000
Investointiosan määrärahasiirto yhteensä		0

Säästöohjelman toteutuminen

Kunta sopeuttaa talouttaan vuonna 2021 budjettiin sisältyvällä säästö- ja tuottavuusohjelmalla, jonka mukainen säästötavoite on yhteensä 2,8 milj. euroa. Säästöohjelman mukaiset toimenpiteet ovat valtaosin etenemässä suunnitellusti ja ensimmäisen vuosipuoliskon toimintamenojen kehitys on kokonaisuutena suunnitellulla uralla. Kuitenkin kunnan vanhan virastotalon purkamisen lykkääntyminen, kunnan rakennusten ilmanvaihdon säästötoimien peruuntuminen, kirkonkylän koulukampuksen rakentamisen aloittamisen sekä HSL:ään kohdistuvien linjatarkastelujen lykkääntyminen aiheuttavat sen, että Kasvun ja ympäristön jää säästötavoitteesta noin 0,7 - 0,8 milj. euroa.

Kasvun ja talouden hallintaohjelma

Tuusulan valtuuston joulukuussa 2020 hyväksymän kasvun- ja taloudenohjelman mukaisten linjausten toteuttamisella pyritään hallitsemaan ja tasapainottamaan kunnan taloutta pitkäjänteisesti. Alla kommentoituina eri osa-alueiden näkyvä ensimmäisen vuosipuoliskon kehitykseen perustuen.

Yritysalueet

- Fokuksen, Rykmentinportin ja Sulan yritysalueiden kaavoitusta ja toteutuksen valmistelua on edistetty suunnitelmien mukaisesti. Sulan I:n ja Rykmentinportit tulivat myyntiin alkusyksyllä.

Asuinalueet

- Rykmentinpuiston, Lahelanpellon ja Häriskiven kaavoitus, kunnallistekniikan rakentaminen ja tonttien myynti etenevät suunnitellusti. Positiivinen muuttoliikekehitys tukee tonttien kysyntää ja myyntitavoitteiden saavuttamista.

Palveluverkon kehittäminen

- Sivistyksen palveluverkon suunnittelu ja rakentaminen etenee kokonaisuutena hieman jäljessä suunnitellusta aikataulusta. Käyttötalouden 5 milj. euron säästötavoitteiden saavuttaminen sidoksissa koko Etelä-Tuusulan palveluverkon uudistamiseen toteutumiseen.

Vajaakäyttöisten kiinteistöjen kehittäminen

- Valtuuston 8.6.2020 hyväksymän kehittämis- ja realisointisuunnitelman mukaiset omaisuuden myynnit vuonna 2021 noin 0,9 milj. euroa. Toteutuminen epätodennäköistä.

Keusoten talouden ja maksuosuuden kehitys

- Keusoten tavoitteena on edelleen kuntayhtymälle budjetissa asetetun maksuosuustavoitteen saavuttaminen. Keusoten vuoden 2020 budjettilylitys ja koronan vaikutus lisäävät talouden toteutumiseen liittyviä riskejä vuonna 2021. Keusote tuottavuusohjelma ei toteutunut alkuvuonna suunnitellusti. Keusote päätti kesäkuussa 2021 lisäsopeutuksista. Keusoten tarkennettu talousarviomuutos tuodaan valtuuston käsittelyyn joulukuussa 2021, kun valtion koronankorvausten määrästä on tarkemmat tiedot käytettävissä.

Henkilöstö

- Lapsimäärät ovat alkuvuonna kehittyneet ennakoitua positiivisemmin. Kilpailu työmarkkinoilla avainosaajista on kiristynyt. Koronan jälkihoito vaatii kunnalta panostuksia. Nämä tekijät luovat painetta henkilöstömenojen ennakoitua nopeampaan kasvuun.

Palveluprosessien kehittäminen

- Alkuvuoden aikana on jatkettu toimintatapojen ja prosessin sujuvoittamista mm. lean-menetelmää hyödyntäen sekä rakennettu sähköisen asioinnin kehittämisohjelmaa ja ratkaisuja.

Lainakannan kasvu

- Kunnan lainakannan kasvu on alkuvuoden aikana ollut ennakoitua hitaampaa hyvän verotulokehityksen ja tonttimyynnin sekä investointien suunniteltua pienemmän toteuman vuoksi.

LAINAKANTA
143
MILJ. EUROA

LAINAKANTA
3 621
EUROA/ASUKAS

Toiminnan ja talouden toteuma toimialueittain

Toimintakate toimialueittain €1 000	Kum.	MKS	Tot.-%	Kum.		Ennuste
	9/2021	2021	MKS 2021	9/2020	TP 2020	2021
1831 YLEISHALLINTO JA JOHDON TUKI	-98 642	-129 684	76,1 %	-89 249	-127 159	-131 684
1832 YHTEISET PALVELUT -TOIMIALUE	-7 563	-8 799	85,9 %	-7 079	-8 799	-9 123
1833 SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI PÄÄTT2018					0	
1834 SIVISTYS -TOIMIALUE	-66 428	-87 209	76,2 %	-63 577	-85 307	-87 209
1835 KASVU JA YMPÄRISTÖ -TOIMIALUE	-9 756	-2 034	479,6 %	-12 094	-14 952	-1 299
1837 TULOS LASKELMAOSA	180 291	218 677	82,4 %	167 970	238 214	226 359
1838 TUUSULAN VESIHUOLTOLIIKELAITOS	1 221	750	162,8 %	799	1 008	750
Yhteensä	-878	-8 300	10,6 %	-3 231	3 004	-2 208

Toimialueet ovat toimintakatesitovia valtuustoon nähden.

Toimintakatteen ennuste sisältää Yleishallinnon- ja johdon tuessa Keusoten palveluiden ostoihin esitettävän 2 milj. euron lisämäärärahan. Verotuloihin esitetään 4 milj. euron ennuste- ja tuloarviolisäystä, mikä näkyy tuloslaskelmaosassa.

YLEISHALLINTO JA JOHDON TUKI Toimialue

Tuloerien ja toimintakulujen erittely 1832 Yhteiset palvelut €1 000	Kum.	MKS	Tot.-%	Kum.		Tot. Kum.	Ennuste
	9/2021	2021	MKS 2021	9/2020	TP 2020	muutos% 2020>2021	2021
300 TOIMINTATUOTOT	959	2 010	47,7 %	1 137	2 556	-15,6 %	2 086
306 MYYNTITUOTOT	726	960	75,6 %	810	1 219	-10,3 %	1 020
320 MAKSUTUOTOT	17	629	2,7 %	18	620	-5,4 %	645
330 TUET JA AVUSTUKSET	202	290	69,7 %	286	682	-29,2 %	290
340 MUUT TOIMINTATUOTOT	14	131	10,7 %	23	35	-39,7 %	131
400 TOIMINTAKULUT	-8 449	-10 810	78,2 %	-8 142	-11 257	3,8 %	-11 209
400 HENKILÖSTÖKULUT	-3 511	-4 642	75,6 %	-3 597	-4 681	-2,4 %	-4 642
430 PALVELUJEN OSTOT	-2 987	-3 648	81,9 %	-2 814	-3 757	6,1 %	-3 648
450 AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-37	-61	60,8 %	-56	-330	-34,4 %	-61
470 AVUSTUKSET	-1 528	-1 905	80,2 %	-1 254	-1 913	21,8 %	-2 305
480 MUUT TOIMINTAKULUT	-385	-553	69,7 %	-420	-575	-8,2 %	-553
Toimintakate	-7 489	-8 799	85,1 %	-7 005	-8 701	6,9 %	-9 123

Yleishallinto ja johdontuen toiminnan tulojen toteuma oli 68,9 % (v2020: 81,8%). Määrärahojen käyttöaste oli 75,7 % (v2020: 70,4 %). Sitovan toimintakatteen toteuma oli 75,9 %, (v2020: 70 %).

Aineet ja tarvikkeet tiliryhmä on ylittynyt kunnanviraston johdon kustannuspaikalle kirjattujen koronakustannusten takia n. 120 000 euroa. Muihin toimintakuluihin on kirjattu Jokelan Tekonurmen lopetukseen liittyen 37 000 euron arvonalennuskirjaus.

Toimintakuluihin esitetään lisättäväksi, kesäkuun määrärahalisäyksen lisäksi, 2 milj. euroa Keusoten kustannus-ylityksiin varautuen.

Olennaiset tapahtumat tammi-syyskuussa 2021

Koronaepidemia vaikutti edelleen laajasti kunnan palvelutoimintaan sekä henkilöstön työskentelyyn. Varautumista ja toimenpiteitä johdettiin kevätkaudella viime vuoden tapaan viikoittain kunnan johtoryhmän yhteydessä kokoontuneessa koronaryhmässä. Ryhmässä pidettiin yllä tilannekuvaa sekä johdettiin varautumista sekä toimenpiteitä, jotka hyvinkin nopealla aikataululla toteutettiin. Tämä vaati etenkin sivistyksen toimialueella ja kunnan viestinnässä erityistä joustamista työajoissa ja valmiudessa ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin.

Kunnanviraston johto

Valtuustokauden 2017-2021 strategian teoiksi viemistä jatkettiin alkuvuoden aikana ja laadittiin strategiaraportti päättyvästä valtuustokaudesta. Uuden kuntastrategian valmistelu käynnistyi alkuvuodesta laaditulla toimintaympäristöanalyysillä, jota täydennettiin henkilöstön ja luottamustoimihenkilöelinten työskentelyissä. Kesäkuussa valtuuston seminaarissa käsiteltiin uuden strategian suuntavaihtoehtoja ja niiden sisällä olevia vaihtoehtoja. Elo-syyskuussa strategiavalmistelu jatkui kunnanhallituksen seminaareissa, valtuuston ja lautakuntien yhteiskokouksessa, strategiakyselyillä ja toimialueiden johtoryhmien työskentelyssä. Kunnanhallitus hyväksyi strategiaperustan osaltaan 27.9. ja tavoitteena ja valtuusto 4.10.2021.

Eduskunta hyväksyi lait hyvinvointialueiden perustamisesta sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisen uudistamisesta. Lait tulevat voimaan porrastetusti, osa 1. heinäkuuta 2021 ja viimeiset vuoden 2023 alusta. Hyvinvointialueille siirtyvät sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen henkilöstö, omaisuus sekä sopimukset. Hyvinvointialueen toiminnan käynnistämiseksi tarvitaan väliaikainen hallinto huolehtimaan niistä välttämättömistä voimaannapolain mukaisista toimenpiteistä, jotka on tehtävä lainsäädännön voimaantulon 1.7.2021 jälkeen ennen aluevaltuuston toimikauden alkua 1.3.2022. Väliaikainen valmistelutoimielin (VATE) vastaa hyvinvointialueen toiminnan ja hallinnon käynnistämisen valmistelusta siihen saakka, kunnes aluevaltuusto on valittu ja aluevaltuuston asettama aluehallitus on aloittanut toimintansa. Tulevien hyvinvointialueiden valmistelu käynnistyi syksyn aikana ja osallistuimme yhdyspinnat-työryhmän työskentelyyn, yhdyspinnat työryhmän runko muodostuu alueellisen hyte-ryhmän jäsenistä.

Johtamisjärjestelmän uudistuksen toisen vaiheen tuunaustoimet jatkuivat kevään aikana loppuvuodesta valmistuneen raportin pohjalta. Toimintatapamuutoksista osa linjattiin kesäkuun valtuustossa ja osin työ on jatkunut syyskuudella uusien luottamushenkilöiden voimin mm. eettisten ohjeiden ja toimielinten pelisääntöjen valmistelulla valtuuston ja lautakuntien yhteiskokouksessa, kunnanhallituksen seminaarissa ja valtuustoasiain valmistelutoimikunnassa.

Keski-uudenmaan sote-kuntayhtymä

Keu Sote kuntayhtymä	* MTA = muutettu talousarvio			** TA = alkuperäinen talousarvio			
	Kum.	Tot.-%	Ennuste	MTA	Ennuste/	Alkup.	Ennuste/
Ostot	9/2021	MTA	2021	2021	MTA	TA	TA
18312071 Suun terveydenhuollon tietopaketti	-2 042						
18312072 Mielenterveys- ja päihdepalvelujen tietopaketti	-2 461						
18312073 Lasten, nuorten ja perheiden tietopaketti	-5 202						
18312074 Aikuisten sosiaalityön tietopaketti	-1 729						
18312075 Hoito- ja hoivapalvelujen tietopaketti	-7 506						
18312076 Vammaisten palvelujen tietopaketti	-11 113						
18312077 Kuntoutuksen tietopaketti							
18312078 Vastaanottopalvelujen tietopaketti	-11 681						
18312079 Päivystyksen tietopaketti							
18312081 Erikoissairaanhoidon tietopaketti	-36 714	30%	-122 877	-120 877	101,7 %	-118 877	103,4 %
18312082 Muut sosiaali- ja terveys	-13 521						
18312084 Etevä PÄÄTT. 2019							
Yhteensä	-91 970	76%	-122 877	-120 877	101,7 %	-118 877	103,4 %

Alkuvuodesta jatkui Keusoten vahva toiminnan ja talouden omistajaohjaus. Keusoten ja kunnan johdon kesken yhteistapaamisissa on arvioitu mm. Tuusulaan kuluvana vuonna vaikuttavia Keusoten palvelutoiminnan muutoksia sekä alueella tehtävän hyvinvoinnin ja terveyden yhteistyön sisältöä, tavoitteita ja toimenpiteitä sekä talouden kysymyksiä. Keusote valmisteli lisätoimenpiteitä tuottavuusohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi. Palveluiden ostot ovat toteutuneet 76 %:sti, toteuma sisältää vuoden 2020 tasauslaskun ja vuosien 2017-2018 alijäämän kattamisen.

Keusoten kustannukset ylittivät selvästi talousarvion sekä vastaanottopalveluissa sekä suun terveydenhuollossa. Terveyspalveluita kuormittivat erityisesti kasvaneet koronatestausmäärät ja suun terveydenhuoltoa koronan aiheuttaman hoitojonojen purku. Korona vaikutti lasten, nuorten ja perheiden palveluiden kustannuksiin välillisesti, kun Tuusulan perhekuntoutusasunto oli alkuvuoden varattuna erityis- ja karanteenasunnoksi ja asumispalvelua jouduttiin hankkimaan ostopalveluna. Tällä hetkellä näyttää, että valtio tulee korvaamaan pääosan kunnille ja kuntayhtymille aiheutuneista koronakustannuksista. Tuottojen menetyksiä ei korvata. Keusoten kuntaosuuden ylitysennuste on tällä hetkellä 4,0 milj. euroa, josta koronavaikutusten osuudeksi on arvioitu noin miljoona euroa.

Palveluyksiköt

Pelastustoimi

Kesäkuussa 2021 hyväksytyin pelastustoimen järjestämislain mukaan pelastustoimen järjestävät vuoden 2023 alusta lähtien hyvinvointialueet ja Helsingin kaupunki. Valtioneuvosto vahvistaa pelastustoimen valtakunnalliset strategiset tavoitteet nelivuotiskaudeksi. Vuoden 2022 loppuun Suomessa toimii 22 kuntien ylläpitämää pelastuslaitosta.

Uusi Keski-Uudenmaan hyvinvointialue järjestää alueellaan sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen palvelut. Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen valmistelutoimielimen hallinnoijaorganisaationa toimii Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymä.

Pelastustoimessa aloitettiin keväällä Pelastustoimen palvelukokonaisuuksien kuvaaminen -hanke. Hankkeen tarkoituksena on tukea hyvinvointialueiden ja kuntien välisen yhteistyön muodostumista pelastustoimen osalta, jotta tunnistetaan pelastustoimen palveluiden yhteiset rajapinnat hyvinvointialueiden palvelutuotannon kanssa sekä vahvistetaan yhteistä näkemystä mahdollisuuksista toimia poikkihallinnollisesti yli toimialarajojen.

Viestintä

Viestinnän toteuttamisessa näkyi tammi-syyskuun jaksolla vielä koronaepidemian aiheuttama poikkeuksellinen, pitkittynyt tilanne, joka on vaatinut aktiivista viestimistä mm. kuntalaisille. Viestintää on tehty tammi-syyskuussa 2021 asukaslehden lisäksi muun painetun materiaalin, verkkosivujen, tapahtumakalenterin/matkailusivuston, tiedotteiden, uutiskirjeiden, uusien kuntalaisten kirjeen, infonäyttöjen ja sosiaalisen median välityksellä. Tuusulan brändiviestinnän kampanjaa vietiin tammi-syyskuussa suunnitellusti eteenpäin: Rakkauden taidetta -teemavuoden alla on toteutettu Unelmien yö -parin haku, itse Unelmien yö, Rakkauden kartta, sinkkuristeily ja esimerkiksi Rakkauden vauvanpipot. Brändiviestinnän kampanja jatkuu vielä Unelmien yön videon julkistuksella loppuvuonna 2021. Brändin nykytason tutkimus käynnistyi Sanoman SuomiTutkalla syyskuussa 2021. Asukaslähettilästoimintaa on jatkettu tänä vuonna, järjestetty koulutuksia, perustettu Facebook-kanava yhteydenpitoa varten ja järjestetty tutustumisvierailuja Tuusulan eri paikkoihin koronatilanteen hieman jo hellittäessä.

Osallisuus

Kuntatasoisen osallistuvan budjetoinnin toteutusta vietiin eteenpäin. Vuoden 2021 osallistuvan budjetoinnin äänestyksessä äänestysprosentti nousi ollen 7,4%. Kaikki ehdotukset keräsivät ääniä yhteensä 24 555 kpl ja äänestäjiä oli 2455. 100 000€ budjetti jakautuu 29 projektin kesken, jotka toteutetaan vuoden 2021 aikana. Projektien toteutuksessa on edetty hyvin tammi-syyskuun välisenä aikana.

Vuoden 2022 osallistuvan budjetoinnin valmistelu käynnistyi elokuussa ja prosessin ensimmäinen vaihe, eli ideoiden keruu, aloitettiin syyskuussa. Prosessi etenee syksyn aikana huipentuen äänestykseen tammi-helmikuussa 2022.

Valtiovarainministeriön rahoittama Open Agenda-hanke käynnistyi maaliskuussa. Asukkaiden osallisuus ja digitaaliset palvelut yhdessä nähdään yhtenä työkaluna kehittää parempia kuntapalveluita ja hankkeessa pyritään löytämään kehittämisen tueksi uudenlaisia tapoja, jotka ovat kaikkien Suomen kuntien omaksuttavissa. Hanke toteutetaan yhteistyössä Iin, Inarin, Lapinjärven ja Pietarsaaren kanssa. Hankkeen puitteissa toteutettava kuntalaisbarometri toteutettiin elo-syyskuussa osana kuntastrategian uudistusta.

Kunnan palveluverkon uudistamisessa on siirrytty projektijohtamiseen ja yksi uudistuksen poikkileikkaavista projekteista on yhteiskäytön osaprojekti. Osallisuustiimi edustaa ulkopuolista (3. ja 4. sektorin toimijat) käyttäjää palveluverkon uudistamisessa. Yhteiskäytön poikkileikkaavassa projektissa valmistellaan kampusten hallintamallia vuoden 2021 aikana

Hyvinvoinnin edistäminen

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta kokoontui tammi-syyskuun aikana 7 kertaa, joista 6 kertaa päättyneen valtuustokauden kokoonpanolla ja kerran kuluvan valtuustokauden kokoonpanolla. Valtuustokauden 2021-2025 toimikausi ja lautakunnan jäsenten perehdytys käynnistettiin syyskuussa.

Lautakunta on mm. ohjannut Tuusulan hyvinvointikertomuksen laadintaa ja hyväksynyt sen osaltaan, ennakkovaikutusten arviointia, osallistuvaa budjetointia, järjestösuunnitelmaa ja hyvinvointia edistävien avustusten myöntämistä sekä uuden hyvinvointisuunnitelman laadintaa.

YHTEISET PALVELUT

Toimialue

Tuloerien ja toimintakulujen erittely 1832 Yhteiset palvelut € 1 000	Kum. 9/2021	MKS 2021	Tot.-% MKS 2021	Kum. 9/2020	TP 2020	Tot. Kum. muutos% 2020>2021	Ennuste 2021
300 TOIMINTATUOTOT	959	2 010	47,7 %	1 137	2 556	-15,6 %	2 086
306 MYYNTITUOTOT	726	960	75,6 %	810	1 219	-10,3 %	1 020
320 MAKSUTUOTOT	17	629	2,7 %	18	620	-5,4 %	645
330 TUET JA AVUSTUKSET	202	290	69,7 %	286	682	-29,2 %	290
340 MUUT TOIMINTATUOTOT	14	131	10,7 %	23	35	-39,7 %	131
400 TOIMINTAKULUT	-8 449	-10 810	78,2 %	-8 142	-11 257	3,8 %	-11 209
400 HENKILÖSTÖKULUT	-3 511	-4 642	75,6 %	-3 597	-4 681	-2,4 %	-4 642
430 PALVELUJEN OSTOT	-2 987	-3 648	81,9 %	-2 814	-3 757	6,1 %	-3 648
450 AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-37	-61	60,8 %	-56	-330	-34,4 %	-61
470 AVUSTUKSET	-1 528	-1 905	80,2 %	-1 254	-1 913	21,8 %	-2 305
480 MUUT TOIMINTAKULUT	-385	-553	69,7 %	-420	-575	-8,2 %	-553
Toimintakate	-7 489	-8 799	85,1 %	-7 005	-8 701	6,9 %	-9 123

Tilivuoden toimintatuottojen arvioidaan toteutuvan taloustaloussarvion mukaisesti. Edunvalvontapalveluissa asiakasmaksun korotuksen vuoksi tuotot ylittävät budjetin 76 000€, tuotoista tuloarvion muutosesitys.

Budjetoidusta toimintamenoista toteutui 78,2 %. Sitovan toimintakatteen toteuma oli 85,1 %, (v2020: 79,1 %). Työllisyyspalveluiden asiakaskunta sekä erityisesti pitkäaikaistyöttömien määrä on ollut vuoden aikana selkeässä kasvussa, minkä vuoksi työmarkkinatuen kuntaosuusmaksut ylittivät tammi-syyskuussa budjetoidun uran noin 300 000 eurolla. Työmarkkinatuen kuntaosuusmaksuihin haetaan 400 000 euron lisämäärärahaa vuodelle 2021. Palveluiden ostoissa oli ylitystä kuntavaalien pitkittyneen vaalijan ja materiaalihallinnon Cloudia hankintaportaalin käyttökustannuksien ylityksen takia. Kunnan vakuutusmaksut ovat ylittämässä budjetin noin 100 000 eurolla, kun toteutuneen vahinkokehityksen mukainen tapaturmavakuutusten tasauskasaus nousi huomattavan suureksi.

Olennaiset tapahtumat tammi-syyskuussa 2021

Toiminnan painopisteenä oli palvelutoiminnan ja asiakastyön turvaaminen koronapandemian aiheuttamien haasteiden keskellä sekä monialainen tuki erityisesti nuorille aikuisille sekä työttömäksi jääneille kuntalaisille. Koronasta aiheutuneiden asiakastyön haasteiden tueksi laadittiin korona-exit suunnitelmat. Yhteisten palveluiden organisaatiota täsmennettiin 1.3.2021 lukien; toimialue koostuu jatkossa neljästä palvelualueesta: talouden ohjaus, hallinto- ja asiakaspalvelut, henkilöstöpalvelut ja kohdennettu asiakastyö sekä kehittäminen ja tietohallinto. Samalla asiakaspalvelut (Tuusinfo) siirrettiin hallinto- ja asiakaspalveluihin. Toimialueen tammi-syyskuun talous toteutui pääosin suunnitellusti.

Toimialueella edistettiin taloussarvion mukaisia vuositavoitteita. Palveluprosessien sekä toimintatapojen uudistamista jatkettiin suunnitellusti. Toiminnan keskeisenä painopisteenä oli palvelutoiminnan ja asiakastyön turvaaminen koronapandemian aiheuttamien haasteiden keskellä sekä monialainen tuki erityisesti nuorille aikuisille sekä työttömäksi jääneille kuntalaisille. Koronasta aiheutuneiden asiakastyön haasteiden tueksi laadittiin korona-exit suunnitelmat.

Yhteisten palveluiden organisaatiota täsmennettiin 1.3.2021 lukien; toimialue koostuu jatkossa neljästä palvelualueesta: talouden ohjaus, hallinto- ja asiakaspalvelut, henkilöstöpalvelut ja kohdennettu asiakastyö sekä kehittäminen ja tietohallinto. Samalla asiakaspalvelut (Tuusinfo) siirrettiin hallinto- ja asiakaspalveluihin.

Henkilöstöpalvelut ja kohdennettu asiakastyö

Henkilöstöpalvelujen ja kohdennetun asiakastyön uusi palvelualueen päällikkö, henkilöstöjohtaja, aloitti huhtikuussa 2021 ja palvelussuhdepäällikkö syyskuussa. Tekemisen painopisteenä oli normaalin palvelutoiminnan ja asiakastyön turvaaminen koronapandemian aiheuttamien haasteiden keskellä sekä asiakkaiden tarpeisiin vastaaminen poikkeustilanteessa ja tämän jälkeen. Henkilöstöjohtajan johdolla kokoontunut työhyvinvointiryhmä kehitti työhyvinvoinnin kokonaisuutta tukemaan henkilöstön työhyvinvointia pandemian aikana, työryhmässä valmisteltiin mm. kunnan Teams-pelissännöt ja henkilöstön liikunta- ja kulttuurietuuden käyttöönottoa, joka tulee henkilöstön käyttöön lokakuussa. Työhyvinvointia korona-aikana on kartoitettu kahdesti koronapullssikyselyllä. Kunnan etätyökäytännöt päivitettiin vastaamaan tämän päivän työelämän ja henkilöstön tarpeita.

Työllisyyspalveluiden asiakaskunta sekä velvoitetyöllistettävien henkilöiden määrä lisääntyi huomattavasti. Eri-tyistä tukea tarvitsevat asiakkaat ovat aiempaa vaikeammin työllistettävissä pitkän koronajakson jäljiltä - työttömyysjaksot ovat pidentyneet ja ongelmien kasaantuminen on näkyvissä. Vuoden alkupuoliskolla työllisyyspalveluissa panostettiin uusien viestintäkanavien käyttöönottoon sekä palveluiden saatavuuden parantamiseen.

Maahanmuuttajapalveluissa kehitettiin erityisesti kaikille maahanmuuttajille suunnattua palveluneuvontaa. Yksikössä edistettiin Keski-Uudenmaan kuntien tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelut TNO-hanketta, jonka tarkoituksena on sujuvoittaa kiintiöpakolaistaustaisten maahanmuuttajien koulutus- ja työllistymispolkuja. Toukuussa koronatilanteen helpottaessa asiakkaiden työpajatoiminta käynnistettiin taas uudestaan.

Ohjaamopalveluissa oli alkuvuonna runsaasti tarvetta monialaisille palveluille. Haasteita asiakastyöhön toivat rekrytointihaasteet sekä useiden muiden palveluiden siirtyminen pelkästään etätyöhön tai jopa sulkeminen määräajaksi. Palveluvelka on kasvanut koronaepidemian aikana. Ohjaamopalvelut on vetovastuussa niin tehostetun nuorisotyön mallin luomisessa, sekä Demokratian kapeikkoja poistavassa, vuoden 2021 keväällä käynnistyneessä hankkeessa.

Hallinto- ja asiakaspalvelut

Tilapalvelut sai valmiiksi pääkirjaston alakerran varastotilojen remontoinnin keskusarkiston tiloiksi. Varsinainen arkistojen muutto tapahtuu syyskuussa.

Päätöksenteon tuki ja lainopilliset palvelut yksikössä hoidettiin pääosa keskusvaalilautakunnalle kuuluneista valmistelu- ja viranomaistehtävistä 13.6.2021 pidetyissä kuntavaaleissa.

Kunnan keskitetty asiakaspalvelu Tuusinfo palveli koko alkuvuoden koronasta huolimatta. Tuusinfo palasi 9.8.2021 koronapandemiaa edeltäneisiin aukioloaikoihin. Jokelan palvelupiste avattiin 1.9.2021 ja se pidetään avoimna kokeiluluontoisesti keskiviikkoisin klo 10.00–17.00. Kellokosken palvelupisteen toiminta käynnistyi 1.10.2021.

Holhustoimen edunvalvonta jatkoi vuosi sitten käyttöön otetun asiakastietojärjestelmän käyttöönottoa. Työn alla oleva verkkolaskutoiminnallisuus ja päämiesten laskujen osittainen muuntaminen sähköiseen muotoon siirtyi loppuvuoteen. Toiminnan sähköistämistä ja etätyötä tukevan dokumenttien skannauksen mahdollisuutta selvitetään. Tarkastelujakson aikana päämiesten lukumäärä pysyi lähes samana. Päämiesten määrän odotetaan jatkossa kääntyvän taas kasvuun, kun korona poistuu hidastamasta tuomioistuinten prosesseja ja Digi- ja väestötietoviranomainen saa uudistetut ja ruuhkautuneet prosessinsa kuntoon. DVV tavoittelee ruuhkien purkua kesään 2022 mennessä. Huhtikuussa aloitti uusi henkilö 5. yleisenä edunvalvojana

Talouden ohjaus

Palvelualueella jatkettiin vuonna 2020 käynnistettyä talousarvioprosessin automatisointiprojektia, tuotteistuksen yhteishanketta sekä Sarastia365 BI -järjestelmän vaihtoprojektia. Sarastia365 BI raportointiratkaisu otettiin käyttöön elokuussa. Maaliskuussa käynnistetty Sarastia365 Talous -järjestelmän vaihtoprojekti keskeytettiin ja aikataulutettiin uudelleen Sarastian pyynnöstä. Viivästymisen vuoksi päätettiin arvioida laajemmin markkinoilla olevia vaihtoehtoja. Talouden ohjauksessa tehtiin elo- syyskuun aikana yhdessä HR:n kanssa esiselvitystä saatavilla olevista talouden ja HR:n järjestelmävaihtoehtoista ja palvelun tuottajista. Tarkoituksena on muodostaa arvio Tuusulan tarpeisiin soveltuvimmasta järjestelmäkokonaisuudesta loppuvuoden aikana. Kunnassa otettiin käyttöön valtionhallinnon julkisen talouden raportoinnin muutokset eli Kuntatieto-ohjelman raportointivaatimuksien mukaiset kirjauskäytännöt, jotta vuoden 2021 talouden toteuma voidaan raportoida vaaditussa aikataulussa ja automatisoidusti valtiokonttorille.

Materiaalihallinto- ja hankinnat yksikössä huolehdittiin keskitetysti koronaepidemiaan liittyvien suojavarusteiden ja käsihuuhteiden hankinnasta ja toimituksesta kunnan yksiköille. Kunnan verkkokaupan laajentamista jatkettiin. Verkkokauppaan vietiin keväällä 2021 mm. kesäkerhojen ja ruokapalveluiden tuotteita. Hankinnoissa käytetään Cludia Sopimus portaalia (sähköinen sopimustenhallintajärjestelmä). Sopimusportaalissa on tällä hetkellä 316 voimassa olevaa sopimusta

Kehittäminen ja tietohallinto

Palvelualueella jatkettiin kuntatasoisen kehittämismallin uudistamista. Kehittämisen johtamista ja tavoitteiden seurantaan tukevaan Salkku-järjestelmään on kirjattu suurin osa aktiivivaiheessa olevista projekteista tai muista toteutuksista, tarjoten yhteisen tilannekuvan kehittämisen kokonaisnäkymään.

Muita kehittämispalveluiden alkuvuoden painopisteitä olivat digiroadmapin toimeenpano ja lean-kehittämisen laajentaminen. Digiroadmap-projektissa tuotettiin kuntatasoinen digipalveluiden kehittämissuunnitelma sisältäen priorisoidut kehittämiskohteet. Näitä kehityskohteita on lähdetty edistämään mm. toteuttamalla sähköisen asioinnin arkkitehtuurikuvauksia ja ratkaisujen markkinakartoitusta, kehittämismenetelmien laajentamista (lean, palvelupolkujen mallintaminen, projektikehittäminen, robotisaatio). Digipalveluissa aktiivivaiheessa ovat mm. uuden tiedolla johtamisen raportoinnin järjestelmän käyttöönotto ja sähköisen arkistoinnin selvitykset.

Windows 10 -versioista laaja versiopäivitystöiden jakelu toteutettiin kunnan työasemille. Lisäksi ICT-laitteiden leasing-aikoja pidennettiin maailmanlaajuisen koronapandemian aiheuttaman saatavuusongelman takia. Tietoturvaan liittyvät kehitystoimenpiteet työllistivät tietohallintoa merkittävästi. Keväällä valmisteltiin siirtymistä omista konesalipalveluista ulkoiseen kapasiteettiin palveluun. Muutoksen toteutus käynnistettiin ja valmistuu alkuvuodesta 2022. Mobiililaitteiden hallintaa ja yleistä tietoturvaa parantavaa Intune/MFA-projektia pilotoitiin, laajempi käyttöönotto on loppuvuodesta 2021.

SIVISTYS

Toimialue

Tuloerien ja toimintakulujen erittely								
1834 Sivistys		Kum.	MKS	Tot.-%	Kum.	Tot. Kum.	Ennuste	
€1 000		9/2021	2021	MKS 2021	9/2020	TP 2020 2020-2021	muutos%	
300 TOIMINTATUOTOT		10 694	15 099	70,8 %	10 698	13 795	0,0 %	14 899
306 MYYNTITUOTOT		7 292	10 025	72,7 %	6 467	9 113	12,8 %	10 325
320 MAKSUTUOTOT		2 220	4 242	52,3 %	1 875	3 134	18,4 %	3 862
330 TUET JA AVUSTUKSET		1 104	428	258,0 %	2 168	1 173	-49,1 %	428
340 MUUT TOIMINTATUOTOT		78	404	19,3 %	188	376	-58,5 %	284
400 TOIMINTAKULUT		-76 308	-102 308	74,6 %	-73 364	-97 873	4,0 %	-102 108
400 HENKILÖSTÖKULUT		-44 137	-57 780	76,4 %	-41 972	-55 789	5,2 %	-57 780
430 PALVELUJEN OSTOT		-10 765	-15 248	70,6 %	-10 524	-14 355	2,3 %	-15 048
450 AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT		-3 040	-4 103	74,1 %	-2 631	-3 702	15,5 %	-4 103
470 AVUSTUKSET		-3 931	-5 501	71,5 %	-4 083	-5 329	-3,7 %	-5 501
480 MUUT TOIMINTAKULUT		-14 435	-19 677	73,4 %	-14 153	-18 698	2,0 %	-19 677
Toimintakate		-65 614	-87 209	75,2 %	-62 666	-84 078	4,7 %	-87 209

Sivistyksen alaisen toiminnan tulojen toteuma oli 70,8 % (v2020: 77,5 %). Määrärahojen käyttöaste oli 74,5 % (v2020: 75,0 %). Sitovan toimintakatteen toteuma oli 75,2 %, (v2020: 74,5 %). Hankerahoitus on jaksotettu ja myyntisaamiset sekä ostovelat on kirjattu yleisiä tilinpäätösperiaatteita noudattaen.

Koronapandemia on vaikuttanut sivistyksen sekä talouteen että toimintaan. Vapaa-aikapalveluiden tuottojen kertymä jää noin 500 tuhatta euroa talousarvioita pienemmäksi. Vastaavasti kotikuntakorvausten nettovaikeus on n. 500 tuhatta euroa budjetoitua parempi. Kotikuntakorvausten netto on kuluvana vuonna +1,6 milj. euroa (v. 2020: +1,0 milj. euroa).

Toimialueelle kohdennetut säästötavoitteet ovat toteutuneet kokonaisuutena budjetoidun mukaisesti.

Olennaiset tapahtumat toimialueella tammi-syyskuussa 2021

Koronapandemia on vaikuttanut toimintaan vuoden aikana. Osa palveluistamme on ollut rajoitetusti auki tai toimintaa on järjestetty digipalveluna. Keskeisimpiä muutoksia ovat oppivelvollisuuslaki, lukion opetussuunnitelma ja varhaiskasvatuksen muutokset. Palveluverkko on edennyt rakennusvaiheeseen Monion, lukio ja kulttuuritalon, ja Päiväkotia Martta Wendelinin, osalta.

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen palvelut ovat toteutuneet terveysturvallisuusohjeet huomioiden. Avointen perhetupien toimintaa on voitu jälleen aloittaa asiakasmäärää rajoittaen. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muutokset hyväksyttiin lautakunnassa 23.3.2021 ja ne astuivat voimaan 1.8.2021, jolloin kaikki asiakasmaksut tarkistettiin. Varhaiskasvatuksen maksutuotot tulevat jäämään arvioidusta n. 300 tuhatta euroa.

Yksityinen palvelutuottaja lopetti toimintansa 1.8.2021 Vauhdin päiväkodissa. Riittävien palveluiden takaimiseksi Lahelan terttuun perustettiin kaksi uutta lapsiryhmää seurakunnalta ostettuihin tiloihin. Vauhdin tilat ovat kunnan käytettävissä vuoteen 2025 asti. Syyskauden 2021 niissä ovat väistössä Kirkonkylän perusopetuksen oppilaat.

Kesän aikana järjestettiin puistoruokailua kaikissa kuntakeskuksissa. Kasvatus- ja sivistyslautakunta esitti 21.9.2021 maksuttoman puistoruokailun jatkamista sivistyksen palveluiden omana toimintana.

Oppimisen palvelut

Tuusulan yläkoulut siirtyivät etäopetukseen 8.3.-28.3.2021 väliselle ajalle. Etäopetuspäätöstä jatkettiin vaikeutuneen alueellisen koronatilanteen vuoksi 11.4.2021 saakka. Lähiopetusta järjestettiin kuitenkin erityisen tuen, valmistavan opetuksen ja juostavan perusopetuksen yläkoululaisille oppilaille. Lähiopetusta toteutettiin myös Kalliomaan koulussa. Tehostetun tuen oppilaille ja syrjäytymisvaarassa oleville oppilaille on voitu tarvittaessa järjestää lähitapaamisia. Oppilashuollon palvelut toteutettiin kevään aikana sekä lähi- että etäpalveluna huomioiden kulloinkin voimassa olevat koronaohjeistukset.

Lukuvuoden 2021-22 aloitti 1. luokalla n. 490 oppilasta. Iltapäiväkerhossa aloitti elokuussa 405 oppilasta. Alakoulun oppilasmäärän ja sitä kautta tuntiresurssin ennakoitiin putoavan n. 90 oppilaalla. Kuntaan on muuttanut lisää lapsiperheitä. Oppilasmäärän putoaminen näyttää jäävän n. 40-50 oppilaaseen eli puolet vähemmäksi kuin talousarviossa 2021 on arvioitu. Tämän, sekä yläkoulun nousseen oppilasmäärä seurauksena, tuntiresurssin pienenemisestä arvioitu kustannussäästö pienenee merkittävästi. Myös S2 -opetuksen tuntien määrä lisääntyy edelliseen lukuvuoteen verrattuna maahanmuuttajataustaisten oppilaiden lisääntyessä.

Valmistavan opetuksen oppilaiden sekä vammaisopetuksen oppilaiden määrä vaihtelee lukuvuosittain. Mikkolan kouluun on perustettava yksi erityisen tuen ryhmä lukukauden 2021-22 alkaessa. Tämän kustannusvaikutus loppuvuodelle 2021 on 95 000 euroa. **Syksyn aikana valmistavan opetuksen oppilaiden määrä on noussut, mutta lisäryhmän perustamiselta todennäköisesti vältytään.**

Tuusulan lukio toimi hybridimallilla kevätlukukauden 2021 alusta lukien. Osa opiskelijoista oli etäopinnoissa ja osa sai lähiopetusta. Tuusulan lukio siirtyi kokonaan etäopetukseen 3.3.2021. Ylioppilaskirjoitukset järjestettiin Ylioppilaslautakunnan terveysturvallisuusohjeiden mukaisesti. Tuusulan kunta ja Hyvinkään kaupunki tarjosivat yhdessä mahdollisuuden osallistua kirjoituksiin, mikäli oppilas olisi määrätty karanteeniin. **Syksyllä lukio-opetus on jatkunut lähiopetuksena, lukuun ottamatta abien viikon mittaista etäopetusjaksoa syyskuussa.**

Koulupäivän yhteydessä tapahtuva kerhotoiminta on käynnistynyt elo-syyskuussa 2021 aktiivisesti. Oppilaille maksuttomia matalan kynnyksen harrastuksia meillä tarjoaa paikallisina kumppaneina tänä syksynä 18 järjestöä, seuraa tai yritystä.

Tuusulan opisto toimi kevätlukukaudella 2021 lähes täysin etäopetuksena, mutta syyskauden alusta voitiin siirtää lähiopetukseen. 2008 syntyneille ja sitä nuoremmille opiskelijoille voitiin järjestää lähiopetusta sekä Tuusulan opistossa, että Tuusulan kuvataidekoulussa jo kevätkaudella. Maksutuottojen kertymä jäi kevään osalta n. 60 000 euroa pienemmäksi edelliseen vuoteen verrattuna, syyskauden alku ennakoii puolestaan paluuta lähes normaaliin opiskelijamäärään. Tuusulan Opisto toimii syyskaudesta alkaen pari vuotta Monion valmistumiseen asti väistötiloissa Etelärinteen entisessä päiväkodissa, joka on remontoitu aikuisopiskelijoille sopivaksi tilaksi. Etenkin kielten ja tietotekniikan opetusta on Aunela-rakennuksessa ja ilta-opetusta Hyökkälän koululla. Kuvataidekoulu jatkaa entisissä tiloissaan.

Vapaa-ajanpalvelut

Lumisen talvi ja pakkaset mahdollistivat ulkoliikuntapaikkojen käytön eri puolilla Tuusulaa. Liikuntapalvelut pitivät avoinna latuverkostoja sekä luistelupaikkoja luonnonjäillä ja jäädytetyillä kentillä. Kunnan sisäliikuntapaikat olivat alkuvuoden ajan suljettuina aikuisten käyttövuoroilla ja 2008 syntyneiden ja sitä nuorempien lasten harrastaminen oli sallittua pienryhmissä koronaturvallisuusohjeet huomioiden.

Tuusulan uimahalli oli keväällä suljettuna koronan vuoksi, toukokuussa halli avattiin ja pidettiin kuntalaisille auki läpi kesän. Liikunnanohjaustiimi tuotti paljon ohjattua liikuntaa verkkopalveluna ja liikuntapaikkojen henkilöstön toimesta erilaisia huoltotöitä tehtiin valmiiksi tilojen sulkujen aikana. Hyvinvointivalmennus aloitettiin varhaiskasvatuksen henkilöstölle, valmennusta pystyttiin järjestämään sulkuaikana suunnitellusti ja terveysturvallisuus huomioiden.

Uimahallin ja liikuntapaikkojen sulusta johtuen toimintatuotot eivät toteutuneet suunnitellusti ja tuloja jäi alkuvuonna saamatta noin 410 000 euroa. Vaikutus vähenee loppuvuodesta, jolloin tilojen käytössä päästään lähelle normaalia.

Nuorisotilat olivat etenkin keväällä auki lähinnä verkossa, Discord- palvelussa. Nuoria on voitu pyytää kerholuonteisesti lähitapaamisiin pienryhmissä. Alueellinen nuorisotyö on tehnyt jalkautuvaa nuorisotyötä ja erilaisia tapahtumia on järjestetty verkossa.

Sarvikallion polkureitin laajennus valmistui keväällä. Urheilukeskuksen kuntoportaat ja alikulkutunnelit valmistuivat kuntalaisten käyttöön toukokuussa. BMX-radan urakka käynnistyy lokakuussa, hanke sai valtion liikuntapaikka-avustusta 190 000 ja urakan on määrä valmistua kesäkuussa 2022. Kokonaisurakkaan varataan 310

000 euron määräraha vuodelle 2022. Pajjalan koulun lähiliikuntapaikka valmistui syyskuun lopussa, avustusta hankkeelle myönnettiin 50 000 euroa. Tuusulan tenniskeskuksen rakennusurakat alkavat syksyllä osana urheilukeskuksen kehittämistä. Salibandyhallin viereen rakentuva voimistelu- ja mailapelihalli siirtää lumen tykityspaikan väliaikaiseen paikkaan tekonurmen ja skeittipaikan väliin, P-alueen päätyyn. Liikuntapaikkojen kunnostustöitä tehdään loppuvuoden aikana. Tuomalan ja Koskenmäen venepaikoille tehdään kunnostus- ja muutostöitä. Ristikiven frisbeegolfin ja alueen polkuverkoston parannustöitä saadaan valmiiksi syksyn aikana. Jokelan uuden kuntoradan pohjatytöt alkoivat syyskuussa ja Kellokosken Purolaakson kuntoradalle tehtiin kunnostustöitä.

Kulttuuri- ja museopalvelut sekä kirjastot

Kulttuuri- ja museopalvelujen toteutumiseen on pandemia edelleen vaikuttanut suuresti. Museot olivat suljettuina toukokuun kolmanteen päivään saakka. Niiden avauduttua yleisölle henkilömäärää niissä rajoitettiin voimakkaasti. Kulttuuripalvelujen tuotannot sekä näyttelyihin liittyvät tapahtumat järjestettiin alkuvuonna joko virtuaalisesti tai ulkotiloissa. Kesän tapahtumat Tuusula-viikko ja Tuusulan museoon -viikot keräsivät innostuneita kävijöitä eri puolilla kuntaa. Museoiden pääsymaksu- ja museokauppatuloja menetettiin aukiolo- ja kävijärajoitusten vuoksi noin 40 000 euroa. Lisäksi tulosta rasitti kunnan työläiskotimuseoyhdistyksen kanssa tekemä sopimus, jonka talousvaikutus 7000 euroa on siirtynyt museopalveluiden käyttötalouteen. Olympiakasarmien säilytystilasta siirrettiin taide- ja kulttuurihistoriallinen aineisto uusiin tiloihin kesäkuun loppuun mennessä. Kustannussäästöt tästä toteutuvat toisen vuosipuoliskon aikana. Halosenniemen museo suljettiin syyskuun alussa kunnostustöiden vuoksi loppuvuodeksi.

Myös kirjastojen tilat olivat koronatilanteen takia suurelta osin suljettu alkuvuonna. Ainoastaan lainojen palauttaminen, varausten nouto ja pikainen asiointi tietokoneella oli mahdollista. Loppukevällä tiloja ja palveluja päästiin avaamaan varovasti rajoitusten puitteissa. Kirjastoauto pääsi reiteille koronatilanteen parannuttua toukokuussa. Lainamäärät ja erityisesti kävijämäärät ovat kärsineet rajoituksista. Keväällä tapahtumia järjestettiin virtuaalisesti ja toimittiin aktiivisesti sosiaalisessa mediassa. Myös perusopetuksen että varhaiskasvatuksen kulttuurikasvatussuunnitelmia toteutettiin keväällä pääosin virtuaalisesti. Museoihin ennätti innokas joukko lapsia ja nuoria aivan lukukauden lopussa. Kesällä kirjasto jalkautui puistoihin ja kesätapahtumiin osallistuen mm. Tuusula-viikon tapahtumiin ja Taiteiden yöhön. Syksyllä tapahtumia on päästy järjestämään kirjastoissa terveys- ja aluehallintoviranomaisten suosituksia noudattaen ja koululaisryhmiä on voitu ottaa vastaan kirjastoissa tietyn rajoituksen.

Palveluverkko

Martta Wendelin päiväkodin rakennustyöt ovat käynnissä. Parhailaan laaditaan päiväkodin sisustus- ja kalustussuunnitelmia sekä henkilöstösuunnitelmia. Monio, lukio ja kulttuuritalo, eteni urakkakilpailutukseen ja päätös rakennuttajasta tehtiin huhtikuussa 2021. Rakentaminen käynnistyi kesäkuussa 2021.

Kirkonkylän kampuksen toteutussuunnitelma ja projektisuunnitelma valmistuivat. Koulu muutti väistöön syksystä 2021 rakentamisen tieltä. Tuusulan kunta on käynnistänyt neuvottelut ruotsinkielisen perusopetuksen järjestämisestä yhteistyössä Järvenpään kaupungin kanssa. Kirkonkylän koulun oppilaat opiskelevat kunnan toisissa kouluissa, päiväkotit Vauhdin tiloissa sekä Tuusulan opiston tiloissa syyslukukauden 2021 ajan ja oppilaat kuljetetaan näihin toimipisteisiin nykyisen koulun läheisyydestä. Kevätlukukaudelle 2022 väistötilat siirretään nykyisen kunnantalon läheisyyteen ja niissä opiskellaan siihen saakka, kunnes uusi kampus valmistuu.

Riihikallion monitoimikampuksessa on tehty kustannuslaskentaa toteutussuunnittelun edetessä ja lopullinen päätös hankkeen kokonaisuudesta. Rykmentinpuiston monitoimikampuksen hankesuunnitelmaa tarkennettiin johtuen tilojen tiivistämisestä. Toiminnallisten vaatimusten laatiminen on käynnistetty. Lahelan hankesuunnitelmatyö kampuksen sijainnin osalta on käynnistynyt. Jokelan alueen ennakkovaikutusten arviointi käynnistyi keväällä 2021 ja tulee päätöksentekoon syksyn 2021 aikana

Sisäilmatyötä tehtiin yhteistyössä tilapalveluiden kanssa. Kohdekohtaisten sisäilmaryhmien puheenjohtajuus siirtyi tilapalveluihin maaliskuun alussa.

Liikunnan palveluverkkoon liittyviä hankkeita riittää vuosiksi eteenpäin mm. osana urheilukeskusten kehittämistä. Mahdollisesta ulkotekojäähankkeesta kerätään pohjatietoja kevään 2022 aikana. Palveluverkkosuunnitelman eteneminen vaikuttaa myös koulujen liikuntasalien käyttöön ja määrään tulevaisuudessa, jota myös selvitetään kolmannen sektorin tarpeet huomioiden.

Kellokosken kirjaston peruskorjaus valmistui syyskuun alussa ja kirjasto avattiin asiakkaille 16.9. Myöhemmin syksyllä Kellokoskella otetaan käyttöön Tuusulan ensimmäinen omatoimikirjasto.

Oppivelvollisuuslaki

Oppivelvollisuuslaki muuttui 1.1.2021 ja kunnassa on valmistauduttu sen tuomiin muutoksiin, jotka toteutuivat 1.8.2021 (toisen asteen maksuttomuus ja asuinkunnan valvontavastuu) ja 1.8.2022 (tutkintoon valmentava koulutus, TUVA). Oppilaanohjauksessa on tullut vaade tehostetun oppilaanohjauksen järjestämiseen 1.1.2021 alkaen. Osallistuminen kevään 2021 yhteishakuun on velvoittava. Kuntaan on perustettu oppivelvollisuuden muutostyötä ohjaava työryhmä sekä tarvittavia valmistelevia työryhmiä. Kevään aikana kuntaan laadittiin kuntakohtainen toimintaohje: Oppivelvollisuuslaki, käsikirja valvonta- ja ohjausvastuun toteuttaminen. Keski-Uudellamaalla on kaikkien koulutuksen järjestäjien yhteinen ohjausryhmä.

Kaksivuotinen esiopetus

Varhaiskasvatuksessa valmistauduttiin kaksivuotisen esiopetuksen kokeiluun. Tuusulan kunta on mukana kokeilussa, joka alkoi 1.8.2021. Tuusulasta mukana ovat Kolsan päiväkoti ja Lahelan tertun päiväkoti. Opetussuunnitelma hyväksyttiin kasvatus- ja sivistyslautakunnassa 15.6.2021.

Kehittäminen

Kevään aikana haettiin useampia valtioneritysavustuksia. Yksi keskeisistä myönnettyistä on Tuusulan kunnan koordinoima 11 kunnan yhteinen oppilaanohjauksen kehittämishanke. Muita kevään 2021 hakukierroksella saatuja valtionavustuksia ovat kansainvälisen toiminnan kehittäminen eli globaalikasvatus, koulun kerhotoiminnan kehittäminen ja jatkoaikapäätös Suomen harrastamisen mallin kehittämiseen. Tuusula on mukana Järvenpään vetämässä 7 kunnan yhteisessä Kaikille yhteinen koulu hankkeessa ja Mäntsälän vetämässä 9 kunnan yhteisessä Sitouttavan kouluyhteistyön hankkeessa. Molemmat hankkeet ovat osa valtakunnallista Oikeus Oppia ohjelmaa. Opetuksessa koulujen esihenkilöiden ja tutoropettajien kanssa on aloitettu Agenda2030 -kestävä tulevaisuus koulutuskokonaisuus yhdessä Rauhankasvatusinstituutin ja Jyväskylän koulutusjohtamisen instituutin kanssa.

Avustusta on saatu Museovirastolta museoiden innovatiiviseen hankkeeseen *Keski-Uuttamaata ja Kanta-Hämettä ennen ja nyt - kulttuuriympäristöä ja osallistavaa jälleenvalkovuusta*. Projektikoordinaattori aloitti työnsä kuuden kunnan yhteisessä hankkeessa elokuun alussa. Opetushallituksen Lukuliike toiminta-avustusta myönnettiin kirjaston, opiston, ohjaamon ja alueellisen nuorisotyön yhteiseen *Lukisinko – sanalinko* hankkeeseen, jonka tavoitteena on edistää nuorten ja nuorten aikuisten lukutaitoa ja -harrastusta. Hankkeeseen on rekrytoitu koordinaattori, joka aloittaa työnsä marraskuussa. Aluehallintovirastolta saatiin rahoitusta Kirkes- (Tuusula, Kerava, Järvenpää ja Mäntsälä) ja Ratamo-kirjastojen (Riihimäki, Hyvinkää, Nurmijärvi, Hausjärvi ja Loppi) yhteiseen *Rakas*-hankkeeseen, jossa on tarkoitus kartoittaa mahdollisuuksia kirjastokimppojen yhteistyön syventämiselle ja mahdolliselle yhdistämiselle. Hanke käynnistyi syyskuun alussa hanketyöntekijän aloittaessa työnsä. Järvenpään, Keravan ja Tuusulan yhteinen museomatkojen hanke *Elävät juuret* lanseerattiin kesäkuun alussa.

Erätaukoa on viety eteenpäin systemaattisesti sekä kouluissa että työyhteisöissä. Osana HYTE- ja LANUPE -työtä on laadittu korona -exit-suunnitelma. Järjestelyvaraeräneuvottelut käynnistyivät alkukeväästä 2021. Tuusulan sivistystoimi on osa valtakunnallista OPPIVA-verkostoa 1.1.2021 lukien.

ProKoulu toimintaa on pystytty toteuttamaan ja kehittämään seitsemällä toimintaan mukaan lähteneellä koululla (Mikkola, Pajala, Riihikallio, Vaunukangas, Nahkela, Perttu, Kellokoski) koronavuoden tuomista haasteista huolimatta. Syyslukukaudella 2021 ProKoulu toiminnan aloitti viisi uutta koulua (Rusutjärvi, Vanhakylä, Lepola, Kolsa ja Kalliomaa).

KASVU JA YMPÄRISTÖ

Toimialue

Tuloerien ja toimintakulujen erittely							
1835 Kasvu ja ympäristö	Kum.	MKS	Tot.-%	Kum.		Tot. Kum.	Ennuste
€1 000	9/2021	2021	MKS 2021	9/2020	TP 2020	2020>2021	2021
300 TOIMINTATUOTOT	23 760	30 819	77,1 %	20 270	31 310	17,2 %	30 919
306 MYYNITUOTOT	2 703	3 271	82,6 %	2 645	3 531	2,2 %	3 271
320 MAKSUTUOTOT	1 142	4 074	28,0 %	839	4 101	36,0 %	4 174
330 TUET JA AVUSTUKSET	1	10	12,5 %	7	7	-83,1 %	10
340 MUUT TOIMINTATUOTOT	19 914	23 464	84,9 %	16 778	23 670	18,7 %	23 464
370 VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	67	100	67,0 %	18	421	0	100
370 VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	67	100	67,0 %	18	421	0	100
400 TOIMINTAKULUT	-22 990	-32 953	69,8 %	-22 445	-31 620	2,4 %	-32 318
400 HENKILÖSTÖKULUT	-6 830	-9 625	71,0 %	-6 638	-8 678	2,9 %	-9 383
430 PALVELUJEN OSTOT	-10 415	-15 146	68,8 %	-9 740	-14 184	6,9 %	-14 753
450 AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-3 281	-5 101	64,3 %	-3 467	-5 247	-5,3 %	-5 101
470 AVUSTUKSET	-100	-100	100,0 %	-106	-106	-5,5 %	-100
480 MUUT TOIMINTAKULUT	-2 364	-2 981	79,3 %	-2 494	-3 405	-5,2 %	-2 981
Toimintakate	837	-2 034	-41,1 %	-2 157	111	-138,8 %	-1 299

Yllä oleva taulukko ei sisällä valmistus omaan käyttöön tietoa.

Kasvun ja ympäristön toimialueen toimintatuotoista on toteutunut 77,1 % (v. 2020 64,7 %). Lukuun sisältyy Rykmentinpuiston taseyksikön alaisia käyttöomaisuuden myyntivoittoja 2,9 milj. euroa. Toimintakuluista toteutui 69,7 % (v. 2020 70,1%). Sitovan toimintakatteen toteuma oli -42,2%.

Alkuvuoden lumisateet ja liukkaudentorjunta aiheuttivat teiden ja katujen kunnossapitoon noin 400 000 € ylimääräiset kulut ns. normitalveen verrattuna. HSL:n vuoden 2021 kuntaosuuden ennakoidaan toteutuvan merkittävästi budjetoitua pienempänä, toteutuman ennakoidaan olevan n. 2,7 milj. euroa (TA 2021 3,8 milj. euroa). Rakennuslupia on myönnetty kuluvana vuonna ennakoitua enemmän, tuottojen ennakoidaan kasvavan 0,1 milj. euroa verrattuna talousarvion tasoon. Palkkakustannusten ennakoidaan alittavan talousarvion tason lievästi, alituksen ennakoidaan olevan n. 0,2 milj. euroa, johtuen mm. rekrytoinnin viiveistä sekä pitkittyneistä sairaslomista.

Syyskuun ennusteessa on huomioitu toimintakuluihin 0,45 milj. euron varaus liittyen Kirkonkylän koulun purkukustannuksiin, ja mihin haetaan määrärahaa.

Olellaiset tapahtumat toimialueella tammi-syyskuussa 2021

Kaavoitus

Kaavoitus on valmistellut välillä 1.7.-30.9. kunnanhallitukselle nähtäville panoa varten Sulan työpaikka-alue III, asemakaava ja asemakaavan muutoksen nro 3618 yhdessä projektitoimiston kanssa. Aattolan asemakaavamuu-
tosto on hyväksytty valtuustossa 16.8.2021. Rykmentinpuiston työpaikka-alueen asemakaava nro 3544 ja Sula II:n asemakaava ja -muutos nro 3617 saivat lainvoiman. Yleiskaava 2040 ehdotus II oli tarkoitus saattaa nähtäville alkusyksystä, mutta sen käsittely siirtyi kuntavaalien takia syksyyn. Yleiskaava 2040 ehdotusta II valmistellaan lokakuun lautakuntaan nähtäville panoa varten. Hyrylän keskustan yleissuunnitelman valmiiksi saattamiseen on panostettu ja se on tarkoitus saattaa valmiiksi palvelukeskuksen kaavatyön aikataulussa. Lahelan alueen yleissuunnitelman päivitystä on valmisteltu, mikä on tarpeen Lahelan monitoimikampuksen kaavatyön edistämisen kannalta. Kaavoitus on osallistunut aktiivisesti kuntastrategian valmisteluun. Irtisanoutuneen asemakaavasunnittelijan tilalle rekrytoitu asemakaava-arkkitehti aloitti elokuussa.

Maankäyttö ja paikkatieto

Alkuvuonna toteutettiin Lahelanpelto II alueen tontinhakukampanja, jossa haettavana oli 38 omakotitonttia. Tonttihakemuksia saapui 81 kpl. Lahelanpelto II alueelta avattiin uudet korttelit haettavaksi 6.9. - 11.10.2021, ja haettavana on yhteensä 25 omakotitonttia. Pohjois-Tuusulan uudet asemakaava-alueet ovat olleet myös vetovoimaisia ja omakotitonttien osto- ja vuokrauskysyntä on hyvällä tasolla. Vuoden alusta lähtien omakotitontteja on luovutettu yhteensä 74 kpl. Tuottajamuotoisia tontteja on luovutettu Puustellinmetsän alueelta 6 kpl ja Lahelanpelto II alueelta 5 kpl. Vuokratonttien omaksi lunastuksia on tehty 6 kpl. Asuintonttien lisäksi on luovutettu 3 yritystonttia ja 1 yritystontin osa. Maanmyyntituloja on syyskuun loppuun mennessä kertynyt 7,4 M€.

Vuonna 2021 on allekirjoitettu ja hyväksytty yksi maankäyttösopimus Sammonmäen alueella ja allekirjoitettu kuusi maankäyttösopimusta Sula II ja yksi Sula III alueelta. Asemakaavoituksen käynnistämissopimuksia on allekirjoitettu kaksi, Jussilantie 13: n ja Pähkinämäen muutoskaava-alueilla. Lisäksi on allekirjoitettu ja hyväksytty yksi asemakaavoituksen käynnistämissopimus/kumppanuuskaavoitussopimus Moukarinkuja II alueelta. Maankäyttösopimuksiin liittyviä lopullisia kauppa/luovutuskirjoja on allekirjoitettu kymmenen, joista seitsemän on Pellavamäen asemakaava-alueelta ja kolme Sula I alueelta.

Kunnan omistukseen on siirtynyt maata noin 37 ha, johon on käytetty maanhankintarahaa yht. noin 1,29 M€. Paikkatiedon yksikkö on suorittanut Hyrylän pohjakartan uudistuskartoitustyön viimeistelyjä, Focus-alueen ilmakuvaukset on tehty ja pohjakartan päivitystoimenpiteet jatkuvat. Tuusulan viranomaisen ja julkiseen karttapalveluun on viety uusia aineistoja ja paikkatiedonkeräyspalvelu Seppä on otettu käyttöön. StellaMap CAD-suunnittelualustan uusin versio päivitys ja Maptionnaire-sovelluksen käyttöönotto on saatu valmiiksi. Uusi opaskartta on päivitetty ja toimitettu painoon. Rakennuspaikkojen merkitseminen maastoon on ollut vilkasta edellisiin vuosiin verrattuna.

Elinvoima, asuminen ja kehittäminen palvelualueella on käynnistetty asuntopoliittisen ohjelman työstäminen sekä saatettu loppuun elinkeino-ohjelma vuosille 2021 - 2023.

Projektitoimisto

Projektitoimiston päällikkö aloitti tehtävässään 3.8.2021. Projektikäsikirjan laatiminen on edennyt suunnitellusti ja projektimallin kehittämistyö on aloitettu.

Rykmentinpuiston asemakaavoittamista on edelleen edistetty Puistokylän osalta. Puistokylän asemakaavoittaminen on herättänyt paljon keskustelua eri kanavissa, ja osallistamisessa onkin tehty paljon töitä sen eteen, että hankkeen sisältö ja tavoitteet olisivat kaikille selviä. Osallistamista on tehty maastokävelyllä ja sen videoinnilla sekä järjestämällä kaikille avoin asukastilaisuus. Asemakaavoitusta valmistelevalle konsulttitoimistolle on aloitettu puukaupunkikäsikirjan laatiminen sekä ilmastoviisaita ratkaisuja tarkasteleva selvitys. Hökilän ja Olympiakylän asemakaavoitus ei ole merkittävästi edennyt tällä kaudella resurssien vähyyden vuoksi. Vireillä olevia tontinluovutushankkeita on edistetty kunnan omana työnä sekä yhdessä Senaatti kiinteistöjen kanssa. My Town! hankkeeseen liittyen on yksi toimija esittänyt jo tarkempia suunnitelmia. Koko Rykmentinpuiston alueella on kehitetty neljässä eri kohteessa rakennusliikkeiden kanssa rakennuslupavaiheeseen eteneviä asunorakentamisen suunnitelmia. Rykmentinpuiston alueeseen kohdistuu jatkuvasti kyselyitä sekä omakotitonttien, että yhtiömuotoisten tonttien osalta. Myös asunonostajat kyselevät paljon alueesta. Taiteen ohjausryhmän kokoonpano on vaalien jälkeen poliitikkojen osalta osittain vaihtunut. Toiminta jatkuu edelleen säännöllisenä. Rykmentinportin asemakaavasta tehty valitus hylättiin ja tonttien kysyntä on jatkunut vilkkaana.

Palvelukeskuksen rakentajan, pääsuunnittelijan ja sijoittajan valinnat on tehty. Kilpailun perusteella rakentajaksi valittiin Lehto Tilat Oy, pääsuunnittelijaksi Parviainen Arkkitehdit Oy ja sijoittajaksi NREP Oy (Nordic Real Estate Partners Ltd).

Suutarintien tonttien paikoituslaitoksen suunnittelu on edennyt, kannenalaisten autopaikkojen hinta on lähellä oletustasoa. Myös Suutarintien tontteja palvelevan Paikoitustalon 1. kustannusennuste on valmistunut alle sovitun kattohinnan 28.000 €/ap. Näistä paikoista valtaosa tulee palvelemaan asemakaavan muutoksen jälkeen purettavan hallintorakennuksen tontille rakennettavia asuinkerrostaloja. Tämä tulee vaikuttamaan maan hintaan nostavasti.

Vuosineljänneksellä on laadittu alustavat vaihtoehdot Focus-alueen yleissuunnitelmasta, joiden pohjalta varsinaisen suunnittelutyön tilausta on valmisteltu. Focus-liikekeskuksen jatkosuunnittelua varten laadittu selvitys kaupan alueen toteuttamismahdollisuuksista valmistui. Voimalinjojen reittiselvitys on kesken. Sammonmäki III asemakaavaa on valmisteltu hyväksymiskäsittelyyn. Maa-ainesten ottosuunnitelmien laatiminen on kilpailutettu ja tehtävään on valittu konsulttitoimisto Sitowise. Huhtarinnoron luonnontilaisuus voi vaarantua alueen rakennustöiden takia, olemme valmistelleet tältä osin poikkeamislupahakemusta.

Rakennusvalvonta

Lupapistekauppaan liittyvä aineistotilausten sekä olevan paperisen arkiston digitoiminen omana työnä sujui hienosti. Tämän mahdollisti määräraikainen digitoija ja työllistetty. Sujuvasta ja nopeasta palvelusta on myös saatu kiitosta niin talon sisäisiltä kuin talon ulkoisilta asiakkailta.

Lupakäsittelyajat olivat keskimäärin parin kuukauden pituisia. Käsittelyaikoja on pidentänyt tällä hetkellä hakemusten suuri määrä sekä lupavalmistelijoiden pieni määrä. Lupavalmistelua tekee noin 1,5 henkilöä, koska johdettavan rakennustarkastajan työajasta noin puolet kuluu muihin työtehtäviin. Palautetta lupakäsittelyn osittaisesta sakkautumisesta on saatu ja tilanteeseen on reagoitu. Rakennusvalvontaan haetaan täyttölupaa yhdelle rakennustarkastajalle joulukuusta 2021 alkaen.

Tilapalvelut

Monion rakentaminen käynnistyi työmaan perustamisella kesäkuussa ja varsinainen rakentaminen alkoi, työt etenevät aikataulussa. Riihikallion kampuksen toteutussuunnittelu eteni ja tilaohjelma tarkentui. Kirkonkylän kampuksen suunnittelu valmistui ja urakkakilpailutus alkoi. Rykmentinpuiston kampuksen elinkaarikonsultin kilpailutus eteni.

Tilapalveluista irtisanoutui kaksi päällikköä, jonka vuoksi Tilapalveluihin jäi ainoastaan yksi virkahenkilö. Tilapalveluiden asiantuntijat ovat kuormittuneet töiden kasaantuessa, ja toiminnan laatu on heikentynyt. Odotettavissa on, että saamme rekrytoitua kaksi päällikköä vuoden 2022 alkuun mennessä.

Yhdyskuntatekniikka

Suunnittelussa jatkuu edelleen korkeasuhdanne: Rykmentinpuiston työpaikka-alue, Häriskivi, Pellavamäki, Sulan työpaikka-alue, uusi matkakeskus, palvelukeskus, lintutorni, Riihikallion, Kirkonkylän ja Lahelan koulukampukset, Jokipuiston, palvelukeskuksen, Sammonmäen ja Focus-alueen asemakaavahankkeet ja urheilukeskuksen pysäköintialueet. Suunnittelussa on vähitellen siirrytty työskentelemään enemmän Sahankulmassa.

Erialaisten kokousten ja seminaarien määrä on kasvanut räjähdysmäisesti, mikä on luonnollisesti vaikuttanut muiden tehtävien läpivientiaikoihin. Kunnallistekniikan rakentamisyksikön henkilöstöpuolasta johtuen suunnittelu on avustanut rakennusurakoiden kilpailuttamisessa, mikä on myös osaltaan vaikuttanut suunnittelutehtävien läpivientiaikoihin. Suunnittelusta irtisanoutui projekti-insinööri, uuden rekrytointi on käynnissä.

Kunnallistekniikan rakentaminen painottui Kellokoskella Vanhan valtatie saneeraamiseen. Jokelassa rakennettiin Päiväkumuntien pysäköintialue. Puustellinmäen luoteisosan katujen ja kunnallistekniikan rakentaminen on saatu valmiiksi. Rykmentinpuistossa on alkanut Tykkien rakentaminen ja Varuskunnantien rakentamista valmistellaan. Pellavamäentien saneeraus ja Tuusulanjoentien painuman korjaus on kilpailutettu ja työt aloitettu. Resurssivaje työnjohdossa on edelleen suuri: neljästä vakanssista vain yksi on täytetty. Rekrytointiyritykset eivät ole tuottaneet tulosta. Kunnallistekniikan asentajia on saatu palkattua kaksi. Kunnossapito on pyrkinyt kunnostamaan kunnan avo-ojaverkostoa kesän aikana systemaattisesti. Ajo-ajotojen pintaustyöt on saatu tehtyä suunnitellusti. Etelä-Tuusulan katuvalaistuksen saneerausurakka on kilpailutettu. Kunnossapito on ottanut pienempiä kunnallistekniikan rakennustöitä vastuulleen. Kellokosken padon valaistusurakka on kilpailutuksessa.

Lilly Kajanus Blennerin leikkipuisto, Kaffepaussi ja Murupuisto on kilpailutettu ja rakennettu. Hyökkälän leikkipuiston saneeraus on meneillään. Maisematyöluupia on haettu useaan kohteeseen eri puolille Tuusulaa, töitä on toteutettu suunnitelmien mukaisesti. Vuoden 2022 metsäkauppa-kohteet on kilpailutettu. Uusi suunnittelu-hortonomi on saatu rekrytoitua. Tuusulanjärven eteläosan ruoppaustöille on AVI myöntänyt vesilain mukaisen ympäristöluvan ja hanke kilpailutetaan.

Liikenneyksikkö osallistui kunnallistekniikan suunnittelun, kiinteistösuunnittelun sekä kaavavaiheessa olevien hankkeiden suunnitteluun sekä hankevalmisteluun. Mainittavia kohteita ovat Rykmentinpuiston joukkoliikenneterminaali, Hyrylän palvelukeskus, Kirkonkylän koulu sekä Riihikallion kampus. Lisäksi yksikkö osallistunut ylikunnallisiin hankkeisiin kunnan edunvalvojana kuten pääradan lisäraiteiden suunnitteluun ja raskaan liikenteen lepo- ja pysähdyspaikkojen selvitykseen. Pyöräilyviitoituksen yleissuunnitelma Tuusulan, Järvenpään ja Keravan alueella on valmistunut. Joukkoliikenteessä koronaepidemia on leikannut matkustusta useita kymmeniä prosentteja myös alkuvuonna 2021. Tilanteen kehitystä on tarkasteltu HSL:n kanssa.

VESIHUOLTOLIIKELAITOS

Tuloerien ja toimintakulujen erittely							
1838 Vesihuoltoliikelaitos	Kum.	MKS	Tot.-%	Kum.		Tot. Kum.	Ennuste
€1 000	9/2021	2021	MKS 2021	9/2020	TP 2020	2020>2021	2021
300 TOIMINTATUOTOT	4 864	7 348	66,2 %	4 952	7 397	-1,8 %	7 348
306 MYYNTITUOTOT	4 858	7 345	66,1 %	4 944	7 388	-1,7 %	7 345
320 MAKSUTUOTOT							
340 MUUT TOIMINTATUOTOT	6	3	205,5 %	8	9	-25,0 %	3
370 VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN		54			64		54
370 VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN		54			64		54
400 TOIMINTAKULUT	-2 972	-4 318	68,8 %	-2 827	-4 182	5,1 %	-4 318
400 HENKILÖSTÖKULUT	-788	-1 084	72,7 %	-744	-1 009	6,0 %	-1 084
430 PALVELUJEN OSTOT	-1 210	-1 792	67,5 %	-1 122	-1 693	7,9 %	-1 792
450 AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-867	-1 262	68,7 %	-861	-1 345	0,7 %	-1 262
480 MUUT TOIMINTAKULUT	-107	-180	59,5 %	-101	-135	6,3 %	-180
Toimintakate	1 892	3 084	61,3 %	2 126	3 279	-11,0 %	3 084

Olennaiset tapahtumat tammi-syyskuussa 2021

Toimistolla jatkettiin pääsääntöisesti etätyöskentelyä. Varikolla henkilöstö oli edelleen jaettuna kahteen osaan, mikä toi haasteita työnjaolle ja kenttätyöskentelylle. Vesijohtovuotoja oli vuoden alusta alkaen 15 kappaletta, joista 4 oli tonttijohdoissa. Kolmelta jätevedenpumppaamolta tapahtui ylivuotoa luontoon elokuun rankkasateiden aikana.

Kilpailutuksen tuloksena vesihuollon materiaalien puitesopimus (2 +2 vuotta) astui voimaan kesäkuussa. Vesihuoltolaitos on muuttanut laskutusrytmiä vuoden alusta lukien, laskutus tehdään nyt kolmen kuukauden välein. Siirtosaamia ei kirjattu vuoden 2020 tilinpäätöksessä, ja vuodelle 2021 ei näin ollen kirjattu purkutositetta, tästä johtuen myyntituotot toteutuneet edellistä vuotta suurempana, mutta tämä tasaantuu vuoden loppuun mennessä.

Käyttötalouden arvioidaan toteutuvan budjetoidun mukaisesti. Investointien arvioidaan alittuvan 600 000 eurolla johtuen Rykmentinpuiston III teollisuusalueen ja Häriskiven asuinalueen rakentamisen siirtymisestä ensi

vuodelle. Veden liittymismaksutulojen arvioidaan ylittyvän 650 000 eurolla. Liittymismaksut eivät näy tuloslaskelmassa. Rahoituslaskelmaan tehdään ennusteen muutos. Uusi arvio on 1 450 000 euroa.

Vuositavoitteiden seurata

Vesihuoltolaitoksen asiakastietojärjestelmien kartoitus, vertailu ja mahdollinen uusiminen (tämä projekti on jatkoa vuoden 2020 tavoitteesta)

- Mittari: kartoitus, vertailu ja päätös tehty
- Tilanne: ICT-salkku päivitetty ja ICT-johdoryhmän hyväksyntä hankinnalle saatu, Hankintapäätös tehty johtokunnassa

"Älykkään tilannekuvanäkymän" kartoitus, vertailu ja pilotointi/hankinta (johon yhdistetään vedenjakelun, viemäröinnin ja sateiden mittaustietoa). Älykkäällä tilannekuvalla tähdätään mm. vuotovesien vähentämiseen sekä toimintavarmuuden tehostamiseen.

- Mittari: kartoitus ja vertailu tehty sekä pilotointi käynnissä
- Tilanne: työ aloittamatta muiden kiireiden takia

Investoinnit

Investoinnit yksiköittäin €1 000	* MTA = muutettu talousarvio			** TA = alkuperäinen talousarvio		
	Kum. 9/2021	Tot.-% MTA	Alkup TA	MTA 2021	Ennuste 2021	Jäljellä MTA 2021
18390000 Tuusulan kunta	-22 115	46%	-48 246	-47 771	-47 721	-25 656
18390001 Kiinteistöomaisuus	-1 290	32%	-3 000	-4 000	-4 000	-2 710
18390501 Osakkeet ja osuudet	-1 376	94%	-100	-1 470	-1 470	-94
18391501 Tilapalvelut -taseyksikkö	-13 880	48%	-30 705	-29 075	-29 075	-15 195
18391601 Rykmentinpuisto -taseyksikkö	-586					586
18393001 Kunnallistekniikka	-4 593	42%	-12 045	-11 045	-11 045	-6 452
18395001 Irtain omaisuus	-389	34%	-1 146	-1 146	-1 096	-757
18397001 Muut pitkävaikutteiset menot			-1 250	-1 035	-1 035	-1 035
18398000 Tuusulan Vesihuoltoliikelaitos	-1 339	34%	-3 890	-3 890	-3 290	-2 551
18398001 Vesilaitos	-686	18%	-3 890	-3 890	-3 290	-3 205
18398101 Viemärlaitos	-468					468
18398201 Hulevesi	-186					186
Yhteensä	-23 454	45%	-52 136	-51 661	-51 011	-28 207

Investointeja toteutui tammi-syyskuun aikana 23,5 milj. euron edestä. Kiinteään omaisuuden ostoja toteutui n. 1,3 milj. euroa. Talonrakennuksessa kirjattiin Etelä-Tuusulan lukion/monitoimirakennuksen rakentamiskustannuksia 4,3 milj. euroa ja Martta Wendelinin päiväkodin osalta 5,5 milj. euroa. Kunnallistekniikan osalta kirjattiin Vanhaan valtatiehen liittyviä kustannuksia 1,0 milj. euroa ja Peltokaaren alueeseen kustannuksia 0,7 milj. euroa.

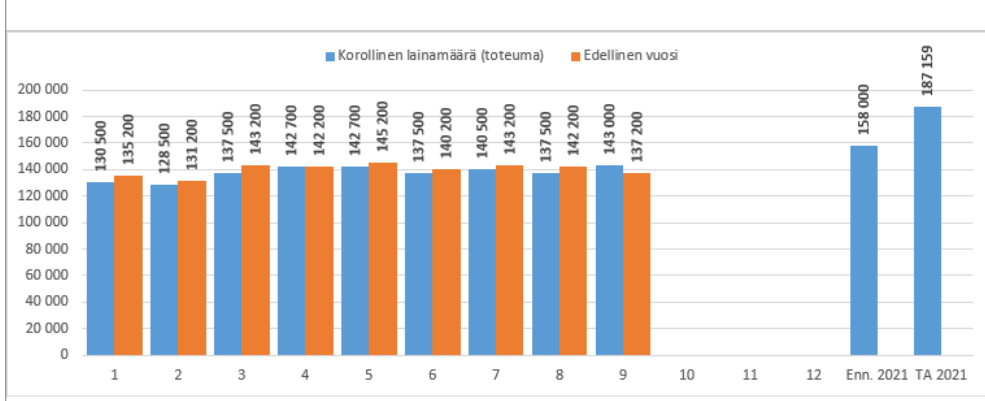
Osakkeiden ja osuuksien muutettuun talousarvioon sisältyy seuraavat lisämäärärahat: 1,1 milj. euroa Lahelankankaan toimitalon osakkeiden hankinta (valt. 31.5.2021 § 64), 0,27 milj. euroa Tuusulan jäähallin osakkeiden hankinta (valt. 19.4.2021 § 41.), 1,0 milj. euroa kiinteään omaisuuden osto (valt. 4.10.2021 § 136).

Rahoitusosuudet investointeihin	* MTA = muutettu talousarvio			** TA = alkuperäinen talousarvio		
	Kum. 9/2021	Tot.-% MTA	Alkup TA	MTA 2021	Ennuste 2021	Jäljellä MTA 2021
18390000 Tuusulan kunta	350	18%	2 000	2 000	2 350	1 650
35340 Rahoitusosuudet inv.menoihin	350	18%	2 000	2 000	2 350	1 650
Yhteensä	350	18%	2 000	2 000	2 350	1 650

Rahoitusosuuksiin kirjattiin v.2019 toteutuneiden kohteiden avustukset yht. 0,35 milj. euroa. Avustukset koskivat Lepolan koulun lähiliikuntapaikkaa 0,09 milj. eur, Kellokosken koulun piha-aluetta 0,07 milj. eur, Rusutjärven koulun piha-aluetta 0,04 mij. eur ja v.2018 toteutuneen Kellokosken koulun lähiliikuntapaikkaan myönnetty avustus, 0,15 milj. euroa.

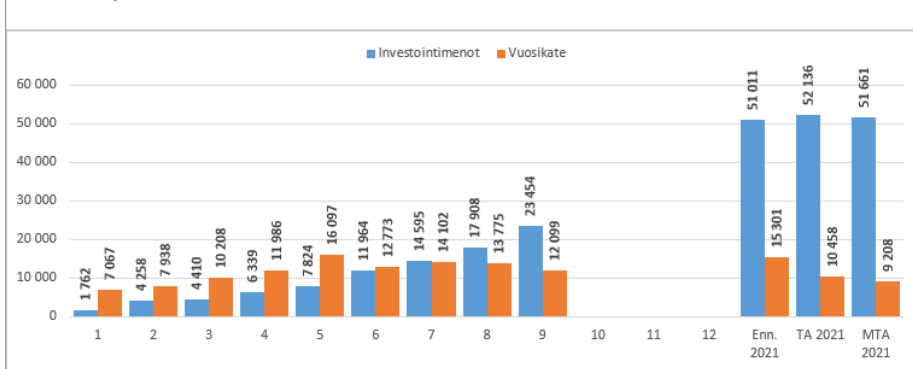

Lainamäärän kuukausittainen kehitys

Kunnan korollisten lainojen määrä oli 143,0 milj. euroa, mikä on 5,8 milj. euroa enemmän vuoden 2020 syyskuun lainamäärään verrattuna (137,2 milj. euroa). Lainamäärästä 135,0 milj. euroa on pitkäaikaista, kiinteäkor-koista lainaa, mikä on 94,4 % koko lainamäärästä. Lyhytaikaisten lainojen keskiporkko on -0,4397 % ja pitkäai-kaisten 0,8243 %, korkokuluja toteutui 0,7 milj. euroa. Lainamäärän ennakoitaan asettuvan 158 milj. euroon vuoden lopun tilanteessa.

Investoinnit ja vuosikate

Tammi-syyskuun vuosikate oli 12,1 milj. euronä, mikä kattoi toteutuneet 11,5 milj. euron poistot.

Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA (sis. Kunta ja Vesihuoltoliikelaitos) syyskuu 2021

1 000 €

vertailuprosentti 75 %

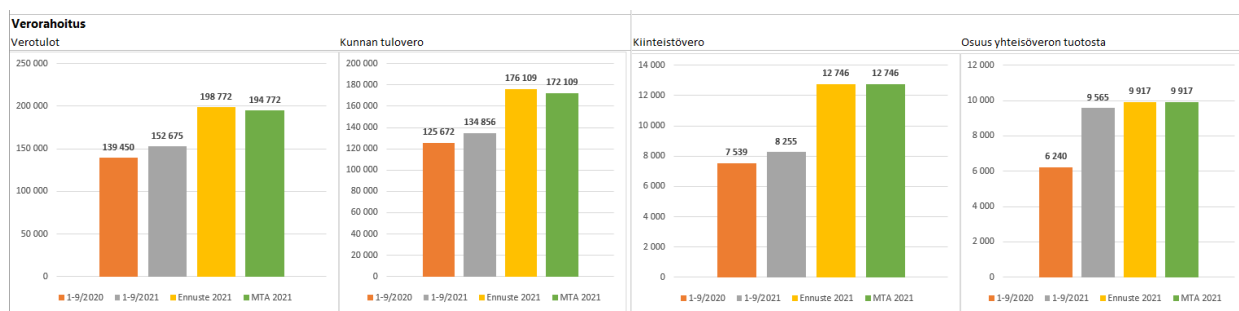
Rahoituslaskelma		1 000 €			Ennuste/ Budjetti			Budj		
Tot. % 2021	/ MTA	Tot. % 2020	2020		Ennuste	MTA 2021	Budjetti 2021	MTA Tot %	TP 2020	/ TP 2020 muutos-%
12 099	131,4 %	9 155	42,1 %	Vuosikate	15 301	9 208	10 458	166 %	21 771	-52 %
				Satunnaiset erät					0	
-6 883	91,7 %	-2 391	48,5 %	Tulorahoituksen korjauserät	-10 701	-7 505	-7 505	143 %	-4 928	52 %
5 216	306,2 %	6 764		TULORAHOITUS	4 600	1 703	2 953	270 %	16 843	-82 %
-23 454	45,4 %	-14 187	57,1 %	Käyttöomaisuusinvestoinnit	-51 011	-51 661	-52 136	99 %	-24 863	110 %
350		0		Rahoitusosuudet	2 350	2 000	2 000	118 %	0	
7 515	85,4 %	3 127	48,4 %	Käyttöomaisuuden myyntitulot	12 560	8 800	8 800	143 %	6 461	36 %
-15 589	38,2 %	-11 059	60,1 %	INVESTOINNIT	-36 101	-40 861	-41 336	88 %	-18 403	125 %
-10 373		-4 295		TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-31 501	-39 158	-38 383	80 %	-1 560	2361 %
				Antolainauksen muutokset					323	
-113		323		Ottolainauksen muutokset	33 800	36 900	36 900	92 %	5 014	636 %
13 269		27 871		RAHOITUSTOIMINNAN KASSAVIRTA	33 800	36 900	36 900	92 %	5 336	591 %
13 156		28 193		Oman pääoman muutokset					0	
-7 752		-16 640		Muut maksuvalmiuden muutokset	2 431	1 781	1 781	137 %	-11 988	
-4 969		7 258		RAHAVAROJEN MUUTOS	4 730	-477	298	-991 %	-8 211	
143 000		137 200		korolliset lainat kauden lopussa	158 000	187 159	187 159		131 399	

Kunnan korollisten lainojen määrään vaikutti ennakoitua paremmin toteutunut tulo-rahoitus sekä alkuvuonna keskimääräisen toteutumismuutoksen alittanut investointien määrä. Keusoten laskut erääntyvät joka kuukauden 1. päivä, minkä takia lainamäärä on suurimmillaan kuukauden vaihteessa,

Rahoituslaskelman lainamäärät sisältävät korollisen lainamäärän, taulukon tilinpäätöksen 2020 lainamäärässä ei mukana konsernin sisäisiä lainoja. Veden liittymismaksutulojen arvioidaan ylittyvän 0,65 milj. eurolla, mikä parantaa rahoituslaskelmaan sisältyviä muiden maksuvalmiuden muutoksia.

Tontinmyyntituloja kertyi yhteensä n. 7,5 milj. euroa.

Verorahoitus

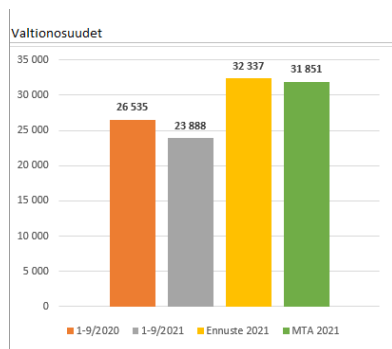
Verotulot toteutuivat 9,5 % edellisvuoden vastaavaa ajankohtaa suurempina.

Kunnallisverot toteutuivat n. 9,2 milj. euroa (7,3 %) edellisvuotta suurempina. Kunnallisveron jako-osuus nousi lokakuusta 2020 lähtien 61,79 %:sta 62,27 %:iin, mikä lisäsi kunnallisveron tilityksiä edellisvuoteen verrattuna.

Osuus yhteisöveron tuotoista kasvoi 3,3 milj. euroa (53,3 %) edellisvuoteen verrattuna. Syynä kasvuun on todennäköisesti v.2020 lisäennakot, joita maksamalla yritykset pyrkivät välttämään jäännösveroja ja sille lasketavaa koron määrää.

Kiinteistöverot toteutuivat n. 0,7 milj. euroa edellisvuotta suurempina. Kiinteistöverotuksen osalta siirryttiin verotuksen joustavaan valmistumiseen vuonna 2020. Tämän takia kiinteistöveroja tilitettiin aiempaa aikaisemmin, mikä näkyi vertailussa edellisvuoteen nähden.

Koko vuoden verotuloennusteeseen tehtiin kesäkuun puolivuosisraportoinnin yhteydessä 1 milj. euron lisäys. Koronaepidemian vaikutus kunnan alkuvuoden verotuloihin oli ennakoitua pienempi ja verotulot ovat kehittyneet kaikissa verotulolajeissa myönteisesti. Verotuloihin esitetään 4 milj. euron lisäystä koronaepidemian arviotua pienempien talousvaikutusten sekä kansantalouden positiivisten talousnäkymien vuoksi.

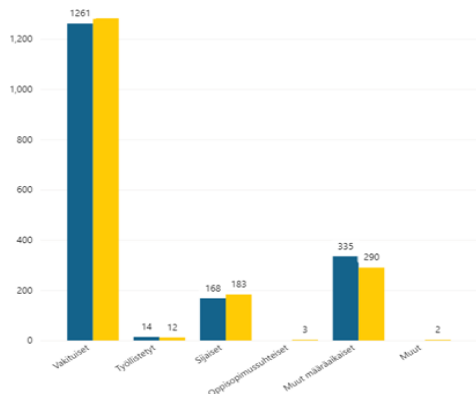

Valtionosuudet toteutuivat 2,6 milj. euroa (10,0%) edellisvuotta pienempinä. Vuonna 2020 verotulojen tilityksen viiveisiin liittyviä yhteisöveron menetystä kompensoitiin kunnille osana valtionosuutta. Kompensaatio tullaan vähentämään v.2021 valtionosuudesta, mikä vaikuttaa v.2020 ja v.2021 vertailtavuuteen. Ennuste sisältää 0,485 milj. euron lisäyksen koskien opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuden korjausta.

Henkilöstöosio

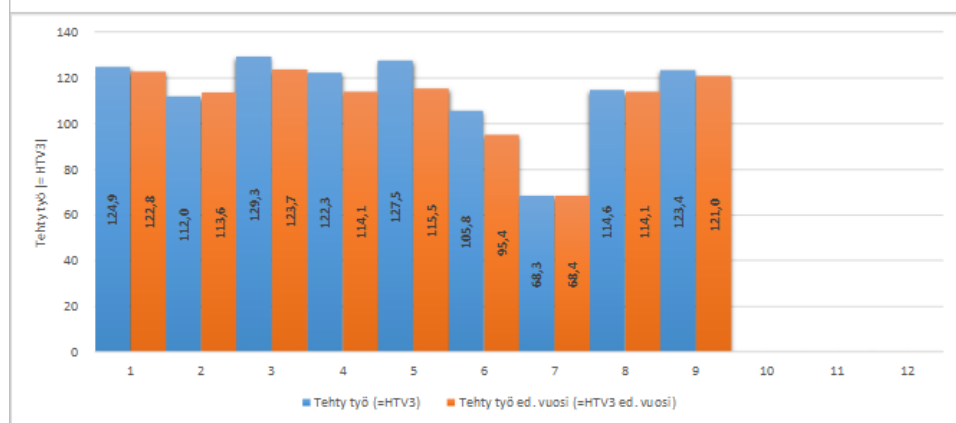
Henkilöstömäärä on tarkastelujaksolla laskenut hieman viime vuoden vastaavaan aikaan, kun tarkastellaan koko henkilöstömäärää (vakituiset 1261 hlöä 09/2021 ja 1282 hlöä 09/2020). Sijaisten osuus on myös laskenut edellisvuoteen verrattuna (168 hlö 09/2021 ja 183 hlö 09/2020).

Henkilöstömäärä palvelusuhdetyyppittäin

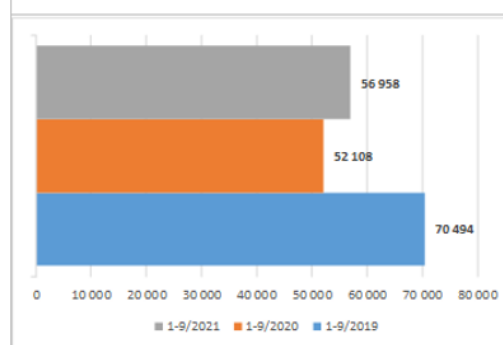

Työpanos **henkilötyövuodet** (=työssäoloaika henkilötyövuosina) oli tarkastelujakson aikana 1028,0 henkilötyövuotta vuonna 2021 (988,5 vuonna 2020). Vuoden 2021 työpanos on edellisvuoteen verrattuna noussut 39,5 htv:ta (muutos 4,0 %). Henkilötyövuosien näkökulmasta työpanos on noussut hieman vuoteen 2020 verrattuna.

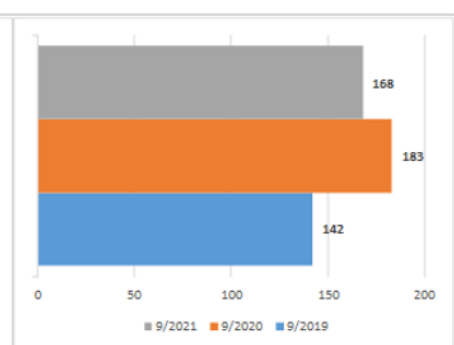
Tehty työ (=HTV3)

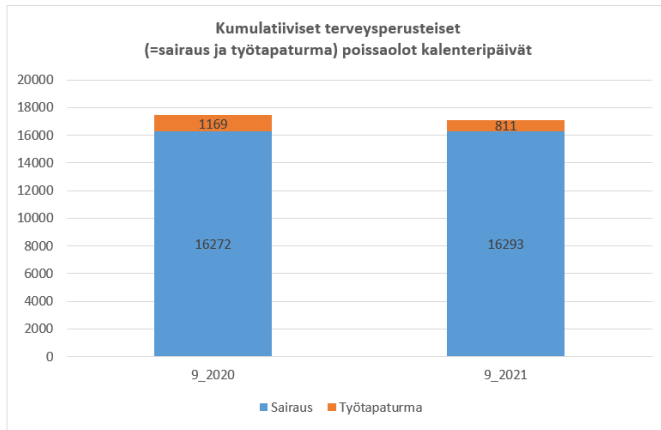

Kumulatiiviset ylityöt

Sijaisten määrä

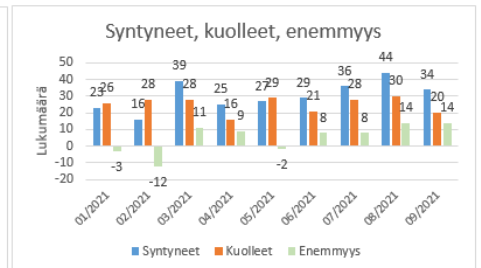
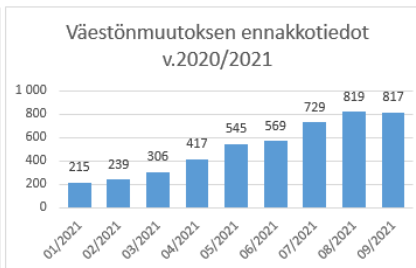
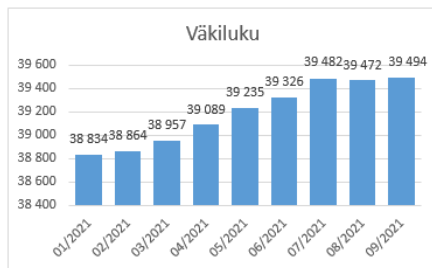
	9/2020	9/2021	Muutos	Muutos %
Sairaus	16 272	16 293	21	0,1 %
Työtaturma	1 169	811	-358	-30,6 %
Yhteensä	17 441	17 104	-337	-1,9 %

Kumulatiiviset terveystilastot - poissaolopäivät/HTV1 (terveystilastopoissaolot =sairaus- ja työtaturmapoissaolot) Muutos edelliseen vuoteen (%)	-4,5 %
Sairauspoissaolo-% (sis. työtaturmat) (sairauspoissaolo-% = poissaolopäivät / (HTV1 kum. * 365))	3,8 %

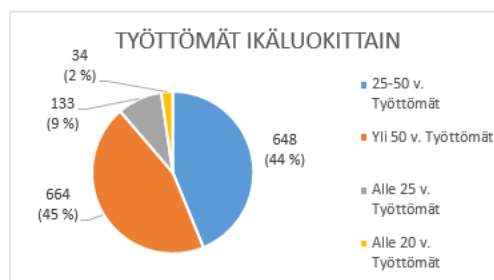
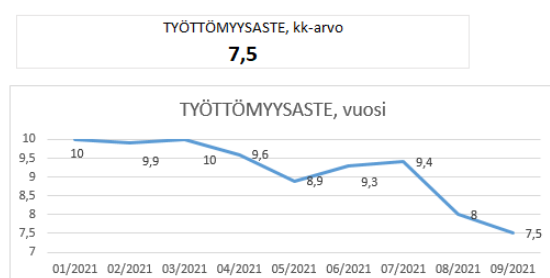
Korvaavan työn toimintatapa otettiin Tuusulassa käyttöön 1.1.2021, joten tähän liittyvää raportointitietoa ei ole aikaisemmilta vuosilta saatavilla. Kunnan johtoryhmä on linjannut, että korvaavan työn osuus sairauspoissaoloista on vähintään 1 %.

Korvaavaa työtä on aikavälillä 1-9/2021 tehty yhteensä 624 päivää ja sitä on tehnyt 30 henkilöä. Korvaavan työn osuus sairauspoissaoloista on alkuvuoden osalta 3,5 %.

Toimintaympäristö

Syyskuun ennakkotiedon mukaan Tuusulassa oli 39 494 asukasta, mikä oli 817 asukasta enemmän verrattuna edellisvuoden määrään, 38 677 asukasta (syyskuu 2020 lopullinen tieto). Kuntien välinen nettomuuttoliike oli -48. Syntyvyys oli 34 syyskuun aikana, syntyneiden enemmyyden ollessa 14. Vuoden 2020 lopussa oli 38 783 asukasta.

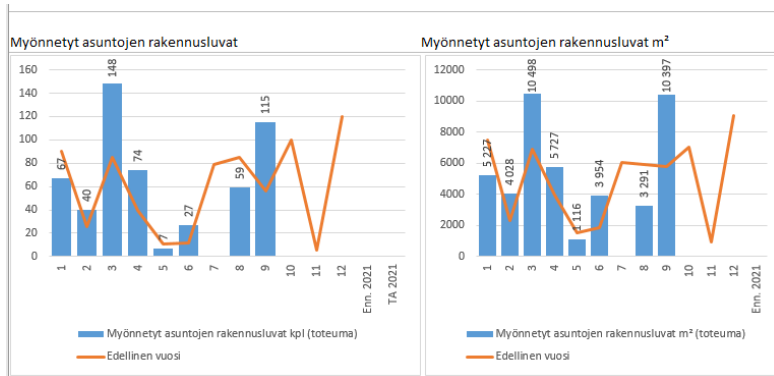
Tuusulassa oli työttömiä syyskuun lopussa 1 479 henkilöä, 418 vähemmän verrattuna

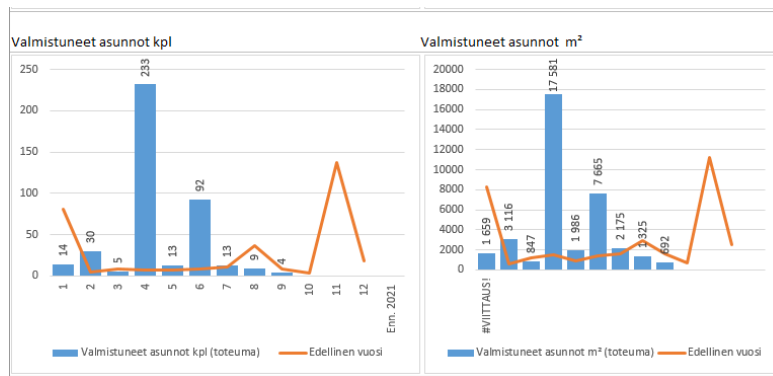
vuoden 2020 vastaavaan ajankohtaan (1 897 v.2020). Työttömien osuus oli 7,5 % työvoimasta.

Pitkäaikaistyöttömiä oli 605 henkilöä, ja alle 25-vuotiaiden osuus oli 133 henkilöä.

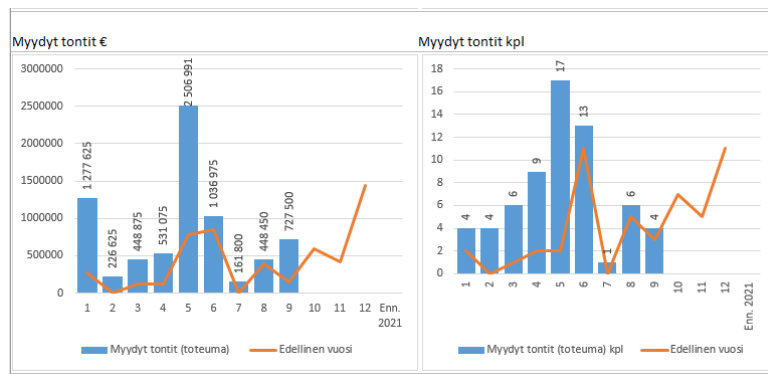
Kunnan loppuvuoden työttömyyden kehitys on sidoksissa koronapandemian vaikutuksiin sekä maan talouden toipumiseen.

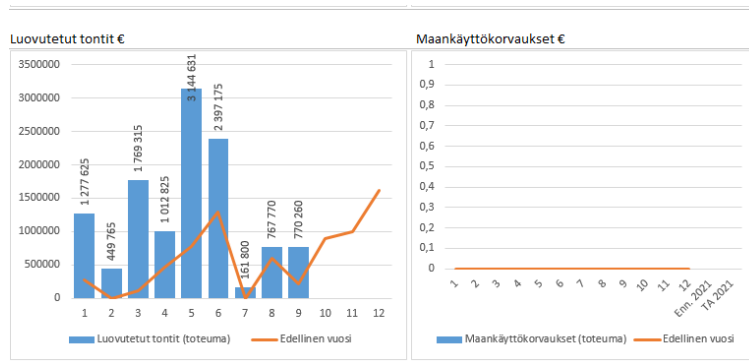
Myönnettyjä asuntojen rakennuslupia oli 537 kpl syyskuun loppuun mennessä, yhteensä 44 238 m².

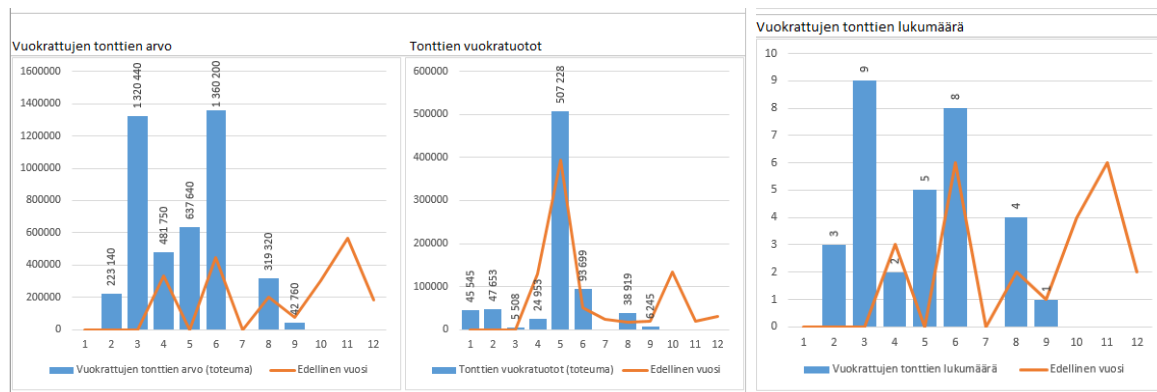
Asuntoja valmistui syyskuun loppuun mennessä 413 kpl, yhteensä 37 046 m².

Tontin myyntituloja kertyi yht. 7,1 milj. euroa tammi-syyskuun aikana. Syyskuussa myytiin neljä tonttia, joista 2 Lahelanrinteen alueelta, yksi Rykmentinpuistosta ja yksi Jokelasta.

Tontteja luovutettiin syyskuun loppuun mennessä n. 11,8 milj. euron arvosta, ja myyntivoittoja kertyi tammi-syyskuussa n. 6,9 milj. euroa. Maankäytön sopimuskorvauksia ei kirjattu alkuvuoden aikana.

Vuoden 2021 tammi-syyskuussa vuokrattujen tonttien arvo oli 4,4 milj. euroa, ja tonttien vuokratuottoa kertyi 0,9 milj. euroa. Vuokrattuja uusia tontteja on yhteensä 32 kpl vuonna 2021. Vuonna 2020 vuokrattiin tontteja yhteensä 24 kpl.

Päätetyt määrärahamuutokset vuonna 2021 (rahoitusta parantavat muutokset +, heikentävät -)

Käyttötalousosa, yht. - 2,25 milj. euroa:

- 0,15 milj. eur lisämääräraha kunnallistekniikan suunnitteluun, Valt. 31.5.2021 § 55
- 0,1 milj. eur lisämääräraha päiväkotitilojen vuokrausta varten, Valt. 31.5.2021 § 64
- 2,0 milj. eur lisämääräraha Keusoten palveluiden ostoihin, puolivuosisraportointi/ Valt. 6.9.2021 § 121

Investointiosa, yht. + 0,475 milj. euroa:

- 0,27 milj. eur lisämääräraha Tuusulan jäähallin osakkeiden hankinta, Valt. 19.4.2021 § 41
- 1,1 milj. eur lisämääräraha Lahelankankaan toimitalon osakkeiden hankinta, Valt. 31.5.2021 § 64.
- + 2,845 milj. eur määrärahavähennys, puolivuosisraportointi/ Valt. 6.9.2021 § 121
- 1,0 milj. euron lisämääräraha kiinteän omaisuuden ostoon/Valt. 4.10.2021 § 136

Tuloslaskelmaosa, yht. + 1,0 milj. euroa:

- + 1,0 milj. eur verotulolisäys, puolivuosisraportointi/ Valt. 6.9.2021 § 121

LITTEET

Tavoitteet ja toimenpiteiden seuranta 1 - 9 / 2021

Tavoitteiden ja toimenpiteiden etenemisastetta on arvioitu sille asetettua toteutusohjelmaa vasten seuraavalla asteikolla:

- 1= Toteutuksessa ei ole edetty tai toimenpide ei vaadi toimenpiteitä ko. toimialueelta
 2= Suunnitteluvaiheessa, on edetty hieman
 3= Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis
 4= Toteutusvaiheessa lähellä valmistumista, ei vielä viimeistelty/käyttöön otettu
 5= Toimenpide on toteutettu ja käyttöön otettu toteutusohjelman mukaan

Valtuustokauden tavoite	Vuositavoite	Toimenpide	Merkittävimmät tavoitteen toteuttamista uhkaavat riskit	Kokonais-tilanne	Etenemisaste	Eteneminen	Vastuuhenkilö
01. Uudistamme kuntaa, palveluita ja organisaatiota, ottaen huomioon Maakuntauudistuksen ja Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän, varmistaa tuusulalaisten lähipalvelut							
	01.01 Viemme käytäntöön poliittisen johtamisjärjestelmän tuunaustoimenpiteet ja varmistamme niiden toteutumisen eri yhdyspinnoilla		Uudistuksen toisen vaiheet tuunaustoimenpiteiden toteutus ei etene suunnitellusti. Ei sitouduta tuunaustomien toteutukseen. Oppositioasetaman syntyminen		4 Toteutusvaiheessa lähellä valmistumista, ei vielä viimeistelty/käyttöön otettu	Poliittisen johtamisjärjestelmän uudistuksen 2. vaiheen kehittämistyö on jatkunut vuonna 2020 tehdyn arviointityön pohjalta. Hallintosäännön mahdollisia muutoksia ja toimintatapamuutoksia on valmisteltu kevään ajan yhteistyössä valtuustoryhmien kanssa. Asiaa käsiteltiin vanhan ja uuden valtuuston yhteisessä seminaarissa ke 23.6., jossa esiteltiin kokonaisuudessaan johtamisjärjestelmän kehittäminen, toimintatapojen kehittämisen sisältö ja sen vaiheistus. Kesäkuun valtuustossa linjattujen toimintatapamuutosten toimeenpano sekä muiden ehdotusten osalta jatkotyö tehdään valtuustokauden alussa syksyllä 2021. Kesäkuun valtuustossa tehtiin päätös muuttaa hallintosäännön pykälän 3 kunnanhallituksen esittelyoikeudesta.	Kansliapäällikkö
	01.02 Varmistamme laadukkaat palvelut ja tuusulalaisten lähipalvelut Keusoten palveluiden verkon uudistuksessa		Suunnitelma ei toteudu, talous ohjaa liikaa, kotiin vietävät ja liikkuvat palvelut eivät toteudu. Omistajaohjauksesta vastaavilla taholla ei ole aikaa omistajaohjaukseen. Edunvalvonnan näkökulmien pitäminen esillä säännöllisesti rakenteissa.		3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Tuusulalaisten sote-palveluiden kehittämisessä on tehty yhteistyötä Keusoten kanssa mm. ikäihmisten päivätoiminnan kehittämiseen liittyen. Keusoten tuottavuusohjelman yhteydessä myös palveluiden verkkoa tarkastellaan ja sen myötä. Yhteistyö jatkuu vuoden aikana tuusulalaisten lähipalveluiden säilyttämiseksi.	Kansliapäällikkö
	01.03 Vahvistamme Keusoten toimintaa ja taloutta tuottavuusohjelman toteutuksella		Korona-ajan haasteet		3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Hyväksytyn tuottavuusohjelman toimenpiteet etenevät pääosin suunnitellusti, mutta kokonaisuudistotavoitteita ei ole saavutettu. Yhtymähallitus päätti 22.6. lisäsopeutus toimenpiteistä.	Kansliapäällikkö
		01.03.01 Varmistamme tuusulalaisten toimivat lähipalvelut	Keusoten tuottavuusohjelman toteutus ja mm. Korona-pandemian aiheuttamat paineet Keusoten ja kuntien taloudelle.				Kansliapäällikkö
		01.03.02 Vahvistamme Keusoten omistajaohjauksen rakenteita ja yhteistyötä	Haasteet yhteistyön eri tasoilla ja yhdyspinnoilla.				Kansliapäällikkö
	01.04 Toteutamme vahvaa edunvalvontaa ja omistajaohjausta MAL-asioissa sekä maakuntauudistuksessa		Omistajaohjauksen ja edunvalvonnan merkitystä ei sisäistetä riittävästi. Edunvalvonnan ja omistajaohjauksen näkökulmien pitäminen esillä säännöllisesti rakenteissa, seurannassa ja arvioinnissa.		3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Edunvalvontaa viedään eteenpäin. Liikennehankkeiden edunvalvontaa on priorisoitu ja toteutus aloitettu.	Kansliapäällikkö
	01.05 Vahvistamme työllisyysneuvonhoidon alueellista yhteistyötä Keusote -kuntien työllisyysyksiköiden ja TE-toimiston kesken		Keusote kuntien työllisyyspalveluissa toteutetaan ja mitataan siellä tehtävää työtä eri tavoin. Myös toiminnan tavoitteet eivät ole kaikilta osin yhteismitallisia. Olennaisten toimintamallien ja mittarien yhteismitalliseksi saattaminen vaatii aitoa sitoutumista näiden toimintamallien muuttamiseen. Riskinä voidaan nähdä yksittäisen kunnan sitoutumalukkuuden heikentymisen yhteisen toimintamallin tavoittelemisessa ja aidossa yhteistyön tehostamisessa.		3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	TE-palvelut valtiolta kuntien alaisuuteen vuonna 2024 on tarkentunut ja lisää tietoa muutoksen reunaehdoista saadaan pikkuhiljaa TEM:iltä. - Tällä hetkellä kuntien tärkein tehtävä liittyy uuden tehtävän vastaanottamiseen on toimintaedellytysten selvittäminen. Tuusulan kunta joutuu väestöpohjan riittämättömyyden takia hoitamaan lakisäteiset työllistämismallit yhteistyössä jonkun toisen kunnan kanssa tai perustettavan yhteistoiminta-alueen avulla. Yhteistoiminta-alueen muodostaminen Keusote-kuntien kanssa on asia, joka tulee selvittää mahdollisimman pikaisesti.	Henkilöstöjohtaja

		01.05.01 Harmonisoimme työllisyyspalveluiden kuntakohtaisia malleja aluekohtaisia malleja tukeviksi	Kuntakohtaisten mallien yhtenäistäminen vaatii työtä ja halukkuutta muuttaa toimintamalleja. Riskinä yhteiskehittämisessä on, että kaikkien keusotekuntien työllisyyspalveluiden vastaavat eivät ole tätä työtä halukkaita tai kykeneviä tekemään.		3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Yhteistyö TE- toimiston kanssa - edennyt: Yhteinen toimintamalli TE-toimiston asiantuntijoiden infoamiseen on suunniteltu ja otettu käyttöön. TE-toimisto on nimennyt asiantuntijayhteishenkilöt sekä palveluesimiesyhteishenkilön jokaiselle Keusote kunnalle. Alueellisen mallin kuvaaminen on edennyt. Prosessin kuvaaminen ei ole edennyt. Yritysyhteistyö on vielä alussa. Osatyökykyisten työkykyarviointi ja elakeselvittely on edennyt: Keusoten osatyökykyhanke on aloittanut toimintansa ja asiakastyönsä maaliskuussa 2021. Maahanmuuttajataustaisten työllistäminen -edennyt: alue on saanut rahoituksen TEM:n TNO -hankkeeseen, jolla voidaan edistää maahanmuuttajataustaisten tilannetta kokonaisuudessaan - tällä on vaikutuksia myös työllistämisen edistämiseen. Toiminnan vaikuttavuuden seuraaminen ei ole edennyt. Aktivointiehdon täyttävien uusien asiakkaiden palveluohjauksen siirto Keusotelta kuntiin on edennyt: Kunnat ovat sopineet henkilölisäyksistä ja viime hetkessä näyttää siltä, että Järvenpää vetäytyy sovitusta prosessista. Järvenpää selvittää itse, miten uusien aktivoinnit heidän kaupunkinsa osalta jatkossa hoidetaan.	Henkilöstöjohtaja
	01.06 Uudistamme kuntastrategian valtuustokauden vaihtuessa niin, että strategia sisältää selkeitä valintoja ja se ohjaa vahvasti toimintaa		Valintojen tekeminen ja sitoutuminen (mm. viestiminen, teoksi vieminen) niihin.		3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Strategian uudistaminen on käynnistynyt strategiaprosessin suunnittelulla ja toimintaympäristön tarkastelulla. Strategiakumppani on valittu ja yhteistyö on käynnistynyt kunnan johtoryhmän ja toimialueiden johtoryhmien kanssa skä vanhan ja uuden valtuuston seminaarissa. Strategiatyötä tehdään yhteistyössä luottamushenkilöiden, henkilöstön, asukkaiden ja yhteisöjen kanssa touko-lokakuussa.	Kansliapäällikkö
02. Palvelumme ovat laadukkaita ja saavutettavia							
	02.01 Vahvistamme asukaslähtöistä palveluiden ja viestinnän kehittämistä osallistuvien menetelmin		Sisäisten prosessien kehittäminen korostuu asiakaslähtöisyyden kustannuksella		3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Asukaslähtöistä palveluiden ja viestinnän kehittämistä tehdään mm. maaliskuussa käynnistyneessä Valtiovarainministeriön rahoittamassa Open Agenda -hankkeessa osallistuvien menetelmin. Työ jatkuu vuoteen 2022.	Kansliapäällikkö
	02.02 Parannamme asiakaspalvelun laatua ja kanavia ja seuraamme asukas- ja asiakastytyväisyyttä kunnan ja Keusoten palveluissa				3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Open Agenda-hankkeen puitteissa elo-syyskuussa toteutettavan asukasbarometrin myötä saamme palautetta asukkaille tärkeistä asioista.	Kansliapäällikkö
		02.02.01 Seuraamme asukas- ja asiakastytyväisyyttä kunnan palveluissa ja toteutamme kuntapalvelutkimuksen			3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Open Agenda-hankkeen puitteissa elo-syyskuussa toteutettavan asukasbarometrin myötä saamme palautetta asukkaille tärkeistä asioista.	Kansliapäällikkö
		02.02.02 Seuraamme asukas- ja asiakastytyväisyyttä Keusoten palveluissa			3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Keusote seuraa asiakaspalautetta omien palveluiden yhteydessä. Keusoten asiakastytyväisyyden kehittämistä seurataan kuntajohtajien ryhmässä, alueellisessa hyte-ryhmässä ja Keusoten päätöksentekoeilmissä.	Kansliapäällikkö
03. Mahdollistamme sähköisen asiointin keskeisissä kuntapalveluissa ja sähköisten palveluiden käyttö lisääntyy. Uudistamme tapojamme tehdä työtä digitalisaation avulla							Talusojohtaja
	03.06 Kehitämme kuntatasaista asiakkuudenhallintaa sekä palveluprosesseja		Erittäin rajalliset resurssit digipalvelujen kehittämiseen. Ei kurinalaisuutta suunnitelmalliseen kehitystapaan, jossa keskitytään priorisoidujen kehityskohteiden edistämiseen.		3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Luoto valmiuksia digiroadmapilta nousseiden keskeisimpien kehityskohteiden edistämiseksi ja käynnistetty toteutuksia priorisoiduille kehityskohteille (mm. sähköisen asiointin arkkitehtuurikuvaus ja ratkaisujen markkinakartoitus sekä palvelupolkujen mallinnus). Kehitetty digikehittämisen johtamisen toimintamallia sisältäen digikehittämisen kohteiden toistuvan priorisoinnin. Kuntastrategian uudistamistyössä kuvattu ja työstetty digitalisaation painopisteitä strategian toteuttamisen keinona. Digitaalisten valmennuspalveluiden hyödyntäminen on edennyt käyttöönottovaiheeseen: Asiantuntijakoulutukset on aloitettu, opetuspuolen opinto-ohjaajat on perehdytetty palvelun käyttöön. Markkinointimateriaalia on julkaistu.	Talusojohtaja

		03.06.01 Kehitämme kuntalaisille suunnattuja palveluita suunnitelmallisesti ja digipalvelujen kehittämissuunnitelman mukaisesti	Erittäin rajalliset resurssit digipalvelujen kehittämiseen. Ei kurinalaisuutta suunnitelmalliseen kehitystapaan, jossa keskitytään priorisoitujen kehityskohteiden edistämiseen.		3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Luotu valmiuksia digipalveluiden kehittämissuunnitelman mukaisesti edistämiseksi ja käynnistetty toteutuksia priorisoiduille kehityskohteille (mm. sähköisen asioinnin arkkitehtuurikuvaus ja palvelupolkujen mallinnus). Työstetty digikehittämisen johtamisen toimintamallia sisältäen digikehittämisen kohteiden toistuvan priorisoinnin.	Talousjohtaja
	03.08 Kehitämme luottamushenkilöiden ja henkilöstön sähköisen työskentelyn menetelmiä ja parannamme asukkaiden kanssa käytävän sähköisen vuorovaikutuksen ja yhteistyön työkaluja		Sitoutuminen ja sähköisten työskentelymenetelmien ottaminen käyttöön. Digitaalisten työvälineiden pelikirja jää vieraaksi. Somaäännot eivät juuru osaksi toimintaa.		3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Luottamushenkilöiden ja henkilöstön sähköisten työvälineiden kehittäminen on jatkunut alkuvuoden aikana mm. digitaalisten työvälineiden työkirjan päivityksellä ja kuntalaisvuorovaikutuksen välineiden kehittämisellä.	Kansliapäällikkö
		03.08.01 Kehitämme luottamushenkilöiden sähköisen työskentelyn menetelmiä	Sitoutuminen ja sähköisten työskentelymenetelmien ottaminen käyttöön. Digitaalisten työvälineiden pelikirja jää vieraaksi. Somaäännot eivät juuru osaksi toimintaa.		3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Luottamushenkilöiden ja henkilöstön sähköisten työvälineiden kehittäminen on jatkunut alkuvuoden aikana mm. digitaalisten työvälineiden työkirjan päivityksellä ja kuntalaisvuorovaikutuksen välineiden kehittämisellä. Luottamuselinten työskentelyä on jatkettu sähköisin kokouksin ja hybridikokouksin ja niiden työvälineiden käyttöä on jatkettu.	Kansliapäällikkö
		03.08.02 Kehitämme henkilöstön sähköisen työskentelyn menetelmiä	Sitoutuminen ja sähköisten työskentelymenetelmien ottaminen käyttöön. Digitaalisten työvälineiden pelikirja jää vieraaksi. Somaäännot eivät juuru osaksi toimintaa.		3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Luottamushenkilöiden ja henkilöstön sähköisten työvälineiden kehittäminen on jatkunut alkuvuoden aikana mm. digitaalisten työvälineiden työkirjan päivityksellä ja kuntalaisvuorovaikutuksen välineiden kehittämisellä. Teamsin uudistuvien ominaisuuksien hyödyntämistä jatketaan.	Kansliapäällikkö
		03.08.03 Parannamme asukkaiden kanssa käytävän sähköisen vuorovaikutuksen ja yhteistyön työkaluja	Sitoutuminen ja sähköisten työskentelymenetelmien ottaminen käyttöön. Digitaalisten työvälineiden pelikirja jää vieraaksi. Somaäännot eivät juuru osaksi toimintaa.		3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Alkuvuoden aikana on kehitetty kuntalaisvuorovaikutuksen työkalupakkaa ja otettu käyttöön Zoom parantamaan asukkaiden kanssa käytävää vuorovaikutusta.	Kansliapäällikkö
04. Parannamme Tuusulan monimuotoista sisäistä ja kuntien välistä liikennettä sekä liikkumisen ekosysteemiä. Joukkoliikenteen osuus kasvaa ja kehitämme uusia liikkumisen muotoja yhteistyössä HSL:n kanssa							
	04.01 Viemme toteutukseen pyöräilyn edistämisen suunnitelman kehittämistoimenpiteet				3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Pyöräiliikenteen edistämissuunnitelman runsaasta 1. vaiheen toimenpitejoukosta osaa on lähdetty toteuttamaan/otettu toiminnassa huomioon. Kk 1-3 /2021 on edennyt mm Kellokosken keskustan katusaneeraus sekä pyöräviitoituksen suunnittelu.	Kuntakehitysjohdaja
		04.01.01 Toteutamme pyöräilyn edistämisen suunnitelmassa ennen vuotta 2025 toteutettavaksi esitetyt toimenpiteet	Resurssipula		3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Pyöräiliikenteen edistämissuunnitelman runsaasta 1. vaiheen toimenpitejoukosta osaa on lähdetty toteuttamaan/otettu toiminnassa huomioon. Kk 1-6 /2021 on edennyt mm Kellokosken keskustan katusaneeraus sekä pyöräviitoituksen suunnittelu. HSL on käynnistänyt busseissa kesäkauden pyöräkuljetuskokeilun.	Kuntakehitysjohdaja
	04.02 Pyrimme säilyttämään joukkoliikenteen tason ja varmistamaan, että HSL:n linjastosuunnitelma palvelee Tuusulan alueella liikkumista ja tuusulalaisten kulkemista. Arvioimme korona-ajan aiheuttamia muutoksia kuntalaisten liikkumisessa	04.02.01 Toteutamme kunnan edunvalvontasuunnitelmaa 2018-2022 joukkoliikenteen osalta	Koronapandemian aiheuttama matkustajamäärien lasku ja tästä johtuva kustannusten nousu voivat johtaa supistuksiin joukkoliikenteen tarjonnassa.		3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Osa edunvalvonta-asioista on ollut aktiivisia kk 1-6/2021 ja kunnan edunvalvontaa on toteutettu.	Kuntakehitysjohdaja
		04.02.02 Parannamme joukkoliikenneinfraa, uusimme bussikatoksia ja pysäkki-informaatiota	Toimenpiteiden toimeenpano organisaation kaikilla tasoilla, tavoitekokonaisuuden seuranta ja todentaminen.		3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Alkuvuodesta 2021 kunnan suunnittelussa on ollut 9 pysäkkiä. Tällä hetkellä näistä 6 toteutetaan 2021. Suunnittelu yhdessä ELY:n ja HSL:n kanssa käynnissä viidestä maantiepysästä. Pysäkki-informaation ja pysäkkimerkintöjen kehittämisessä edetään vuosittain kunta-HSL -yhteistyönä päivitetävän yleistasoisen suunnitelman pohjalta.	Kuntakehitysjohdaja

	04.03 Suunnittelemme liikkumisen ekosysteemin				1	Toteutuksessa ei ole edetty tai toimenpide ei vaadi toimenpiteitä ko. toimialalta	Resurssipulan vuoksi ei ole kyetty edistämään omana erillishankkeenaan.	Kuntakehitysjohtaja
		04.03.02 Luomme myöhemmissä vaiheissa liikkumisen ekosysteemin Kellokosken, Jokelan ja haja-asutusalueiden osalta	Resurssipula, konkretiapula		1	Toteutuksessa ei ole edetty tai toimenpide ei vaadi toimenpiteitä ko. toimialalta	Resurssipulan vuoksi ei ole kyetty edistämään omana erillishankkeenaan.	Kuntakehitysjohtaja
05. Olemme osaava ostaja ja paikallisten markkinoiden kehittäjä								
	05.01 Tehostamme hankintamenettelyjen tarkoituksenmukaista ja monipuolista käyttöä sekä keskitämme ja vahvistamme hankintaosaamista		Henkilöstövaihdokset, ei nähdä saavutettavaa hyötyä, oman aktiivisuuden puute, resurssipula.		5	Toimenpide on toteutettu ja käyttöön otettu toteutusohjelman mukaan	Kaikille kunnan henkilöstölle avoin hankintakoulutus jatkuu vuoden 2020 tapaan. Teemoina tarjouspyynnön laatiminen ja hankintaprosessi ja julkisten hankintojen hankintasopimukset ja sopimuskauden aikainen yhteistyö. Koulutuksissa oli runsaasti osallistujia. Kuuma-hankintaryhmä järjesti yhteisen koulutuksen projektin hallinnasta. Vaativimpia hankintoja vetämään on palkattu ulkopuolisia konsultteja, jolloin oppi jää myös kunnalle.	Talusojohtaja
		05.01.01 Tiivistämme yritysyritystyötä paikallisissa hankinnoissa (viestintä, tilaisuuudet)	Resurssipula, toimimaton yhteistyö muiden toimijoiden kanssa.		2	Suunnittelu- vaiheessa, on edetty hieman	Vallitseva koronatilanne ei salli kasvokkain yrittäjien kanssa tapaamista tällä hetkellä. Markkinavuoropuhelutilaisuuksia on järjestetty useamman hankinnan kohdalla, kutsu on julkaistu avoimesti HILMA:ssa.	Talusojohtaja
		05.01.02 Tasmennämme rakennusinvestointien keskeisiä tavoitteita ja otamme ne huomioon hankintamenettelyssä			5	Toimenpide on toteutettu ja käyttöön otettu toteutusohjelman mukaan	Toteutamme tavoitetta kaikissa hankinnoissa.	Talusojohtaja
06. Lisäämme seudullista ja kuntien välistä yhteistyötä ja selvitämme kuntaliitoksen mahdollisuuden								
	06.01 Tiivistämme yhteistyötä Keusotekuntien ja Keravan kanssa				2	Suunnittelu- vaiheessa, on edetty hieman	Keusotekuntien kesken yhteistyö on tiivistä Keusoten omistajaohjauksessa ja koronatilanteen hallinnassa. Muita yhteistyöhankkeita on vireillä. Keravan kanssa ei ole vielä tiivistetty yhteistyötä.	Kansliapäällikkö
		06.01.01 Priorisoimme yhteistyökohteet ja toimeenpanemme niitä	Sitoutuminen priorisointeihin ja yhteiseen tekemiseen.		2	Suunnittelu- vaiheessa, on edetty hieman	Keusotekuntien kesken yhteistyö on tiivistä Keusoten omistajaohjauksessa ja koronatilanteen hallinnassa. Muita yhteistyöhankkeita on vireillä. Keravan kanssa ei ole vielä tiivistetty yhteistyötä.	Kansliapäällikkö
		06.01.02 Jatkamme yhteistyötä Järvenpään kanssa rakennusvalvonnan, matkailun sekä Tuusulanjärven tilan ja ympäristön parantamiseksi	Riippuvuus Järvenpään tekemistä ratkaisuista.		3	Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Yhteistyö Järvenpään kanssa jatkuu LVI-tarkastajan palveluiden oston osalta. Taloteknisten toimenpiteiden lupiin liittyvien toimintamallien yhtenäistäminen on hyvässä vauhdissa.	Kuntakehitysjohtaja
07. Edistämme tuusulalaisten hyvinvointia, arjen sujuvuutta, elämän vireyttä ja elämänlaadun paranemista								
	07.01 Viemme teoiksi hyvinvointisuunnitelman tavoitteet ja laadimme laajan hyvinvointikertomuksen				3	Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Hyvinvointisuunnitelman toteutus on jatkunut alkuvuoden ajan. Laajan hyvinvointikertomuksen valmistelu käynnistyi maaliskuussa ja kertomus oli luottamuselinten lausuttavana kesäelokuussa. Laaja hyvinvointikertomus tuodaan uusien luottamuselinten käsittelyyn syksyllä. Uuden hyvinvointisuunnitelman valmistelu käynnistyy uuden kuntastrategian laadinnan rinnalla.	Kansliapäällikkö
	07.02 Osallistumme Keusotekuntien yhteisen Allianssimallin toteutukseen				3	Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Allianssimallin valmistelu on jatkunut alkuvuoden aikana ja sen käyttöönotossa on edetty kevään aikana.	Kansliapäällikkö
	07.05 Ehkäisemme tuusulalaisten syrjäytymistä		Keusoten ja kunnan yhteissuunnittelun ja toteutuksen haasteet					Henkilöstöjohtaja

		07.05.01 Vahvistamme Ohjaamopalveluiden psykososiaalisen tuen mallia osana mielenterveysstrategian täyteenpanoa yhdessä Keusoten ja asiakkaiden kanssa	Toimimaton yhteistyö Keusoten kanssa		3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Keskusteluissa Keusoten kanssa päästiin hyvaan alkuun ennen poikkeusoloja. Niiden aikana keskusteluissa ei ole päästy etenemään. Ohjaamopalveluissa on tarkasti seurattu mielenterveysstrategian täyteenpanon suunnittelua alueellisesti ja valtakunnallisesti. Koronakriisin aikana eri ministeriöt ovat antaneet tähän ohjeita sekä painopistealueita joihin pyritään vastaamaan syksyn aikana	Henkilöstöjohtaja
		07.05.02 Varmistamme maahanmuuttajien tehokkaan kotoutumisen mielekkäiden koulutus- ja työllisyyspolkujen kautta	Maahanmuuttotyön resurssien riittämättömyys. Kunnan vetovoimatekijöiden vähäisyys maahanmuuttajien silmissä ja kunnasta poismuutto (verkostojen puuttuminen).		2 Suunnittelu- vaiheessa, on edetty hieman		Henkilöstöjohtaja
		07.05.03 Varmistamme ohjauspolut pitkäaikaistyöttömyydestä palveluiden piiriin	Resurssipula asiakastyössä. Ulkoiset, työtä vaikeuttavat uhat (kuten koronavirustilanne).		3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Toimenpide sisältää seuraavat projektisalkusta löytyvät kehitystoimet:Työllisyyspalveluiden tunnettuuden ja löydettävyyden lisääminen viestinnän avulla - viestintäprojekti on saatu valmiiksi suunnitellusti ja uusia viestintäalustoja sekä tapoja viestiiä on otettu käyttöön. Työllisyyspalvelut on ottanut käyttöönsä sähköisen ajanvarauskalenterin lokakuun alustaEteenpäinpolutukset tavatuista asiakkaista välillä tammi-kesäkuu: 37%	Henkilöstöjohtaja
		07.05.04 Suunnitellamme Keusote alueen yhteisen maahanmuuttotyön toimintamallin ja tiivistämme yhteistyötä	Resurssipula maahanmuuttopalveluiden puolella, asiakastyön etusijalle priorisointi.		2 Suunnittelu- vaiheessa, on edetty hieman	Kotoutumisen tehostamisessa tukena vuonna 2021 toimii TEM:in rahoittama TNO-hanke maahanmuuttajille, jonka aikana pyritään kehittämään ja suunnittelemaan Keski-Uudellemaalle maahanmuuttajille suunnattu palvelurakenne. Näin maahanmuuttajatyön painopistettä pyritään siirtämään alkuvaiheen asuttamisesta alueelle kotoutumiseen ja työllistymiseen. Hanke on saavuttamassa sille asetetut tavoitteet ja Tuusula on lähössä jatkohankkeeseen mukaan, jonka tavoitteena on jalkauttaa ja käynnistää TNO-toiminta alueella.Hankeeseen on myönnetty myönteinen rahoituspäätös 2.6.2021.	Henkilöstöjohtaja
	07.06 Valmistaudumme vastaamaan poikkeusoloista johtuviin lisätarpeisiin lukuvuoden 2020-2021 aikana vahvistamalla oppilashuollon toimintaa ja yhteistyötä Keusoten kautta				3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Kunnan oppilashuollon ohjausryhmän toimintaa tehostetaan lisäämällä yhteistyötä eri toimijoiden kanssa. Kyseinen ryhmä osallistuu Opetushallituksen organisoimaan koulutukseen.	Sivistysjohtaja
	07.07 Toteutamme Keusoten ja Keusotekuntien yhteiseen ehkäisevän työn hanketta Pakka-mallin mukaisesti (jos TE-rahoitus saadaan)		Hanke ei toteudu, jos TE-rahoitusta ei saada. Jos hanke toteutuu, riskit kohdistuvat ylikunnalliseen yhteistyöhön, sitoutumiseen ja hankkeen käynnistymisen haasteisiin, HYTE rakenteisiin integroitumiseen.		3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	TE-rahoitusta ei saatu ja hanke ei toteudu. Ehkäisevän päihdetyön yhteistyötä tehdään Keusoten ja muiden keusotekuntien kanssa siitä huolimatta.	Kansliapäällikkö
08. Siirämme palveluiden painopistettä ennaltaehkäiseviin ja kotiin vietäviin matalan kynnyksen palveluihin							
	08.01 Kehitetään oppilashuollon yhteisöllistä työtä				4 Toteutusvaiheessa lähellä valmistumista, ei vielä viimeistelty/ käyttöön otettu	1.10.2021 Koronan vaikutuksista johtuen tarve yksilökohtaiselle opiskeluhuoltotyölle kasvanut, tällä vaikutusta yhteisöllisen oppilashuollon toteuttamiseen, koska oppilashuollon henkilöstön työaika on jouduttu priorisoimaan yksilötyöhön. Tavoitteena yhteisöllisen työn palauttaminen koronaa edeltävälle tasolle.Helena Palola ja Minna Immonen kiertävät koulujen johtoryhmissä lukuvuoden 2021-22 aikana aiheena oppilashuollon kehittäminen. Oppilashuollon käsikirja päivitetty.	Sivistysjohtaja
	08.02 Laajennetaan IPC- menetelman (nuorten masennusoireiden varhainen interventio) käyttöä osana oppilashuoltotyötä				3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	IPC- menetelman käyttöönotto edennyt hyvin. Joka yläkoululla on nyt opiskeluhuollon henkilö, jolla ko. menetelmä käytössä. Seuraava koulutus tulossa 2022, lähetetään koulutukseen uusia osallistujia ja laajennetaan menetelman käyttöä	Sivistysjohtaja
	08.03 Laajennetaan ja syvennetään ProKoulu toimintamallin käyttöä				3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Prokoulu ohjelma edennyt suunnitelman mukaisesti . Nyt mukana 6 koulua, lukuvuoden 21-22 aikana mukaan 5 uutta koulua. Prokoulu toimintamallin käyttöönotto etenee ja jatkuu.	Sivistysjohtaja

09. Olemme varhaiskasvatuksen ja koulutuksen kärkikunta				4	Toteutusvaiheessa lähellä valmistumista, ei vielä viimeistelty/käyttö onotettu	Kunnassa on perustettu työtä ohjaava työryhmä. Parhailaan valmistaudutaan tutkintoon valmentavan koulutuksen järjestämiseen, toisen asteen maksuttomuuteen ja oppilaiden opinto-ohjauksen tuen muotojen kehittämiseen. Tämän lisäksi olemme mukana alueellisessa kehittämistyössä. 1.10.2021 Oppivelvollisuuslaki, käsikirja valvonta ja ohjauksivuon toteuttamisesta on valmistunut ja vastuuhenkilöt määritetty. Käsikirjaa päivitetään tarpeen mukaan. Lukiolaisten opiskelijakohtainen määrärahan kustannusvaikutus suunniteltu vuoden 2022 talousarvioon. Oppivelvollisuuden laajentamisen tukena toimii opinto-ohjauksen kehittämissanke, jossa 11 kunnan yhteishankkeeseen on palkattu projektipäällikkö Sanna Sarapik elokuusta 2021 alkaen. Hankkeen rahoituksella kehitetään perusopetuksen ja toisen asteen opintojen nivelvaiheen yhteistyömalleja. Hanke etenee suunnitellusti.	Sivistysjohtaja
	09.01 Valmistaudumme oppivelvollisuuden laajentamisen toteuttamiseen 1.8.2021	09.01.01 Rakennamme valmentavan koulutuksen polun yhteistyössä Keudan kanssa		4	Toteutusvaiheessa lähellä valmistumista, ei vielä viimeistelty/käyttö onotettu	Neuvottelut Keudan ja naapurikuntien kanssa käynnissä. Tutkintoon valmistavan koulutuksen opetussuunnitelman hyväksyminen Tuusulassa kasvatus- ja sivistyslautakunnassa edessä vuoden 2021 loppupuolella.	Sivistysjohtaja
	09.02 Kehitämme varhaiskasvatuksen laatua ja arviointia		Koronan vaikutukset varhaiskasvatuksen talouteen ja toiminnan kehittämiseen vuoden 2021 aikana.	4	Toteutusvaiheessa lähellä valmistumista, ei vielä viimeistelty/käyttö onotettu	2020 tehty asiakaskysely ja Reunamon observoinnin tulokset saatu ja esitelty lautakunnassa. Varhaiskasvatyksiköiden johtajat ovat käyneet observoija-koulutuksen ja he toteuttavat kaudella 2020-21 aikana tehtävät seurantaobservoinnit. Syksyn 2020 esimiespäivissä tehdään suunnitelma miten Reunamon tulosten perusteella kehitetään pedagogiikkaa. Toteutus kaudella 2020-21. Keväällä 2021 saatiin uusi kokonaisarviointi, jonka pohjalta edistetään pedagogiikkaa kaudella 2021-22 kaudella. Laatua ja arviointia kehitämme Reunamon kehittävän palautteen kehittämiskokonaisuuden avulla. Toimintaa observoidaan ja arvioidaan vuosittain.	Sivistysjohtaja
	09.07 Kehitämme ruotsinkielistä varhaiskasvatusta ja opetusta		Katso 9f.	5	Toimenpide on toteutettu ja käyttöön otettu toteutusohjelman mukaan	Kieli-Kievarin hanketoiminta jatkuu kielirikasteisena toimintana Kievarin päiväkodissa. Ruotsinkieliset ryhmät siirtyvät tulevaan Kirkonkylän kampukseen sen valmistuttua.	Sivistysjohtaja
10. Takaamme tuusulalaisille nuorille jatkokoulutuspaikan tai työllistymispolun							
	10.01 Tarjoamme uusia ratkaisuja nuorten työllisyyden hoitoon						Henkilöstöjohtaja
		10.01.01 Edistämme opinnollistettujen Starttipajan valmennuskokonaisuuksien käyttöä oppivelvollisuuden suoritusmahdollisuuksien lisäämiseksi sekä ammatillisen tutkinnon saamiseksi		2	Suunnittelu- vaiheessa, on edetty hieman	Keskusteluja on Keudan kanssa jatkettu, kuten myös osana kunnan oppivelvollisuuden laajentamisen työtä.	Henkilöstöjohtaja
11. Kehitämme Tuusulan liikunta- ja harrastusmahdollisuuksia. Tuusulalaiset liikkuvat ja harrastavat enemmän ja monipuolisesti							

	11.01 Kehitämme ulkoilureitistöä		Maanomistustilanne ja kaavallinen valmius reittien kehittämiseksi on heikko Parhaat ulkoilureitit ja virkistysalueet sijaitsevat virkistysalueilla, jotka ovat suunniteltu asuntorakentamiseen tai ovat yksityisessä omistuksessa.		2 Suunnittelu- vaiheessa, on edetty hieman	Tuusulanjärven rantojen virkistyskäytön yleissuunnitelma ja Anttilan tilan tilakeskuksen rannan virkistyskäytön kehittämissuunnitelmat ovat parhaallaan kuntalaisilla arvioitavana. Saimme esteettömän lintutornin reitin ja lintutornin rakentamiseen rahoituksen. Sarvikallion reitistöjä on kehitetty ja parhaallaan laaditaan kehittämissuunnitelmaa Ruotsinkylän tutkimusmetan alueelle yhteistyössä Luonnonvarakeskuksen, UUV:n ja Tuusulan kunnan kesken. - Sarvikallion muutostyöt ovat valmiit - Ruotsinkylän hankkeesta on valmis projektikuvaus mutta aloitus ei ole edennyt Reitistön kehittäminen Rykmentinpuiston alueelle on ratkaistava. - Ei ole edennyt päätöksenteossa Jokelan alueen ulkoilureittien kehittämistä jatketaan laaditun suunnitelman mukaisesti ja Kellokosken alueen ulkoilureittejä kehitetään maanomistustilanteen ja kaavallisten valmiuksien pohjalta. - Jokelan toteutus on alkanut - Kellokosken alueen ulkoilureittejä tarkastellaan kaavoitustyön yhteydessä, kunnostustöitä tehty Purolaakson kuntoradalla	Sivistysjohtaja
	11.03 Kehitämme liikuntapaikkojen toimivuutta		Aikataulu		3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis		Sivistysjohtaja
12. Vahvistamme tuusulalaisten turvallisuuden ja osallisuuden tunnetta sekä varmistamme kasvavan Tuusulan turvallisuuden							
	12.01 Edistämme asukkaiden arjen turvallisuutta				2 Suunnittelu- vaiheessa, on edetty hieman	Teemme yhteistyötä alueen eri viranomaisten sekä kuntien kesken, keskittytään niin sanottujen HOT SPOT keskittymien tarkasteluun. Pyrimme alueiden turvallisuusuhkien ja -häiriöiden varhaiseen puuttumiseen, kitkemiseen heti alkuvaiheessa. Turvallisuuskysely kuntalaisille toteutetaan 2021 syksyllä. Kunta osallistuu Uusimaa 21 harjoitukseen syyskuussa, Aihe hybridivaikuttaminen, Harjoituksessa tarkoitus myös testata kunnan valmiuskeskusten valmiutta käynnistää toiminta häiriötilanteessa.	Henkilöstöjohtaja
		12.01.01 Lisäämme asumisturvallisuutta tilaisuuksin ja valistuskampanjoin	Korona, resurssit,		3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Järjestämme turvallisuustapahtumia kuntalaisille esim. asumisturvallisuuteen, liikenneturvallisuuteen ja rikosturvallisuuteen liittyvistä asioista. Toteutamme kohdennettuja kampanjoita muiden viranomaisten kanssa nuorisolle, kouluille ja ikäihmisille turvallisuustietouden lisäämiseksi.	Henkilöstöjohtaja
13. Otamme toiminnassamme huomioon luontoarvot ja ympäristön. Huolehdimme, että luonto voi hyvin ja se on läsnä kuntalaisten arjessa							
	13.01 Kehitämme talkooprosesseja Tuusulan viihtyvyyden ja luonnon siisteyden lisäämiseksi sekä asukkaiden aktiivisuuden tukemiseksi				5 Toimenpide on toteutettu ja käytönotettu toteutusohjelman mukaan	Talkooprosessi on uudistettu ja käytönotettu. Mallin viestintää ja markkinointia jatketaan.	Kansliapäällikkö
14. Edistämme kestävää kehitystä kaikessa toiminnassa. Vähennämme hiilidioksidipäästöjä ja lisäämme uusiutuvan energian osuutta energiankulutuksesta							

	14.01 Rakennamme kestävää tulevaisuutta Agenda 2030 –tavoitteiden toteuttamisen kautta ja jalkautamme sen osaksi yksiköiden toimintasuunnitelmia				3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Sivistyksen toimialue mukana koko kunnan kestävä kehityksen johtamisen kehittämässä. Kestävyyden tavoitteita ja tekoja määrittellen sivistyksen toimialalle laadittavassa kehittämissuunnitelmassa. Työ on käynnissä elo-joulukuussa 2021. Varhaiskasvatuksessa aloitettu ympäristökasvatussuunnitelman tekeminen. Aiheesta tehty kysely huoltajille. Tekeillä varhaiskasvatuksen ympäristökasvatussuunnitelma. Koulut ovat määritelleet lukuvuosisuunnitelmassa 2021-22 konkreettiset tavoitteet globaalikasvatukselle yksikoittain. Koulujen rehtorit, apulais- ja vararehtorit ja koulujen tutoropettajat ovat mukana Rauhankasvatusinstituutin ja Jyväskylän koulutusjohtamisen instituutin toteuttamassa Agenda2030-kohti kestävä sivistystä koulutusohjelmassa. Tutoropettajille järjestetään yhteisiä kehittämispäiviä globaalikasvatuksen nivomiseksi koulujen arjen toimintaan. Yksi rehtori tiimeistä työstää Agenda2030 ja kestävä tulevaisuus-aihepiiriä ja tuottaa rehtorikokoukseen aiheesta workshopin. Opetuksen koulutuskalenterissa tarjotaan monipuolisesti kaikille avoimia veso-kelpoisia koulutuksia globaalikasvatuksen tueksi.	Sivistysjohtaja
	14.07 Laadimme kestävä kehityksen raportin valtuustokaudesta 2017-2021 ja laadimme kestävä kehityksen suunnitelman valtuustokaudelle 2021-2024		Resursointi ja poikkihallinnollisen työn näkyväksitekeminen		3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Kestävyysraportti valtuustokaudesta 2017-2021 koottiin kevään aikana ja kestävä kehityksen suunnitelma tullaan laatimaan valtuustokaudelle 2021-2024 osana uuden valtuustokauden strategian valmistelua ja toimeenpanoa.	Kansliapäällikkö
		14.07.02 Kokoamme kestävä kehityksen raportin valtuustokaudesta 2017-2021 suunnitelman pohjaksi	Resursointi ja poikkihallinnollisen työn näkyväksitekeminen		4 Toteutusvaiheessa lähellä valmistumista, ei vielä viimeistelty/käyttöön otettu	Kestävyysraportti valtuustokaudesta 2017-2021 koottiin kevään aikana ja kestävä kehityksen suunnitelma tullaan laatimaan valtuustokaudelle 2021-2024 osana uuden valtuustokauden strategian valmistelua ja toimeenpanoa.	Kansliapäällikkö
		14.07.03 Laadimme kestävä kehityksen suunnitelman ja viemme sen teoksi	Resursointi ja poikkihallinnollisen työn näkyväksitekeminen		3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Kestävä kehityksen suunnitelma tullaan laatimaan valtuustokaudelle 2021-2024 osana uuden valtuustokauden strategian valmistelua ja toimeenpanoa.	Kansliapäällikkö
15. Johdamme ihmisiä innostaen ja yhdessä uutta tehden. Tuusulan kunta on vetovoimainen työnantaja ja kunnan henkilöstö voi hyvin			Henkilöstöpalveluiden kapea resurssi ei mahdollista riittävää panostusta johtamisen kehittämiseen. Johtamiskulttuurin ja uuden toimintakulttuurin uudistaminen vie aikaa ja vaatii henkilöstöltä itseohjautuvuutta.		2 Suunnittelu- vaiheessa, on edetty hieman	Esihenkilöille on tarjolla valmentavan johtamisen kurseja Eduhousessa, mutta yhtenäistä koulutusta ei ole järjestetty. Syksyn aikana laaditaan suunnitelma seuraavan strategiakauden tavoitteista valmentavan johtamiskulttuurin edistämiseksi. Valmentavan johtamisen asiantuntijapalveluita on kartoitettu syyskuun aikana pilotointia varten. Työhyvinvoinnin osalta toimenpiteet etenevät suunnitelmallisesti. Näistä raportoidaan työhyvinvoinnin parantamisen -tavoitteen yhteydessä.	Henkilöstöjohtaja

	15.01 Edistämme valmentavaa johtamista, asiantuntijuutta ja itseohjautuvan toimintakulttuurin rakentamista		Osallistumismahdollisuudet koulutuksiin ja uudentyypisten digitaalisten koulutusmuotojen hyödynnettävyyden		2 Suunnittelu- vaiheessa, on edetty hieman	Muuttuva työelämä vaatii muuttuneet tavat johtaa ja organisoida työtä. Teknologian kehittyminen, digitalisaatio, organisaatiopakettien muutokset, globalisoituminen ja ympäristön dynaamisuus ovat lisänneet johtamisen monimutkaisuutta ja monitahoisuutta. Valmentavan ja vuorovaikutteisen johtamisen tavoitteena on lisätä työntekijöiden asiantuntevuutta sekä itseohjautuvuutta arvostamalla, osallistamalla sekä voimaannuttamalla yksilöitä. Organisaation selviytymiselle on ensisijaisen tärkeää pystyä kehittämään olemassa olevaa henkilökuntaa sekä rekrytoimaan ja pitämään organisaatiossa ammattitaitoisia ja osaavia ihmisiä. Jotta yksilö ja tiimit voisivat ohjautua itsenäisesti organisaatiossa, tarvitaan mm. mahdollisuuksia oman työn kehittämiseen ja joustavuutta työn tekemiseen. Näillä seikoilla on todettu olevan positiivista vaikutusta työntekijöiden tyytyväisyyteen, työelämän laatuun ja organisatoriseen tehokkuuteen. Vahvistamme itseohjautuvuutta ja valmentavaa johtamista kunnassa purkamalla byrokratioita, ja järjestämme koulutusta esimiehille. Tuemme työssä oppimista ja asiantuntijuuden omaehtoista kehittämistä. Tarve on tunnistettu. Syksyn aikana laaditaan suunnitelma valmentavan johtamiskulttuurin edistämiseksi Tuusulassa seuraavalle strategiakaudelle.	Henkilöstöjohtaja
		15.01.01 Kehitämme yhdessä aiheettama lisääntynyt työ määrä on viennyt aikaa kehittämiseksi. Johtamiskulttuurin kehittäminen vaatii aikaa.	Henkilöstöpalveluiden kapea resurssi ja koronapandemian aiheuttama lisääntynyt työ määrä on viennyt aikaa kehittämiseksi. Johtamiskulttuurin kehittäminen vaatii aikaa.		3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Muuttuva työelämä ja uudet työntekemisen tavat haastavat perinteiset toimintatavat ja vaativat kunnilla uudistumista. Myös johdon ja esimiesten roolit ja vaatimukset työelämässä muuttuvat. Nämä muutokset näkyvät myös esimiehen ja tiimin arjessa, mm. digitaalisten ratkaisujen kehittyminen ja -käytön vauhdikas lisääntyminen, joustavat työntekemisen tavat, ajasta ja paikasta riippumaton etätö, itseohjautuvat tiimit, verkostoissa ja pätkissä tehty työ sekä vahvempi työn merkityksellisuuden tavoittelu. Etsimme yhdessä toimivia ratkaisuja yhdessä tekemisen johtamisen kehittämiseksi. Lisäämme tukea ja parannamme välineitä tiimin hallintaan ja johtamiseen. Syksyn aika laaditaan suunnitelma valmentavan johtamisen toimintakulttuurin edistämiseksi Tuusulassa tulevalle strategiakaudelle.	Henkilöstöjohtaja
	15.02 Parannamme henkilöstön työhyvinvointia		Koronapandemia uhkaa kehittämistehtäviä ja vaikuttaa henkilöstön työhyvinvointiin		3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Henkilöstön työhyvinvoinnin tilaa on kartoitettu kyselyin ja näiden pohjalta suunniteltu toimenpiteitä. Aktiivisen tuen toimintamallia pidetään yllä. Korvaavan työn malli otettiin käyttöön tammikuussa. Kuntaan on perustettu työhyvinvointiryhmä. Henkilöstöllä on käytössä taukoliikuntaohjelma Break pro. Eduhouse-koulutuksia tarjotaan koko henkilöstölle. Teams-kokouksiin on laadittu pelisäännöt. Liikunta- ja kulttuurietuus otetaan käyttöön syksyn aikana. Työhyvinvointikorttikoulutuksia järjestetty.	Henkilöstöjohtaja
	15.03 Parannamme työnantajakuvaa				1 Toteutuksessa ei ole edetty tai toimenpide ei vaadi toimenpiteitä ko. toimialalta	Työnantajakuva koostuu useasta eri osa-alueesta. Erityisiä toimenpiteitä ei ole tehty työnantajakuvan parantamiseksi. Työnantajakuvan markkinointiin ei ole varattu erillistä budjettia.	Henkilöstöjohtaja
		15.03.01 Kehitämme ja yhtenäistämme rekrytointiprosessia	Henkilöstöyksikön riittävät resurssit viedä prosessi loppuun		2 Suunnittelu- vaiheessa, on edetty hieman	Kehitetään rekrytointia osana keskitettyä HR palveluita. Kehittämällä pyritään tuomaan esille parhaat toimintamallit organisaation rekrytointia varten sekä parantamaan nykyisiä käytäntöjä laadun ja kustannustehokkuuden parantamiseksi. Tavoitteena nykyisen rekrytointimallin modernisointi joka nostaa rekrytoinnin laatua sekä lisää tuottavuutta. Otamme käyttöön keskitetyn rekrytointibudjetin. Rekrytointiprosessin kehittäminen jatkuu. Rekrytointihaasteisiin pyritään löytää tehokkaampia rekrytointimenetelmiä. Tarkastellaan mitä osa-alueita voidaan tehostaa ja ratkaista esimerkiksi ostopalvelun kautta.	Henkilöstöjohtaja

	15.04 Kehitämme sivistystoimen johtamisjärjestelmää, tiedolla johtamista ja edistämme henkilöstön hyvinvointia sekä mahdollistamme jaetun johtamisen				4 Toteutusvaiheessa lähellä valmistumista, ei vielä viimeistelty/käyttöön otettu	Sivistystoimen johtamisjärjestelmää on kehitetty systemaattisesti eri palvelualueilla ja toimialan kokonaisuutena. Perusopetuksen esimiesten työn tueksi on toteutettu johtoryhmävälennuksia. Joka kuukausi pidetään yhteiset esimiesamut- ja palvelualueiden esimiespäivät. Työhyvinvoinnin osalta tehdään tiivistä yhteistyötä työterveyden ja työsuojelelun kanssa. Sivistyksen toimialue on mukana maaliskuussa perustetussa kunnan työhyvinvointiryhmässä. Sivistyksen esihenkilöt ovat tiiviisti mukana syksyn 2021 aikana sivistyksen toimialan kehittämissuunnitelman laadinnassa. Kehittämissuunnitelmassa asetetaan toiminnan laadulle, arvioinnille ja johtamiselle tavoitteita ja määritellään arviointikriteereitä. Kevään järjestelyvaraerästä on lisätty koulukohtaisen kehittämisen rahoitusta, joiden kautta tuetaan jaettua johtajuutta. Jaettu johtaminen on käytössä kaikissa kouluissa. Varhaiskasvatuksessa johtamista kehitetään vahvistamalla suurien yli 8-ryhmäisten yksiköiden johtamismallia.	Sivistysjohtaja
		15.04.02 Varhaiskasvatuksen tiedolla johtamisen kehittäminen	Tiedon hajanaisuus, yhteistyö muiden tietoa tuottavien tahojen kanssa.		3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Varhaiskasvatuksesta saavien tietojen eheys ja yhteenkuuluvuus. Tiedon reaaliaikaisuus, tiedolla ennustaminen ja visiointi. Seuraava askel on keskeisten tietojen tiedonkeruu ja tietojen yhdistäminen. Varhaiskasvatus on mukana tuoteistamisen hankkeessa yhdessä talouspalveluiden kanssa.	Sivistysjohtaja
	15.05 Laadimme ruokapalveluiden henkilöstösuunnitelman vuosille 2021-2026		Henkilökunnan saanti. Henkilökunnan osaamistaso. Laadukkaan ammattikoulutuksen puute.		2 Suunnittelu- vaiheessa, on edetty hieman	Henkilöstösuunnittelun tavoitteena on, että ruokapalveluissa työskentelee aina oikea määrä sopivia henkilöitä oikeissa tehtävissä. Henkilöstösuunnittelulla varmistetaan, että organisaatiolla on käytössään sopiva määrä sen tarvitsemaa osaamista sekä ennakoidaan henkilöstön kehittämistarvetta ja -kustannuksia. Tämä tarve selvitetään 1.1.-26.2.2021 Alustavaa suunnitelmaa on hahmoteltu, ja suunnitelmaa käydään läpi kevään 2021 aikana Ruokapalveluiden hallinnon kesken	Sivistysjohtaja
	15.06 Edistämme osallisuusajattelun juurtumista ja leviämistä organisaatiossa				3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Kevään aikana toteutettiin sisäisen osallisuustyön kysely, jonka vastausaikaa on jatkettu alkusyksyn vähäisen vastaajamäärän takia. Henkilöstön koulutussuunnitelma julkistetaan alkusyksystä aikana.	Kansliapäällikkö
	15.07 Edistämme kunnan kehittämistoiminnan johtamista		Haluttomuus/kyvyttömyys priorisoida projekteja tai muita toteutuksia estäen vaikuttavan aikaansaamisen.		4 Toteutusvaiheessa lähellä valmistumista, ei vielä viimeistelty/käyttöön otettu	Laadittu kehittämisen roadmap kehittämissalkun hyödyntämiselle, jota päivitetään ja seurataan kuukausittain. Jatkettu kuukausittaisia johtoryhmien salkkukatsauksia ja selkiytetty toimintamallia. Käynnistetty kehittämisen menetelmien osaamista lisääviä toteutuksia: projektikasikirjan tuottaminen, lean-kehittämisen laajentaminen, palvelupolkujen mallinnus, robotisoinnin hyödyntäminen).	Talousjohtaja
		15.07.01 Edistämme kehittämissalkun hyödyntämistä johtamisen työvälineenä			4 Toteutusvaiheessa lähellä valmistumista, ei vielä viimeistelty/käyttöön otettu	Laadittu kehittämisen roadmap kehittämissalkun hyödyntämiselle, jota päivitetään ja seurataan kuukausittain. Jatkettu kuukausittaisia johtoryhmien salkkukatsauksia ja selkiytetty (kuvauksin, ohjeistuksin) toimintamallia.	Talousjohtaja
		15.07.02 Lisäämme kehittämisen menetelmien osaamista ja hyödyntämistä toteutusten menestyksekkääseen läpivientiin			3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Käynnistetty kehittämisen menetelmien osaamista lisääviä toteutuksia: projektikasikirjan tuottaminen, lean-kehittämisen laajentaminen, palvelupolkujen mallinnus, robotisaation hyödyntäminen).	Talousjohtaja
16. Kasvamme vahvasti ja hallitusti. Tavoittelemme nopeampaa väestönkasvua, monimuotoista asumista ja laadukasta elinympäristöä							

	16.01 Valitsimme taajamien kasvusuunnat Yleiskaava 2040:ssa		Kaavaa ei hyväksytty poliittisessa käsittelyssä		3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotuksen II nähtäville asettaminen poistettiin Kuntakehityslautakunnan listalta 16.6.2021 ja sen käsittely siirrettiin syksyyn. Nähtäville asettamisesta päätetään Kuntakehityslautakunnan lokakuun kokouksessa ja yleiskaava on tarkoitus saattaa nähtäville vuodenvaihteessa 21-22 ja hyväksymiskäsittelyyn keväällä 2022.	Kuntakehitysjohdaja
		16.01.01 Hyväksymme yleiskaava 2040 ja valitsimme kasvusuunnat	Kaavaa ei hyväksytty poliittisessa käsittelyssä		3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Tuusulan yleiskaava 2040 ehdotuksen II nähtäville asettaminen poistettiin Kuntakehityslautakunnan listalta 16.6.2021 ja sen käsittely siirrettiin syksyyn. Nähtäville asettamisesta päätetään Kuntakehityslautakunnan lokakuun kokouksessa ja yleiskaava on tarkoitus saattaa nähtäville vuodenvaihteessa 21-22 ja hyväksymiskäsittelyyn keväällä 2022.	Kuntakehitysjohdaja
	16.02 Hankimme raakamaata vähintään 40 ha yleiskaava 2040:n mukaisilta rakentamisalueilta		Kaavaa ei hyväksytty poliittisessa käsittelyssä. Maanomistajat eivät halua luopua alueistaan ja/tai kunnan maapoliittinen linja muuttuu nykyisestä.		2 Suunnittelu- vaiheessa, on edetty hieman	Maata on syyskuun loppuun mennessä hankittu kunnan omistukseen noin 37 ha.	Kuntakehitysjohdaja
		16.02.01 Hankimme raakamaata vähintään 40 ha yleiskaava 2040:n mukaisilta rakentamisalueita	Kaavaa ei hyväksytty poliittisessa käsittelyssä. Maanomistajat eivät halua luopua alueistaan ja/tai kunnan maapoliittinen linja muuttuu nykyisestä.		2 Suunnittelu- vaiheessa, on edetty hieman	Maanomistajatapaamiset ja -neuvottelut ovat koronan takia olleet haasteellisia, mutta jonkin verran niitä on käyty. Raakamaahankintoja ei vielä ole saatu maaliin.	Kuntakehitysjohdaja
17. Vahvistamme elinvoimaa keskustojen monipuolisia palveluita ja viihtyvyyttä kehittämällä							
	17.01 Valmistelemme Hyrylän palvelukeskushankkeen toteutumista yhteistyökumppanien kanssa ja hyväksymme sen mukaiset asemakaavat ja teemme kiinteistökaupan esisopimuksen ja vuokrasopimuksen		Mahdolliset eriävät tavoitteet.		3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	HOK-Elannon kanssa on hyväksytty sopimus hankkeen valmistelusta. Hankkeen tavoitteet on asetettu ja kilpailutus hankkeen suunnitteleiseksi, rahoittamiseksi ja toteuttamiseksi on käynnistetty kilpailullisella neuvottelumenettelyllä. Menettelyn aikana neuvotellaan hankkeen toteuttamisen edellyttämistä sopimuksista osapuolten kanssa. Kuntalaisia on osallistettu kyselyllä ja tätä seuranneella teams-kokouksella, jossa käytiin läpi kyselyn tuloksia koskien toivottuja palveluita ja tiloja. Työntekijöitä on osallistettu järjestämällä keskustelutilaisuus ja tätä seuranneita työpajoja. Tilaisuuksissa on tiedotettu hankkeen etenemisestä, keskusteltu tilatarpeista ja tarpeista muuttaa toimintatapoja siirryttäessä toisenlaiseen työympäristöön. Ratkaisuja on kehitetty yhdessä todettuihin haasteisiin. Palvelukeskukseen sijoittuvien kunnan käyttöön tulevien tilojen osalta esisuunnitelma on hyväksytty kunnanhallituksessa. Tilatarpeiden määrittely on vielä kesken ja tarkentuu koko hankintavaiheen ajan sekä tämän jälkeen kehittämissivuvaiheessa. Asemakaavaluonnos on ollut julkisesti nähtävillä. Kaavaehdotus valmistellaan hankintavaiheen päätyttyä.	Kuntakehitysjohdaja
		17.01.01 Hyväksymme palvelukeskuksen asemakaavan	Kaavan käsittely viivästyy.		3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Palvelukeskuksen asemakaavaluonnos on ollut julkisesti nähtävillä keväällä 2021. Palvelukeskuksen kaavamuuosehdotus valmistellaan valitun yhteenliittymän kanssa syksyllä 2021.	Kuntakehitysjohdaja
18. Vahvistamme yritystoiminnan edellytyksiä ja työpaikkojen syntymistä aktiivisella elinkeinopolitiikalla, kaavoituksella ja edistämällä liikennehankkeita							
	18.01 Valmistelemme kaavoituksen työohjelman mukaiset työpaikka-alueiden asemakaavat ja tarvittavat maankäytösopimukset aikataulussa				3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Sula II asemakaava on tullut voimaan 22.9.2021. Sula III asemakaavaehdotus on etenee kunnanhallituksen syksyllä 2021 ja kaavaehdotus on nähtävillä lokakuun. Kaavaan liittyvät maankäytösopimukset ovat valmiit. Sammonmäki III asemakaavan ja -muutoksen ehdotus on ollut nähtävillä keväällä ja kaava tulee hyväksymiskäsittelyyn syksyllä. Kaavaan liittyvä sopimus on valmis.	Kuntakehitysjohdaja

		18.01.01 Valmistemme Sulan työpaikka-alueen asemakaavat ja maankäyttösuunnitelmat hyväksyttäväksi	Asemakaavan käsittely viivästyy.		3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Sula I ja Sula II asemakaavat ovat lainvoimaisia. Sula III asemakaavaehdotus on nähtävillä lokakuun 2021 ja hyväksymiskäsittelyssä arviolta vuoden vaihteessa 21-22. Kaavaan liittyvät maankäyttösuunnitelmat on valmiit.	Kuntakehitysjohtaja
19. Vahvistamme Etelä-Tuusulan kasvua. Tiivistämme ja eheyttämme Hyrylän keskustaa ja Rykmentinpuistoa			Hyrylän keskustan puolella merkittävien uhkien vuoksi veturiyrittäjän luopuminen hankkeesta. Eheyttäminen Rykmentinpuistoon on tehtävä alikulkua parantamalla eikä sen suunnittelua voi aloittaa ennen kuin Hyrylän keskustan asemakaava on lainvoimainen.		3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Hyrylän keskustan yleissuunnitelma ja asemakaava ovat loppuhiontaa vaille valmiit.	
	19.01 Valitsemme Hyrylän keskustan kehittämisen suunnan. Jatkamme alueen asemakaavoittamista		Veturiyrityksen luopuminen hankkeesta. Päätöksenteon vaikeus koskien kompromisseja liikenteestä, pysäköinnistä ja mikrosijainnista.		2 Suunnittelu- vaiheessa, on edetty hieman	Palvelukeskuksen rakentaja on valittu kesäkuussa ja palvelukeskuksen kaavamuuosehdotus valmistellaan yhteenliittymän kanssa syksyllä 2021. Hyrylän keskustan yleissuunnitelma saatetaan valmiiksi palvelukeskuksen kaavatyön kanssa.	Kuntakehitysjohtaja
		19.01.01 Asemakaavoitamme Hyrylän keskustaa kaavoitussuunnitelman mukaisesti.			3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Palvelukeskuksen rakentaja on valittu ja kaavatyötä viedään eteenpäin yhteenliittymän kanssa syksyllä 2021. Vanha kunnantalo on vaarantamiskielossa ja sen kaavatyö odottaa suojeluasian ratkaisua. Nappulakadun kaavatyö ei ole vielä alkanut.	Kuntakehitysjohtaja
		19.01.02 Hyväksymme Hyrylän keskustan yleissuunnitelman			3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Hyrylän keskustan yleissuunnitelmaa viimeistellään palvelukeskuksen kaavamuuoksen kanssa. Keskustan yleissuunnitelmasta järjestetään osallistumistilaisuus syksyllä 2021 ja yleissuunnitelman nähtävillä ollessa vuoden vaihteessa 21-22.	Kuntakehitysjohtaja
		19.01.03 Valmistemme purettavan hallintorakennuksen (ent. Kunnantalo) alueen asemakaavamuutosluonnosta			2 Suunnittelu- vaiheessa, on edetty hieman	Alustavia korttelisuunnitelmia on tehty konsultin toimesta. Asemakaavatyö aloitetaan kun vaarantamiskieltoasia on ratkaistu.	Kuntakehitysjohtaja
		19.01.04 Puramme käytöstä poistetun hallintorakennuksen			2 Suunnittelu- vaiheessa, on edetty hieman	Tuusula-seura ry teki aloitteen käytöstä poistetun hallintorakennuksen suojelemiseksi. ELY-keskus asetti vaarantamiskielon tästä johtuen. Käytöstä poistetun hallintorakennuksen purkamisen ei voi edetä ennen kuin ELY-keskus on käsitellyt tehdyn aloitteen. Asiasta on neuvoteltu ELY-keskuksen kanssa. Rakennuksen tyhjentäminen etenee.	Kuntakehitysjohtaja
		19.01.05 Aloitamme pysäköintitalon rakentamisen	Valitus rakennusluvasta, asuinkerrostalohankkeiden kanssa solmittavien toteutussopimusten jääminen hyväksymättä.		2 Suunnittelu- vaiheessa, on edetty hieman	Rakennuttajakonsultti on kilpailutettu ja tästä tehty päätös. Rakennuttajakonsultti ryhtyy viemään hankkeen rakennuttamista perustettavan ohjausryhmän linjausten mukaisesti. Pysäköintitaloon sijoitetaan useiden asuinkerrostalohankkeiden autopaikkoja. Tämän sopimiseksi on valmisteltu sopimukset, joilla ohjataan yhteistoimintaa ja kustannusten jakautumista.	Kuntakehitysjohtaja
		19.01.06 Myymme loput Suutarintien tontit (2 kpl)			2 Suunnittelu- vaiheessa, on edetty hieman	Kolmen tontin osalta esisopimus voimassa, valmistellaan lopullisen kaupan edellytyksiä. Korttelin kahdelle muulle tontille etsitään toteuttajaa.	Kuntakehitysjohtaja
20. Tiivistämme Jokelan keskustaa rataa tukeutuen ja vahvistamme taajaman vetovoimatekijöitä							
	20.01 Edistämme Jokelan keskustan täydennysrakentamista ja tiivistymistä				2 Suunnittelu- vaiheessa, on edetty hieman	Jokelan keskustan yleissuunnitelma on ollut nähtävillä. Opintien ja Nukarintien risteyksen ympäristön kaava-alueella on käyty alustavia neuvotteluja ja kaavatyö alkaa loppuvuodesta 2021.	Kuntakehitysjohtaja
		20.01.01 Valmistemme Jokelan keskustan asemakaavamuutoksia ja näihin liittyen maankäyttösuunnitelmaa			2 Suunnittelu- vaiheessa, on edetty hieman	Opintien ja Nukarintien risteyksen ympäristön kaava-alueella on käyty alustavia neuvotteluja ja kaavatyö alkaa syksyllä 2021.	Kuntakehitysjohtaja
21. Vahvistamme Kellokosken omaleimaisuutta ja vetovoimaa Ruukin ja Sairaalan aluetta sekä keskustaa kehittäen							
	21.01 Edistämme Kellokosken keskustan rakentamista ja palvelujen lisääntymistä				3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Kellokosken sairaala-alueen kehittämistä neuvotellaan HUS:in kanssa. Seppäinpuisto on kaavoitussuunnitelmassa ja vuoden 2022 työohjelmassa (esitys).	Kuntakehitysjohtaja

		21.01.01 Neuvottelemme keskusliikkeiden kanssa päivittäistavarakaupan tonttien toteuttamisesta Kellokoskella.			1 Toteutuksessa ei ole edetty tai toimenpide ei vaadi toimenpiteitä ko. toimialalta	Pohjois-Tuusulaan tulee hankekehittäjä 2021. Han aloittaa yhteydenotot alueen toimijoihin ja intressiryhmiin.	Kuntakehitysjohtaja
	21.02 Luomme hyvät edellytykset Kellokosken keskusta-alueen omaleimaiselle kehittämiselle Kellokosken valtatie saneerauksella ja uusilla liikenne- ja kulkuvälineillä				3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Suunnitellusti	Kuntakehitysjohtaja
		21.02.01 Saneeraamme Kellokosken Vanhan valtatie välillä Kellokosken sairaala - Linjatietä	Aikatauluihin ja kustannuksiin liittyvät riskit.		3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Kaavan ja rakennussuunnitelmien valmistuttua saneerataan myös Vanhan valtatie osuus Kellotori-Carlanderintie. Arvioitu valmistumisaika syksyllä 2022.	Kuntakehitysjohtaja
22. Mahdollistamme kylien täydennysrakentamisen ja elinvoimaisuuden sekä maaseutumaisen ympäristön							
	22.01 Edistämme kylien elinvoimaa tukemalla asukaslähtöistä toimintaa ja kyläsuunnitelmien laadintaa				1 Toteutuksessa ei ole edetty tai toimenpide ei vaadi toimenpiteitä ko. toimialalta	Kyläsuunnitelmien laadinnassa ei ole edetty raportointikauden aikana.	Kansliapäällikkö
23. Kansainvälistymme ja luomme sille edellytyksiä							
	23.01 Kehitämme kansainvälistä yritysten sijoituspalvelua yhteistyössä KUUMA-seudun Helsinki Ring of Industry -konseptissa		Yhteistyön loppuminen		3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Helsinki Ring of Industry etenee suunnitelmien mukaisesti. Saatu hankerahoitusta toiminnan edelleenkehittämiseen.	Kansliapäällikkö
24. Hyödynnämme lentokentän ja metropolialueen tarjoamat kasvun mahdollisuudet asumisessa ja elinkeinotoiminnassa					2 Suunnittelu- vaiheessa, on edetty hieman	Työpaikka-alueiden profiloinnissa huomioitu lentokentän tarjoamat edut yritystoiminnalle. Markkinointiviestinnässä argumentoidaan lentokentän läheisyys.	Kansliapäällikkö
25. Kehitämme lentokenttään tukeutuvaa FOCUS aluetta ja edistämme vahvasti Kehä IV toteutusta	25.01 Viemme eteenpäin FOCUS-alueen toteutusta ja edistämme Kehä IV rakentamista		Hanke on iso ja monitahoinen aluekokonaisuus, jossa aluerakennushanke ja väylähanke kytkeytyvät toisiinsa. Maanhankinnan keskeneneräisyys, luontoarvot, vallat kiviainesvarannot sekä mahdolliset voimalinjasiirrot luovat toteutettavuus-, aikataulu- ja kustannusriskejä. Projektin hidastuminen on mahdollista mm. resurssipulan vuoksi.		2 Suunnittelu- vaiheessa, on edetty hieman	Focus-alueen suunnittelu ja selvitysten laadinta on käynnissä. Focus-alueen yleissuunnitelmasta on laadittu kaksi alustavaa luonnosta, joiden pohjalta varsinaisen suunnittelutyön tilausta on valmisteltu. Focus-liikekeskuksen jatkosuunnittelua varten laadittu selvitys kaupan alueen toteuttamismahdollisuuksista valmistui. Voimalinjojen reitiselvitys on kesken. Sammonmäki III asemakaavaa on menossa hyväksymiskäsittelyyn. Lisäksi on valmisteltu poikkeamisluvapahakemusta Huhtarinnoron luonnontilaisuuden vaarantamisesta. Focus-projektille laaditaan projekti-suunnitelmaa.	Kuntakehitysjohtaja
		25.01.01 Valmistelemme Kehä IV - alueen asemakaavaluonnosta	Kaavoituksen hidastuminen päätöksenteon tai resurssipulan vuoksi. Maanhankinta, kiviainesotto ja massatasapaino, luontokohteet, kaava-alueen rajaukset ylittävät suunnitteluratkaisut (kehätien eritasoliittymät, rinnakkaiskadun linjaukset, voimalinjat).		3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Asemakaava-alueita laajemman Focus-alueen yleissuunnitelman laatiminen on edellytys asemakaavoituksen jatkamiselle. Yleissuunnittelua varten on laadittu taustaselvityksiä ja alustavat yleissuunnitteluvaihtoehdot ovat valmistuneet. Yleissuunnittelussa ratkaistaan Kehä IV asemakaavaa koskevat päälinjaukset, mikä keventää tulevaa asemakaavatyötä.	Kuntakehitysjohtaja
		25.01.02 Edistämme maanhankintaa Focus alueella			2 Suunnittelu- vaiheessa, on edetty hieman	Maanomistaja on valittanut lunastusluvasta ja lunastustoimituksen arvioidaan alkavan alkuvuonna 2022.	Kuntakehitysjohtaja

		25.01.03 Valmistemme Focus -alueen profilointia sekä markkinointia	Resurssipula.		1 Toteutuksessa ei ole edetty tai toimenpide ei vaadi toimenpiteitä ko. toimialalta	Ei ole aloitettu. Focus-alueen profilointi, vision luominen sekä markkinointi- ja viestintäsuunnitelman laatiminen ohjelmoidaan projektsuunnitelman laatimisen sekä alueen yleissuunnittelun yhteydessä.	Kuntakehitysjohtaja
	25.02 Ratkaisemme Focus- ja Kehä IV -alueen tieyhteyksien ja liikenneväylän toteutustavan (omistajuus)		Kaavalliset ja maankäytölliset esteet tai ongelmat.		1 Toteutuksessa ei ole edetty tai toimenpide ei vaadi toimenpiteitä ko. toimialalta	Odottaa maankäytöllisiä ja kaavallisia ratkaisuja.	Kuntakehitysjohtaja
		25.02.01 Aloitamme liikenneväyläyhteyden suunnittelun Kehä IV -kaava-alueella			1 Toteutuksessa ei ole edetty tai toimenpide ei vaadi toimenpiteitä ko. toimialalta	Odottaa maankäytöllisiä ja kaavallisia ratkaisuja.	Kuntakehitysjohtaja
26. Panostamme kulttuuritarjonnan monipuolisuuteen ja laatuun, ja matkailu alueella lisääntyä. Luomme mahdollisuuksia kulttuuriliikunnalle.							
	26.01 Kehittämme kokoelmienhallintaa ylikunnallisessa yhteistyössä		Ylikunnallisen yhteistyön haasteet, talous		3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Ylikunnallista kokoelmahallintaa on kehitetty yhteistyössä Keravan kanssa selvittämällä kokoelmatilamahdollisuuksia ja yhteisen kokoelmatilan kustannuksia. Hankkeen eteneminen vaatii päätöksiä.	Sivistysjohtaja
	26.05 Kehitämme ja tuotteistamme Tuusulan matkailua		Resurssipula		2 Suunnittelu- vaiheessa, on edetty hieman	Matkailuohjelmassa suunnitellaan kokonaistilanne sekä toimenpiteet.	Kuntakehitysjohtaja
		26.05.01 Teemme yhteistyötä kulttuuritoimijoiden kanssa sekä edistämme matkailua ml. tuotteistaminen ja markkinointi			2 Suunnittelu- vaiheessa, on edetty hieman	Yhteishankkeita suunniteltu. Toteutuminen osittain riippuvainen rahoituspäätöksistä.	Kuntakehitysjohtaja
		26.05.02 Laadimme matkailustrategian sekä matkailutuotteen yhteistyössä yritysten kanssa	Rajalliset resurssit saattavat viivästyttää työtä		3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Toteuttamissuunnitelma vuoden 2021 osalta tehty. Käynnistys kesä- tai elokuussa.	Kuntakehitysjohtaja
27. Kehitämme Tuusulanjärven ja Tuusulan jokivarsien sekä vesistöjen (Jokelan lammet ja Rusutjärvi) virkistyskäyttöä ja saavutettavuutta							
	27.01 Kehitämme Tuusulanjärven liikuntamahdollisuuksia		Luvituksesta ja muiden hankkeiden toteuttamisesta johtuvat viivästymiset.		4 Toteutusvaiheessa lähellä valmistumista, ei vielä viimeistelty/käyttöön otettu	Toteutamme järven virkistyskohteiden toimivuutta ja kehittämishankkeita. Vuonna 2021 tavoitteena on viimeistellä Sarvikallion polkureitistö, lisätä opasteita ja parantaa liikenteen sujuvuutta. - ValmisTuomalan venepaikan kunnostamisen suunnittelu aloitetaan toukokuussa.- Valmis ja toteutettuKoskenmäen rantautumispaikan toteutus tapahtuu veneilykauden jälkeen syys-lokakuussa. - Toteutus aloitettu	Sivistysjohtaja
		27.01.01 Hyväksyimme Tuusulanjärven yleissuunnitelman ja aloitamme sen toteutuksen			3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Järven ympäristössä on useita eri luonteisia suunnitteluhankkeita. Kaikki etenevät oman prosessinsa mukaisesti. Tuusulanjärven rantojen virkistyskäytön yleissuunnitelma on ollut nähtävillä ja siitä on järjestetty asukastilaisuus huhtikuussa 2021. Työ viimeistellään syksyllä. Lintutornin rakennusurakan kilpalutus alkaa syksyllä.	Kuntakehitysjohtaja
	27.02 Edistämme maanhankintaa ja muita käytännön toimenpiteitä Tuusulanjärven virkistyskäytön kehittämiseksi				3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Tuusulanjärven rantojen virkistyskäytön yleissuunnittelmatyön yhteydessä on osallistuttu maanomistajataapaamiin ja neuvotteluihin. Vesijätön lunastustoimitus järven lansirannalla on aloitettu ja sen maastomittaukset ovat käynnissä. Ulkoilureittitoimituksen maastokatselmus on pidetty ja sopimuksia maanomistajien kanssa valmistellaan.	Kuntakehitysjohtaja

	27.03 Linjaamme Tuusulanjärven rantaraitin välillä Kirkkotie-Anttilan tilakeskus ja aloitamme rantaraitin rakentamisen		Maanomistajat ja luonnonsuojelu		2 Suunnittelu- vaiheessa, on edetty hieman	Maastokatselmus tehty toukokuussa. Kontaktoitu muita maanomistajia ja kuultu heitä, osa maanomistajista ja asukkaista vastustaa hanketta. Hanke jatkuu vuonna 2022.	Kuntakehitysjohtaja
28. Kehitämme Tuusulan Urheilupuistoa Helsingin seudun parhaaksi omaehtoisen harrastamisen ja aktiivisen urheilun ympäristöksi ja tapahtumapaikaksi							
	28.01 Toteutamme Urheilukeskuksen monitoimihallin toteutus suunnittelun ja rakennamme BMX-radan		Monitoimihallihankkeen rakennuttamiseen ja johtamiseen sekä toiminnan suunnitteluun uudessa tilanteessa ei ehditä panostaa riittävästi. BMX-radan kokonaistoteutus vaatii rakennuttajaosaamista ja hankkeeseen tulee yhdistää / yhteensovitaa Kilpailutien P-alueen toteutus.		3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Monitoimihallin vaihe 1, urakkakilpailu touko-kesäkuussa 2021, rakentamisen aloitus syksyllä 2021. BMX-radan urakkakilpailu touko-kesäkuussa 2021, rakentamisen aloitus syksyllä 2021	Sivistysjohtaja
		28.01.01 Monitoimihallin rakentaminen alkaa	Talous, palveluverkon toteuttaminen, poliittinen päätöksenteko		3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Monitoimihallin vaihe 1 (Voimistelu- ja mailapelihalli) rakentaminen alkaa syksyllä 2021. - Osakeyhtiön valmistelut edenneet suunnitellusti- Tarvittavat rakentamispäätökset tehty- Urakan kilpailutus tehty ja rakennuslupa saatu- Urakan selonotto ja hankintapäätös elokuun puolessa välissä. Monitoimihallin vaihe 2 on sovittu alkavaksi, kun vaiheen 1 rakentaminen alkaa- Vaihe 2 sisältää jalkapallo- ja liikuntahallin, kuntosalin ja yhteisten tilojen urakan- Vaihe 2 on ministeriön rahoitusohjelmassa	Sivistysjohtaja
29. Uudistamme ja tehostamme kunnan palveluverkkoa kuntalaislähtöisesti päämääränä modernit, terveet ja turvalliset toimintaympäristöt sekä kohtaamisten mahdollistaminen							
	29.01 Viemme toteutukseen hyväksytyt palveluverkkosuunnitelman ja 10-v investointisuunnitelman		Palveluverkon toteuttamisen kustannukset kasvavat liian suuriksi		3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Martta Wendelin päiväkodin rakennustyöt ovat käynnissä. Parhailaan laaditaan päiväkodin sisustus- ja kalustus suunnitelmia sekä henkilöstösuunnitelmia. Monio, lukio ja kulttuuritalo, eteni urakkakilpailutukseen ja päätös rakennuttajasta tehtiin huhtikuussa 2021 ja rakentaminen on aloitettu kesäkuussa 2021. Kirkonkylän kampuksen toteutus suunnitelma ja projektisuunnitelma valmistuivat. Koulu siirtyi väistöön rakentamisen tieltä syksystä 2021. Tuusulan kunta on käynnistänyt neuvottelut ruotsinkielisen perusopetuksen järjestämisestä yhteistyössä Järvenpään kaupungin kanssa. Riihikallion monitoimikampuksessa on tehty kustannuslaskentaa toteutus suunnittelun edetessä ja lopullinen päätös hankkeen kokonaisuudesta. Rykmentinpuiston monitoimikampuksen hankesuunnitelmaa on tarkennettu johtuen tilojen tiivistämisestä. Toiminnallisten vaatimusten määrittelytyö on aloitettu. Lahelan hankesuunnitelmatyö on käynnistynyt. Jokelan alueen ennakkovaikutusten arviointi käynnistyi keväällä 2021 ja etenee päätöksentekoon loppuvuodesta 2021.	Sivistysjohtaja
	29.02 Käynnistämme Monion rakentamisen ja valmistaudumme uuden toimintaympäristön käyttöönottoon				3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Monio, lukio ja kulttuuritalo, on edennyt urakkakilpailutukseen ja päätös rakennuttajasta tehtiin huhtikuussa 2021. Rakentaminen on aloitettu kesäkuussa 2021. Peruskiven muuraus toteutuu syyskuussa 2021.	Sivistysjohtaja
	29.03 Toteutamme Halosenniemen kehittämisuunnitelmaa ja teemme peruserän nusta		Osaavien tekijöiden löytäminen, rahoitus		3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Halosenniemen taitelijakodin ja sen uunien kuntokartoitukset sekä julkisivujen pintojen tutkimus ovat valmistuneet. Sähkökartoitus on tekeillä. Rakennus- ja henkilöturvallisuutta uhkaavien puiden kaataminen on tehty. Museo on suljettu korjaustöiden vuoksi syyskuun alusta alkaen.	Sivistysjohtaja
	29.04 Laadimme Taidekasarmin ja 10-rakennuksen hankesuunnitelmat				3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Taidekasarmista on valmistunut ala- ja yläpohjan kartoitustyö sekä laserkeilaus. Hankesuunnitelma työn alla. Hankkeen jatkorahoitus ja aikataulu on avoin.	Sivistysjohtaja
	29.05 Teemme palveluverkkosuunnitelman ruokapalveluiden osalta 2021-2026		Palveluverkon kehityksen tuomat muutokset ruokapalveluiden toimintaan ja uuden toimintakulttuurin muutokset.		3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Ruokapalveluiden toimintaa muuttuvassa palveluverkossa on pohdittu muun muassa Palveluverkkoprojektien läpileikkaavassa projektissa.	Sivistysjohtaja

	29.06 Käynnistämme päiväkotia Martta Wendelinin rakentamisen ja valmistaudumme päiväkotyksiköiden yhdistämiseen				4 Toteutusvaiheessa lähellä valmistumista, ei vielä viimeistelty/käyttöön otettu	Rakennukselle on saatu rakennuslupa ja rakentaminen on aloitettu loppuvuodesta 2020. Henkilöstö on valittu toukokuussa 2021 ja ensimmäinen tapaaminen on järjestetty. Seuraavalle vuodelle on tehty suunnitelma muutosvalmennuksesta uuden yksikön toiminnan aloittamiseksi elokuussa 2022.	Sivistysjohtaja
	29.07 Käynnistämme Kirkonkylän kampuksen rakentamisen ja valmistaudumme toiminnan käynnistämiseen		Palveluverkon kustannukset kasvavat liian suuriksi. Rakentamisen käynnistyminen viivästyy väistötilojen siirtämisen vuoksi		2 Suunnittelu- vaiheessa, on edetty hieman	Kirkonkylän kampuksen toteutussuunnitelma ja projektisuunnitelma valmistuivat. Tuusulan kunta on käynnistänyt neuvottelut ruotsinkielisen perusopetuksen järjestämisestä yhteistyössä Järvenpään kaupungin kanssa. Koulu siirtyi väistöön Tuusulan opiston tiloihin, päiväkotia Vauhdin tiloihin sekä Nahkelan, Rusutjärven ja Vanhankylän kouluille rakentamisen tieltä syyslukukaudeksi 2021. Väistötilojen siirtoa Tuuskodon tontille toteutetaan parhaillaan.	Sivistysjohtaja
	29.08 Teemme Riihikallion monitoimikampuksen toteutussuunnitelman ja valmistaudumme toimintaympäristön muutokseen		Palveluverkon toteutuksen kustannukset kasvavat liian suuriksi		3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Riihikallion monitoimikampuksessa on tehty kustannuslaskentaa toteutussuunnittelun edetessä ja lopullinen päätös hankkeen kokonaisuudesta. Suunnittelu edennyt syksyllä. Kustannusten ylitystä käsitelty kunnan johtoryhmässä ja poliittisessa johtoryhmässä.	Sivistysjohtaja
	29.09 Käynnistämme Rykmentipuiston monitoimikampuksen toteutussuunnittelun ja valmistaudumme toimintaympäristön muutokseen				2 Suunnittelu- vaiheessa, on edetty hieman	Rykmentipuiston toteutusmalliksi on päätetty elinkaarimalli. Elinkaarimallin kilpailutuksen valmistelu on aloitettu tilojen toiminnallisten vaatimusten määrittelyllä ja varsinaisen valmistelu pääsee käynnistymään syksystä 2021 konsultin aloittaessa. Rykmentipuiston hankkeessa on järjestetty opettajien työpajoja taito- ja taideaineiden ja toimintaallisuutta edellyttävien aineiden tilasuunnittelun tueksi. Opettajatyöryhmiä on perustettu suunnitelmien mukaisesti myös ICT-asioiden, kalustamisen ja toimintakulttuurin muutoksen tueksi.	Sivistysjohtaja
	29.10 Toteutamme Lahelan monitoimikampuksen hankesuunnittelun		Palveluverkon toteuttamisen kustannukset kasvavat liian suuriksi		2 Suunnittelu- vaiheessa, on edetty hieman	Hankesuunnitelmatyö on aloitettu tontinmäärittelyn osalta	Sivistysjohtaja
	29.11 Päätämme Jokelan alueen palveluverkkosuunnittelusta ja etenemme hankesuunnitelmaan				4 Toteutusvaiheessa lähellä valmistumista, ei vielä viimeistelty/käyttöön otettu	Jokelan alueen palveluverkon ennakkovaikutusten arviointi on aloitettu maaliskuussa ja etenee päätöksen tekoon loppuvuodesta 2021. Evas-raportin lautakuntakäsittelyt ovat lokakuun lautakunnissa.	Sivistysjohtaja
	29.12 Vahvistamme yhteiskäytön edellytyksiä kunnan uudistuvassa palveluverkossa				3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Yhteiskäytön poikkileikkaava projekti on jatkanut toimintaansa kevään aikana osana laajempaa palveluverkon uudistamisen kokonaisuutta ja valmistelussa on mm. kampusten hallintamallit. Myös hankekohtaiset yhteiskäytön poikkileikkaavat projektit ovat jatkaneet toimintansa.	Kansliapäällikkö
	29.13 Teemme laadukasta sisäilmatyötä		Kiinteistöjen huono kunto Tutkimukset ja korjaustoimenpiteet eivät onnistu		4 Toteutusvaiheessa lähellä valmistumista, ei vielä viimeistelty/käyttöön otettu	Sisäilmatyötä tehdään moniammatillisessa yhteistyössä kohdekohtaisissa sisäilmaryhmissä ja kunnan sisäilmaryhmässä. Kohdekohtaisten ryhmien puheenjohtajuus on siirtynyt maaliskuun alusta tilapalveluille. Varhaiskasvatuksen osalta tilanne on haastava. Väinölan ja Hyrylän päiväkotien osalta henkilöstön oireilu on lisääntynyt ja henkilöstölle on toteutettu Satakunta-hankkeen oirekysely keväällä loppukevästä 2021. Oirekyselyn perusteella on tehty tarvittavia toimia työjärjestelyissä. Päiväkotia Martta Wendelin valmistuminen aikataulussa on keskeistä terveysriskien hallinnassa. Kohdekohtaiset sisäilmaryhmät ovat kokoontuneet. Syksyn moniammatillisen sisäilmaryhmän toiminta käynnistyy lokakuussa.	Sivistysjohtaja
	29.14 Luovomme vajaakäyttöisiä kiinteistöistä				3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Vanhan hallintorakennuksen purku viivästyy valituksen takia.	Kansliapäällikkö

30. Olemme edelläkävijä osallisuuden edistämässä ja yhteisöllisessä toiminnassa uudistaen samalla toimintatapojamme. Kehitämme kumppanuuksia ja verkostojohtamista								
	30.01 Jatkamme hybridirahoitusmallin toteuttamista ja vahvistamme sen yhteyttä osallistuvaan budjetointiin				3	Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Hybridirahoitusmallin kokeilu saatiin päätökseen vuoden 2020 osalta ja vuoden 2021 osalta toteutusta päätettiin jatkaa. Osallistuvan rahoituksen hankkeen loppuraportti valmistui.	Kansliapäällikkö
	30.02 Kehitämme osallistuvan budjetoinnin prosessia ja osoitamme osuuden toimialueiden budjeteista osallistuvan budjetointiin				3	Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Vuoden 2022 osallistuvan budjetoinnin prosessin suunnittelu on käynnissä. Lähetekeskustelut toteutukselle käytiin huhtikuussa konsernijaostossa ja hyte-lautakunnassa. Vuoden 2022 osallistuvan budjetoinnin toteutus käynnistyy syyskuussa.	Kansliapäällikkö
	30.03 Viemme järjestösuunnitelman linjaukset teoksi				4	Toteutusvaiheessa lähellä valmistumista, ei vielä viimeistelty/käyttöön otettu	Järjestösuunnitelma hyväksyttiin keväällä kunnanhallituksessa ja sen toteutus on käynnistynyt.	Kansliapäällikkö
	30.04 Otamme käyttöön asukasraateja ja lisäämme dialogisuutta kunnan toiminnassa				3	Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Dialogisuuden lisäämisessä on edetty alkuvuoden aikana hyödyntämällä Erätauko-dialogeja sekä luottamushenkilöiden että kunnan henkilöstön keskuudessa. Kunnan henkilöstöä on myös koulutettu Erätauko-dialogien fasilointiin. Asukasraatien osalta työ ei ole edennyt kevään aikana.	Kansliapäällikkö
31. Uudistamme kunnan brändiä ja parannamme kunnan tunnettuutta								
	31.01 Jatkamme Tuusulan brändin vahvistamista sitä tukevin teoin				4	Toteutusvaiheessa lähellä valmistumista, ei vielä viimeistelty/käyttöön otettu	Edetään suunnitellusti, Rakkauten taidetta on toteutettu suunnitelmien mukaan.	Kansliapäällikkö
		31.01.01 Teemme Tuusulan brändiä tunnetuksi brändinmukaisin teoin ja mielenkiintoisten markkinointiviestinnän tempausten ja sisältöjen avulla			4	Toteutusvaiheessa lähellä valmistumista, ei vielä viimeistelty/käyttöön otettu	Etenee suunnitellusti: Rakkauten taiteen alla tapahtuva Unelmien yö on toteutettu, kuten myös muut vuodelle suunnitellut keskeiset toimenpiteet. Loppuvuonna vielä viimeistellään vuoden kampanja.	Kansliapäällikkö
		31.01.02 Varmistamme, että koko organisaation markkinointiviestintä on yhteisen brändin mukaista			5	Toimenpide on toteutettu ja käyttöön otettu toteutusohjelman mukaan	Markkinointiviestintää tehdään yhdessä yli toimialuerajojen. Työryhmässä valmistellaan yhdessä mm. brändimarkkinointia. Esim. palveluverkon markkinointiviestinnässä on vastaava yhteistyöryhmä.	Kansliapäällikkö
		31.01.03 Selvitämme, miten hyvin Tuusulan brändin tunnettuus on kehittynyt ja hyödynnämme tietoa brändityössä			3	Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Brändin nykytilan tutkimus on käynnistetty.	Kansliapäällikkö
	31.02 Hyödynnämme markkinointiviestinnässä koko organisaation osaamista ja yhteistyötä				4	Toteutusvaiheessa lähellä valmistumista, ei vielä viimeistelty/käyttöön otettu	Koko organisaation osaaminen on valjastettu käyttöön. Hyödynnämme osaamista yli toimialuerajojen.	Kansliapäällikkö
		31.02.01 Priorisoimme kohderyhmät yhdessä ja ideoimme yhdessä keinoja tavoittaa nämä kohderyhmät			4	Toteutusvaiheessa lähellä valmistumista, ei vielä viimeistelty/käyttöön otettu	Työ kohderyhmien priorisoimiseksi on menossa mm. palveluverkon markkinointiviestinnän konseptin laittamisessa ja kanavastrategia työhön valmistautumisessa. Kesken, mutta etenee hyvin.	Kansliapäällikkö

		31.02.02 Laadimme yhteisen markkinointiviestinnän suunnitelman ja noudatamme sitä yhdessä			4 Toteutusvaiheessa lähellä valmistumista, ei vielä viimeistelty/käyttöön otettu	Yhteinen suunnitelma on ja toimivien yhteisten työkalujen ja yhteistyömuotojen kehittämistä jatketaan.	Kansliapäällikkö
	31.03 Viestimme monikanavaisesti ja siten, että tavoitamme kuntalaiset ja muut sidosryhmät mahdollisimman hyvin				4 Toteutusvaiheessa lähellä valmistumista, ei vielä viimeistelty/käyttöön otettu	Kunta viestiin monikanavaisesti. Kuntalaisten ja muiden sidosryhmien tavoittamiseen pureudutaan silti vielä suunnitteilla olevassa kanavastrategiatyössä.	Kansliapäällikkö
		31.03.01 Laadimme yhdessä kanavastrategian viestinnän kanaville ja noudatamme sitä			3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Kanavastrategian työn suunnittelu etenee ja työ päästään käynnistämään syksyllä.	Kansliapäällikkö
32. Parannamme kunnan tuottavuutta ja talouden tasapainoa	32.02 Käynnistämme tuotteistusta ja suoritiedon hyödyntämistä raportoinnissa sekä talousarvion laadinnassa		Toimialueiden johdon ja asiantuntijoiden ajan riittäminen tuotteistamisen määrittelyyöhön.		3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Vuonna 2020 aloitettua Vakan tuotteistamista on jatkettu alkuvuonna 2021. Tuotteistusprojekti on edennyt suunniteltua hitaammin. Projektin tuotokset tulevat jäämään resurssipulasta johtuen ylätasoin palvelutuotteiksi, alkuperäisen suunnittelun sijasta.	Talusojohtaja
		32.02.01 Laajennamme tuotteistusta vaiheittain valittuihin yksiköihin	Toimialueiden johdon ja asiantuntijoiden ajan riittäminen tuotteistamisen määrittelyyöhön.		2 Suunnittelu- vaiheessa, on edetty hieman	Vuonna 2020 edistettiin Vakan tuotteistamista, mm. tarkentamalla, mitkä ehdotetut tuotteet ovat pakollisia, lakiin perustuvia, ja mitkä vapaaehtoisia. Alkuvuoden 2021 aikana toteutettiin tuotteiden kohdistussuunnitelmaa, jotta pystyimme näkemään alustavia tietoja tuoteraportoinnissa. Tuusulassa on rajoitetut resurssit viedä asiaa eteenpäin, mikä hidastaa tuotteistusprojektin etenemistä. Projektin tuotokset tulevat jäämään alkuperäisistä tavoit	Talusojohtaja
	32.03 Toteutamme Kasvun ja talouden hallintaohjelman linjauksia		Emme saa riittäviä päätöksiä tehtyä ja toteutus viivästyy mm. palveluverkkosuunnitelman ja henkilöstön osalta.		3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Kasvun ja talouden hallintaohjelman toteutus on edennyt ja se huomioidaan vuoden 2022 talousarvion valmistelussa.	Kansliapäällikkö
		32.03.01 Edistämme merkittävempien asuin- ja yritysalueiden kaavoitusta			3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Kaavoja on edistetty alkuvuonna tavoitteiden mukaisesti. Projektointia tukevan projektikasikirjan valmistelu on aloitettu.	Kansliapäällikkö
		32.03.02 Priorisoimme ja suunnittelemme infran rakentamista strategian mukaisten elinvoima- ja tontinmyyntitavoitteiden toteutumisen pohjalta			3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Infran suunnittelua ja investointeja on priorisoitu markkinatilanteen mukaan.	Kansliapäällikkö
		32.03.03 Toteutamme palveluverkkosuunnitelmaa siten, että asetetut hyöty- ja säästöavoitteet toteutuvat			3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Palveluverkkosuunnitelman suunnittelun ja toteuttamisen tueksi on laadittu kokonaisprojekti-suunnitelma ja suunnitelmaa tukeva organisointi ja roolitus.	Kansliapäällikkö
		32.03.04 Sopeutamme henkilöstön määrää palvelukysynnän mukaiselle tasolle	Epäonnistuminen väestö- ja oppilassennusteiden laatisessa		3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Henkilöstösuunnitelmat täsmennetään talousarvioprosessin yhteydessä.	Kansliapäällikkö
		32.03.05 Toteutamme 3 milj. euron säästötoimenpiteitä osana kasvun ja talouden hallintaohjelmaa	Koronapandemian pitkittyminen, päätöksen teko viivästyy ja päätösten toimeenpanossa epäonnistuminen		3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Seurantamalli on luotu ja seuranta toteutetaan neljännes- ja puolivuosisiraportointien yhteydessä. Toinen seurantaraportti valmistuu kesäkuun lopun tilanteesta.	Kansliapäällikkö
		32.03.06 Kehitämme palveluprosesseja jatkuvasti parantaen			3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Edistetty käynnissä olevia lean-kehityskohteita (Kasvu ja ympäristö, museokauppa, hallintopalvelut, Ympäristökeskus). Kuvattu palvelupolkuja mallintamalla palveluprosesseja (kuntalaispalaute ja tilavarausprosessi).	Talusojohtaja
	32.04 Hillitsemme velkaantumista ja vahvistamme kunnan tulorahoitusta		Vuosittaiset investoinnit nousevat jopa yli 80 milj. euron, jos investointien priorisoinnista tai vaiheistamisesta ei päästä sopimukseen		3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Kunnan tulorahoituksen riittävyyttä ja investointien määrää arvioidaan vuosittain. Arviot päivitettiin syksyllä 2021 kasvun ja talouden hallintaohjelma päivityksen yhteydessä. Lisäksi investointien etenemistä seurataan aktiivisesti.	Talusojohtaja

		32.04.01 Toteutamme kunnan investointiohjelman siten, että 2025 kunnan ja vesihuoltolaitoksen lainamäärä on yhteensä enintään 320 M	Vuosittaiset investoinnit nousevat jopa yli 80 milj. euron, jos investointien priorisoinnista tai vaiheistamisesta ei päästä sopimukseen.		3 Toteutus on aloitettu, ei vielä valmis	Kunnan tulorahoituksen riittävyyttä ja investointien määrää arvioidaan vuosittain. Arviot päivitettiin syksyllä 2021 kasvun ja talouden hallintaohjelma päivityksen yhteydessä. Lisäksi investointien etenemistä seurataan aktiivisesti.	Talousjohtaja
--	--	---	---	--	---	--	---------------

Tuloslaskelma				
Vesihuoltoliikelaitos			1-9/2021	TP 2020
Liikevaihto			5 548 351,12	7 388 077,82
Valmistus omaan käyttöön			0,00	64 439,87
Liiketoiminnan muut tuotot			6 164,76	8 939,71
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-866 945,09		-1 344 695,56	
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)	0,00		-0,29	
Palvelujen ostot	-1 212 794,52	-2 079 739,61	-1 692 987,43	-3 037 683,28
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-638 469,39		-830 820,69	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-133 410,53		-154 282,24	
Muut henkilösivukulut	-16 313,10	-788 193,02	-24 392,85	-1 009 495,78
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 360 519,46		-1 786 565,00	
Arvonalentumiset	0,00	-1 360 519,46	0,00	-1 786 565,00
Liiketoiminnan muut kulut			-107 105,45	-134 924,81
Liikelylijäämä (-alijäämä)			1 218 958,34	1 492 788,53
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoitustuotot	2 163,68		2 861,82	
Korvaus peruspääomista	0,00		-487 500,00	
Muut rahoituskulut	-8,63	2 155,05	0,00	-484 638,18
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)			1 221 113,39	1 008 150,35

TASE

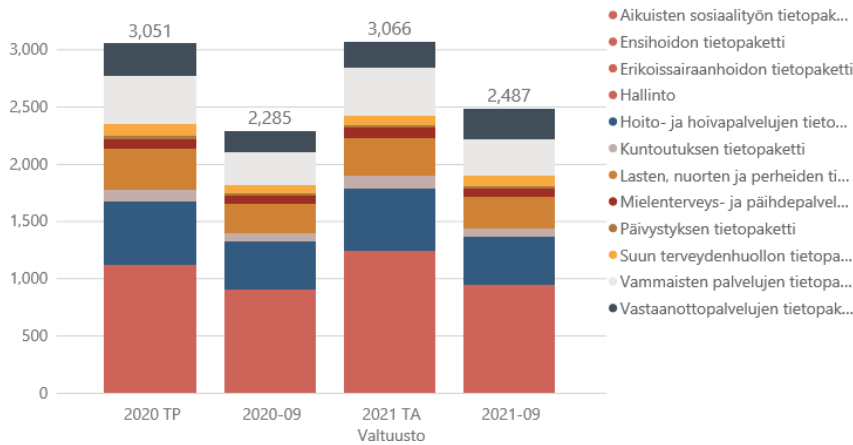
Vesihuoltoliikelaitos

	9/2020	TP 2020
VASTAAVAA		
A PYSYVÄT VASTAAVAT	30 300 792,41	30 321 862,41
II Aineelliset hyödykkeet	30 300 792,41	30 321 862,41
2. Rakennukset	1 184 652,49	1 227 273,70
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	27 767 841,90	29 084 008,91
4. Koneet ja kalusto	8 848,56	10 579,80
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 339 449,46	0,00
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	10 096 098,80	7 617 142,46
I Vaihto-omaisuus	386 744,55	286 454,78
1. Aineet ja tarvikkeet	386 744,55	286 454,78
II Saamiset	7 958 000,00	7 330 687,68
Lyhytaikaiset saamiset	7 958 000,00	7 330 687,68
1. Myyntisaamiset	2 347 114,10	1 562 224,87
3. Saamiset kunnalta/kuntayhtymältä	7 300 000,00	5 631 550,44
4. Muut saamiset	-297 166,06	394,60
5. Siirtosaamiset	-1 391 948,04	136 517,77
IV Rahat ja pankkisaamiset	1 751 354,25	0,00
VASTAAVAA YHTEENSÄ	40 396 891,21	37 939 004,87
VASTATTAVAA		
A OMA PÄÄOMA	24 010 375,91	22 789 262,52
I Peruspääoma	7 500 000,00	7 500 000,00
IV Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	15 289 262,52	14 281 112,17
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	1 221 113,39	1 008 150,35
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	1 100 000,00	1 100 000,00
2. Vapaaehtoiset varaukset	1 100 000,00	1 100 000,00
E VIERAS PÄÄOMA	15 286 515,30	14 049 742,35
I Pitkäaikainen	14 523 819,34	13 145 319,82
8. Korottomat velat kunnalta/kuntayhtymältä	263 721,67	150 424,41
9. Muut velat	14 260 097,67	12 994 895,41
Lyhytaikainen	762 695,96	904 422,53
6. Saadut ennakot	394,05	2 018,72
7. Ostovelat	290 654,57	455 529,16
9. Muut velat	34 988,01	190 626,03
10. Siirtovelat	436 659,33	256 248,62
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	40 396 891,21	37 939 004,87

Keusote kuntayhtymän tammi-syyskuun katsaus

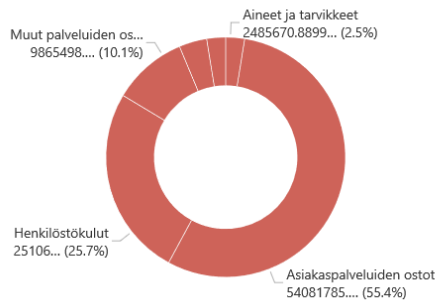
€/ asukas palveluittain

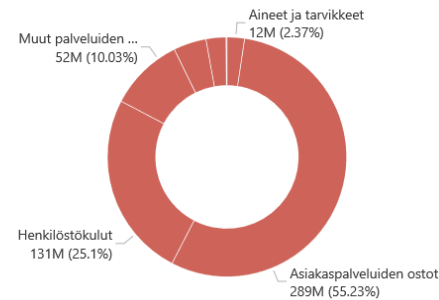
Toteumavertailu talousarvioon

Palvelu	Ed. vastaava	Ed. vuosi TP	Talousarvio	Toteuma	Toteuma-% (TA)	Vertailu-%
Oma toiminta	54,908,800	76,827,986	72,375,794	62,230,945	86 %	113 %
Aikuisten sosiaalityön tietopaketti	1,258,790	1,691,292	1,599,514	1,635,294	102 %	130 %
Hallinto	38,890	91,710	61,104	697,833	1142 %	1794 %
Hoito- ja hoivapalvelujen tietopaketti	16,193,401	21,697,220	21,017,148	16,270,721	77 %	100 %
Kuntoutuksen tietopaketti	2,744,421	3,935,020	4,341,607	2,968,301	68 %	108 %
Lasten, nuorten ja perheiden tietopaketti	10,242,358	13,622,218	12,632,394	10,446,064	83 %	102 %
Mielenterveys- ja päihdepalveluiden tietopaketti	2,562,776	3,531,604	3,538,196	2,890,805	82 %	113 %
Päivystyksen tietopaketti	752,458	987,974	912,204	716,420	79 %	95 %
Suun terveydenhuollon tietopaketti	2,713,273	3,915,159	3,137,850	3,621,828	115 %	133 %
Vammaisten palvelujen tietopaketti	11,157,947	16,564,131	16,520,308	12,300,621	74 %	110 %
Vastaanottopalvelujen tietopaketti	7,244,485	10,791,658	8,615,470	10,683,058	124 %	147 %
ESH	33,714,492	41,507,952	46,526,460	34,206,775	74 %	101 %
Ensihoidon tietopaketti	1,043,751	1,271,046	1,394,300	1,041,942	75 %	100 %
Erikoissairaanhoidon tietopaketti	32,670,741	40,236,906	45,132,160	33,164,833	73 %	102 %
Total	88,623,291	118,335,938	118,902,254	96,437,721	81 %	109 %

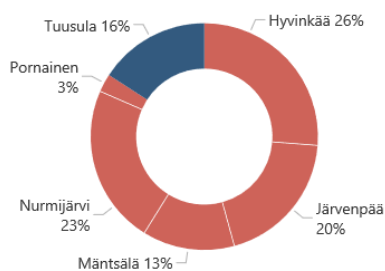
Tuusulan kululajien jakauma

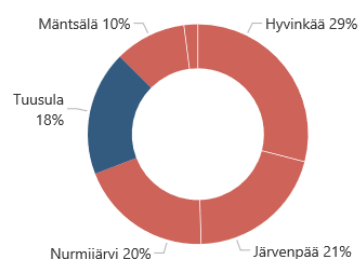
Keski-Uudenmaan soten kululajien jakauma

Käyntiosuudet kunnittain

Kunnan osuus yli 75-vuotiaasta väestöstä

Palvelu	Tuusula	Keusote	Osuus suoritteista
Aikuisten sosiaalityön tietopaketti			
Aikuisten sosiaalityö ja -ohjaus			
Asiakkaat	749	3,234	23 %
Työikäisten työelämäosallisuutta tukevat palvelut			
Asiakkaat	55	686	8 %
Toimintapäivät	1211	7,954	15 %
Hoito- ja hoivapalvelujen tietopaketti			
Avohoito ja -huolto			
Käynnit	189	4,139	5 %
Kotisairaala			
Käynnit	4036	20,843	19 %
Muiden kuin lapsiperheiden kotihoito sekä iäkkäiden kotona asumisen tukeminen			
Käynnit	111543	802,802	14 %
Toimintapäivät	289	1,055	27 %
Ympäri vuorokautiset palvelut			
Hoitopäivät	77347	457,540	17 %
Käynnit	357	4,537	8 %
Kuntoutuksen tietopaketti			
Koti-			
Käynnit	6395	29,374	22 %
Ryhmäkäynnit	135	810	17 %
Kuntoutus perussairaanhoidon osastolla			
Käynnit	1247	7,605	16 %
Vaativan kuntoutuksen osastot			
Hoitopäivät	3382	17,532	19 %
Käynnit	258	1,265	20 %
Lasten, nuorten ja perheiden tietopaketti			
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen			
Käynnit	22032	123,192	18 %
Laitoshoito			
Hoitopäivät	2133	7,999	27 %
Lapsiperheiden kotipalvelu ja perhetyö (Varhaisen tuen sosiaalipalvelut)			
Asiakkaat	179	922	19 %
Käynnit	1447	7,532	19 %
Lapsiperheiden sosiaalityön palvelut			
Asiakkaat	577	2,954	20 %
Käynnit	2053	11,738	17 %
Perhehoito			
Hoitopäivät	11804	77,903	15 %
Perheoikeudelliset palvelut			
Käynnit	855	5,815	15 %
Psykososiaaliset avopalvelut			
Asiakkaat	97	735	13 %
Käynnit	3208	18,765	17 %
Mielenterveys- ja päihdepalveluiden tietopaketti			
Mielenterveys- ja päihdeavohoito ja kuntoutus			
Asumispäivät	30	8,116	0 %
Hoitopäivät		15	
Käynnit	7740	40,675	19 %
Ryhmäkäynnit	47	3,767	1 %
Mielenterveys- ja päihdetyön asumispalvelut			
Asiakkaat	25	129	19 %
Asumispäivät		6,594	
Hoitopäivät	20471	87,543	23 %
Mielenterveys- ja päihdetyön hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen			
Käynnit	2	396	1 %
Suun terveydenhuollon tietopaketti			
Suun terveydenhuolto peruspalvelut			
Käynnit	30127	137,327	22 %
Vammaisten palvelujen tietopaketti			
Vammaisten omatoimisuutta tukevat sosiaalipalvelut			
Asumispäivät		2,996	
Käynnit	1274	5,410	24 %
Vammaisten työelämäosallisuutta tukevat palvelut			
Toimintapäivät	5709	25,574	22 %
Vammaisten ympärivuorokautisen avun ja tuen sisältävät asumispalvelut			
Asumispäivät	2791	6,340	44 %
Vastaanottopalvelujen tietopaketti			
Perustason avovastaanoton palvelut			
Käynnit	72648	471,834	15 %

Analyysi

AIKUISTEN SOSIAALITYÖN TIETOPAKETTI

- Aikuissosiaalityön osalta tilapäismajoittamisessa ylitystarvetta. Täysien tilapäismajoituspaikkojen vuoksi asunnottomat ovat joutuneet odottamaan majoituksen saamista. Mutterimajan sopimuksen päätyminen 1.1.2022 tulee vaikuttamaan tuetun asumisen järjestämiseen. Tukihenkilöpalveluiden tarve on kasvanut asiakkaiden vaikeutuneiden tilanteiden vuoksi. Erityispalveluiden käyttö on kasvanut, edullisemmat ovat täynnä.
- Koronasulun 18.3.-31.5.2020 aikana kaikki työtoiminta oli kiinni ja työntekijöitä siirtyi koronapuhelimeen ja -kuljetuksiin, osa työstä tehtiin etänä. Koronasulun vaikutukset näkyivät siirretyissä palkoissa, valtion-korvausten vähenemisessä sekä toimintakuluissa. Sosiaalisessa kuntoutuksessa koronarajoitusten vuoksi on edelleen asiakkaiden toimintapäiviä ennakoitua vähemmän, joten korvauksia tulee vähemmän kuin budjetoitu. Uudet sopimukset nostaneet hintoja kuntouttavassa työtoiminnassa.

HALLINTO

- Tietopakettiin kuuluu luottamuselinhallinto sekä Keusotessa käynnissä olevat hankkeet. Hankkeisiin on syntynyt kustannuksia, mutta hankerahoitus ei näy vielä toteutumassa (hankkeesta riippuen 80 % tai 100 %)

HOITO- JA HOIVAPALVELUJEN TIETOPAKETTI

- Kotihoito: Henkilöstön saatavuusvajetta on korjattu henkilöstöressurssien ostoilla. Paljon palvelutunteja tarvitsevien kotihoidon asiakkaiden siirto aloitettu asumispalveluihin. Erilliskorvaukset ovat kasvaneet viime vuodesta. Päivätoiminta edelleen suljettuna, kotiin vietyä päivätoimintaa toteutettu kohdennetulle asiakasryhmälle.
- Asumispalvelut: Tuusulan alueella ongelmana kriittiset henkilöstön saatavuushaasteet. Riihikodon intervalliyksikkö Helmessä ollut korona positiivinen asiakas syyskuussa ja kolme työntekijää on asetettu karanteeniin. Yksikkö oli sulussa 25.9-5.10.21. Kymmenen intervallijaksoa jouduttiin perumaan.
- Akuuttiosastolla henkilöstökustannuksissa nousua, sijaisten tarpeesta johtuen.
- Maksullisia erikoissairaanhoidon siirtoviivepäiviä on ollut tähän mennessä 252 vuoden 2021 aikana.

KUNTOUTUKSEN TIETOPAKETTI

- Lasten ja nuorten kuntoutuspalvelut: Hyrylän puheterapia toimii täysin vuokratyöntekijöiden varassa.
- Ikäihmisten kuntoutuspalvelut: Tehostettu kotikuntoutus ei toiminnassa moniammatillisena palveluna, johtuen hoitajaresurssi puutteesta.
- Aiemmistä Kiljavan sairaalan ostoista osa kohdistunut pitkäaikaisen laitoshoidon kustannuksiin eli hoito- ja hoivapalveluiden tietopakettiin, vuonna 2021 kaikki Keusoten kuntoutuskeskuksen kustannukset kohdistetaan kuntoutuksen tietopakettiin

LASTEN, NUORTEN JA PERHEIDEN TIETOPAKETTI

- Perheneuvolassa ensikäynnin odotusaika 44 päivää ja lääkärikäynnin odotusaika 40 päivää.
- Perhekuntoutuksessa, lastensuojelun perhetyössä ja jälkihuollon tukipalveluissa ylitystarvetta. Tuusulan perhetukikeskuksen perhekuntoutusasunto on ollut varattuna 30.6. asti koronaeristys ja karanteenasunnoksi, mikä näkyy perhekuntoutuksen ostopalvelun kustannuksissa.
- Avohuollossa on vakavasti oireilevia alle 12-vuotiaita lapsia asiakkaina ja heitä on jouduttu myös sijoittamaan erityisyksikkötasoiseen sijaishuoltopaikkaan. Pienten lasten perheiden tilanteet näkyvät perhekuntoutuksen kustannuksissa. Sijaishuollossa on vaikeasti oireilevia nuoria ja väkivaltaisille, rikoksilla oireileville nuorille ei löydy sijaishuoltopaikkoja.
- Sosiaalityöntekijöiden vajetta on paikattu ostopalvelusosiaalityöllä.

MIELENTERVEYS- JA PÄIHDEPALVELUIDEN TIETOPAKETTI

- Asumispalveluissa kustannuspaineita aiheuttaa kilpailutuksesta johtuva hinnannousu ja kilpailutuksen vaikutus palveluvalikkoon, mielenterveys- ja päihdekuntoutujien asumispalvelujen toimiminen viimesijaisena palvelujen järjestäjänä väliinputoajaryhmille (erityisryhmien hintataso korkea) sekä asiakasmäärän ja hoitopäivien nousu. Asiakasmaksupäätöksien valmistelu ruuhkautui (asiakasmaksulain osittaismuutos).
- Jonot päihdesairaanhoidajalle 24 vrk ja mielenterveysairaanhoidajalle 24 vrk.

SUUN TERVEYDENHUOLLON TIETOPAKETTI

- Jononpurkutoiminnasta johtuen henkilöstökustannukset, hoitotarvikkeet ja lääkekustannukset aiheuttavat kustannusten nousua

VAMMAISTEN PALVELUJEN TIETOPAKETTI

- Talousarvion ylitysuhaa kehitysvammaisten päiväaikaisessa toiminnassa pandemian helpottumisen seurauksena. Toisaalta vaikeavammaisten palveluasumisessa kustannukset laskemassa ja alittaa myös talousarvion. Tuusulan kokonaiskustannukset kasvamassa maltillisesti, jos omaishoidon tukea ei huomioida. Omaishoidon tuen kustannukset eivät ole vertailukelpoisia vuosina 2020 ja 2021.

VASTAANOTTOPALVELUJEN TIETOPAKETTI

- Lääkärivajetta Jokelassa ja Kellokoskella. Tämä on korjattu ostolääkäreille ja Hyrylän toimipisteestä.